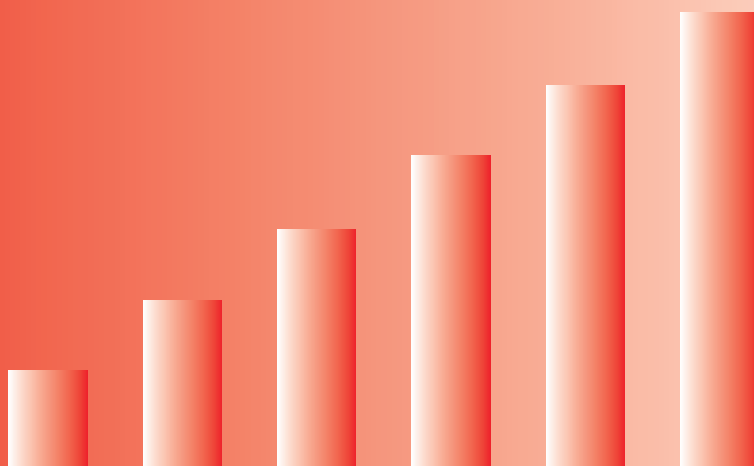

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU

Nasilje u obitelji

2001. – 2006.

Zagreb, 2008.

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU

NASILJE U OBITELJI
2001. – 2006.

Zagreb, 2008.

Izdaje i tiska Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, Ilica 3, p. p. 80.

Telefon: +385 (0) 1 4806-111

Telefaks: +385 (0) 1 4817-666

Elektronička pošta: ured@dzs.hr

Internetske stranice: <http://www.dzs.hr>

Odgovara v. d. ravnatelja Darko Jukić.

Autorice: Dubravka Rogić-Hadžalić i Jadranka Kos

Recenzenti: prof. dr. sc. Leo Cvitanović, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Dragan Novosel, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske

Urednica: Jasna Crkvenčić-Bojić

Lektorica: Vjekoslava Grzelj

Tehnički urednik: Stjepan Šuler

Računalno oblikovanje tablica i grafikona: Srećko Maković

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 663807.

**MOLIMO KORISNIKE DA PRI KORIŠTENJU PODATAKA
NAVEDU IZVOR.**

Tiskano u 800 primjeraka.

Obavijesti daje Odjel statističkih informacija, dokumentacije,
pismohrane i publikacija.

Telefon: +385 (0) 1 4806-138, 4806-154, 4811-212

Pretplata publikacija: +385 (0) 1 4814-791

Telefaks: +385 (0) 1 4806-148, 4806-199

Elektronička pošta: stat.info@dzs.hr

SADRŽAJ

PREDGOVOR	9
KRATICE I ZNAKOVI	10
UVOD	11
1. NASILJE U OBITELJI	13
1.1. METODOLOŠKE NAPOMENE	13
1.1.1. Cilj istraživanja	13
1.1.2. Predmet istraživanja i jedinice promatranja	13
1.1.3. Vrijeme promatranja, metode prikupljanja i obrade podataka	14
1.1.4. Izvještajne jedinice	14
2. KAZNENO DJELO NASILNIČKOG PONAŠANJA U OBITELJI	15
2.1. Odluke tijela kaznenog postupka za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji	17
Tablica 1. Prijavljene, optužene i osuđene osobe za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji, čl. 215.a KZ-a	18
Tablica 2. Indeksi – prijavljene, optužene i osuđene osobe za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji, čl. 215.a KZ-a	19
G-1. Prijavljene osobe za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji, čl. 215.a KZ-a od 2001. do 2006.	20
G-2. Prijavljene osobe prema vrsti odluke za kazneno djelo nasilničkog ponašanja obitelji, čl. 215.a KZ-a od 2001. do 2006.	21
G-3. Optužene osobe za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji, čl. 215.a KZ-a od 2001. do 2006.	22
G-4. Optužene osobe prema vrsti odluke za kazneno djelo nasilničkog ponašanja obitelji, čl. 215.a KZ-a od 2001. do 2006.	23
G-5. Osuđene osobe za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji, čl. 215.a KZ-a od 2001. do 2006.	24
G-6. Struktura izrečenih sankcija za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji, čl. 215.a KZ-a od 2001. do 2006.	24
G-7. Visina izrečene bezuvjetne kazne zatvora za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji, čl. 215.a KZ-a od 2001. do 2006.	25
G-8. Visina izrečene kazne zatvora na koju je primijenjena uvjetna osuda za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji, čl. 215.a KZ-a od 2001. do 2006.	26
G-9. Prijavljene, optužene i osuđene osobe za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji, čl. 215.a KZ-a od 2001. do 2006.	27
2.2. Prijavljene osobe	28

Tablica 3.	Prijavljene osobe prema vrsti odluke za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji, čl. 215.a KZ-a	28
G-10.	Struktura odluka državnih odvjetništava za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji, čl. 215.a KZ-a od 2001. do 2006.	29
2.3.	Optužene osobe	29
Tablica 4.	Optužene osobe prema vrsti odluke za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji, čl. 215.a KZ-a	30
G-11.	Struktura sudskih odluka za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji, čl. 215.a KZ-a od 2001. do 2006.	31
2.4.	Osuđene osobe	31
Tablica 5.	Osuđene osobe prema izrečenim sankcijama za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji, čl. 215.a KZ-a	32
G-12.	Omjeri izrečenih sankcija za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji, čl. 215.a KZ-a od 2001. do 2006.	32
G-13.	Izrečene bezuvjetne kazne zatvora za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji, čl. 215.a KZ-a od 2001. do 2006.	33
Tablica 6.	Visina izrečene bezuvjetne kazne zatvora za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji, čl. 215.a KZ-a	33
Tablica 7.	Visina izrečene uvjetne kazne zatvora za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji, čl. 215.a KZ-a	34
G-14.	Izrečene uvjetne kazne zatvora za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji, čl. 215.a KZ-a od 2001. do 2006.	34
2.5.	Sigurnosne mjere	35
Tablica 8.	Izrečene sigurnosne mjere za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji, čl. 215.a KZ-a	36
G-15.	Izrečene sigurnosne mjere za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji, čl. 215.a KZ-a od 2001. do 2006.	36
G-16.	Struktura izrečenih sigurnosnih mjera za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji, čl. 215.a KZ-a od 2001. do 2006.	37
2.6.	Recidivizam (povratništvo) kod počinitelja kaznenog djela nasilničkog ponašanja u obitelji	37
Tablica 9.	Udio ranijih osuda prema ukupnom broju osuda za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji, čl. 215.a KZ-a	37
2.7.	Pritvor	38
Tablica 10.	Određena mjera pritvora te trajanje pritvora za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji, čl. 215.a KZ-a	38
3.	ODLUKE PREKRŠAJNIH SUDOVA	39
3.1.	Počinitelji prekršaja nasilja u obitelji prema vrsti odluke	39
Tablica 11.	Počinitelji prekršaja nasilja u obitelji prema vrsti odluke	39
G-17.	Počinitelji prekršaja nasilja u obitelji od 2001. do 2006.	40
G-18.	Struktura odluka prekršajnih sudova za počinitelje nasilja u obitelji od 2001. do 2006.	41

G-19.	Struktura razloga obustave prekršajnog postupka za nasilje u obitelji od 2001. do 2006.	41
3.2.	Indeksi okrivljenih počinitelja te proglašanih krivima za prekršaj nasilja u obitelji	42
Tablica 12.	Indeksi – okrivljeni počinitelji prekršaja te proglašeni krivima za nasilje u obitelji	42
3.3.	Počinitelji prekršaja nasilja u obitelji prema izrečenim sankcijama	42
Tablica 13.	Počinitelji prekršaja nasilja u obitelji prema izrečenim sankcijama	43
G-20.	Struktura izrečenih prekršajnih sankcija za nasilje u obitelji od 2001. do 2006.	44
3.4.	Zaštitne mjere	44
Tablica 14.	Izrečene zaštitne mjere počiniteljima prekršaja nasilja u obitelji	45
G-21.	Izrečene zaštitne mjere počiniteljima prekršaja nasilja u obitelji od 2001. do 2006.	46
G-22.	Struktura izrečenih zaštitnih mjera za nasilje u obitelji od 2001. do 2006.	46
3.5.	Recidivizam (povratništvo) kod počinitelja prekršaja nasilja u obitelji	47
Tablica 15.	Udio ranije proglašanih krivima prema ukupnom broju počinitelja proglašanih krivima za nasilje u obitelji	47
4.	DEMOGRAFSKA OBILJEŽJA POČINITELJA KAZNENOG DJELA NASILNIČKOG PONAŠANJA U OBITELJI I PREKRŠAJA NASILJA U OBITELJI	48
4.1.	Spol i dob počinitelja kaznenog djela nasilničkog ponašanja u obitelji	48
G-23.	Optužene osobe za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji prema spolu, čl. 215.a KZ-a od 2001. do 2006.	48
Tablica 16.	Optužene osobe za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji, čl. 215.a KZ-a prema spolu i godinama života	49
G-24.	Optužene osobe za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji, čl. 215.a KZ-a prema spolu i godinama života od 2001. do 2006.	50
4.2.	Spol i dob počinitelja prekršaja nasilja u obitelji	50
Tablica 17.	Počinitelji prekršaja nasilja u obitelji prema spolu i godinama života	51
G-25.	Počinitelji prekršaja nasilja u obitelji prema spolu od 2001. do 2006.	52
G-26.	Počinitelji prekršaja nasilja u obitelji prema spolu i godinama života od 2001. do 2006.	52
5.	PREGLED PO ŽUPANIJAMA – KAZNENO DJELO NASILNIČKOG PONAŠANJA U OBITELJI I PREKRŠAJA NASILJA U OBITELJI	53
5.1.	Počinitelji kaznenog djela nasilničkog ponašanja u obitelji po županijama	53

Tablica 18.	Prijavljene osobe za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji, čl. 215.a KZ-a, po županijama	54
Kartogram 1.	Prijavljene osobe za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji, čl. 215.a KZ-a od 2001. do 2006.	55
Tablica 19.	Optužene osobe za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji, čl. 215.a KZ-a, po županijama	56
Kartogram 2.	Optužene osobe za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji, čl. 215.a KZ-a od 2001. do 2006.	57
Tablica 20.	Osuđene osobe za kazneno djelo nasilničkoga ponašanja u obitelji, čl. 215.a KZ-a, po županijama	58
Kartogram 3.	Osuđene osobe za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji, čl. 215.a KZ-a od 2001. do 2006.	59
Tablica 21.	Osuđene osobe za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji, čl. 215.a KZ-a na 100 000 stanovnika, po županijama u razdoblju od 2001. do 2006.	60
Kartogram 4.	Osuđene osobe za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji, čl. 215.a KZ-a, na 100 000 stanovnika od 2001. do 2006.	61
Tablica 22.	Indeksi - prijavljene osobe za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji, čl. 215.a KZ-a po županijama	62
Tablica 23.	Indeksi - optužene osobe za kazneno djelo nasilničkoga ponašanja u obitelji, čl. 215.a KZ-a po županijama	63
Tablica 24.	Indeksi - osuđene osobe za kazneno djelo nasilničkoga ponašanja u obitelji, čl. 215.a KZ-a po županijama	64
5.2.	Počinitelji prekršaja nasilja u obitelji po županijama	65
Kartogram 5.	Počinitelji prekršaja proglašeni krivima za nasilje u obitelji na 100 000 stanovnika u razdoblju od 2001. do 2006.	67
Tablica 25.	Počinitelji prekršaja proglašeni krivima za nasilje u obitelji na 100 000 stanovnika po županijama od 2001. do 2006.	68
G-27.	Počinitelji prekršaja proglašeni krivima za nasilje u obitelji na 100 000 stanovnika po županijama od 2001. do 2006.	69
Tablica 26.	Okrivljeni počinitelji prekršaja nasilja u obitelji po županijama	70
Kartogram 6.	Okrivljeni počinitelji prekršaja nasilja u obitelji od 2001. do 2006.	71
Tablica 27.	Počinitelji prekršaja nasilja u obitelji – proglašeni krivima po županijama	72
Kartogram 7.	Počinitelji prekršaja proglašeni krivima za nasilje u obitelji od 2001. do 2006.	73
Tablica 28.	Indeksi – okrivljeni počinitelji prekršaja nasilja u obitelji po županijama	74
Tablica 29.	Indeksi – počinitelji prekršaja proglašeni krivima za nasilje u obitelji po županijama	75
6.	ZAPUŠTANJE I ZLOSTAVLJANJE DJETETA ILI MALOLJETNE OSOBE	76
6.1.	Kazneno djelo zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe, čl. 213. KZ-a	77

G-28.	Prijavljene, optužene i osuđene osobe za kazneno djelo zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe, čl. 213. KZ-a od 2001. do 2006.	78
6.2.	Prijavljene osobe	79
G-29.	Prijavljene osobe za kazneno djelo zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe, čl. 213. KZ-a od 2001. do 2006.	79
G-30.	Prijavljene osobe prema vrsti odluke za kazneno djelo zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe, čl. 213. KZ-a od 2001. do 2006.	80
6.3.	Optužene osobe	81
G-31.	Optužene osobe za kazneno djelo zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe, čl. 213. KZ-a od 2001. do 2006.	81
G-32.	Optužene osobe prema vrsti odluke za kazneno djelo zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe, čl. 213. KZ-a od 2001. do 2006.	82
6.4.	Osuđene osobe	83
G-33.	Osuđene osobe za kazneno djelo zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe, čl. 213. KZ-a od 2001. do 2006.	83
G-34.	Osuđene osobe prema izrečenim sankcijama za kazneno djelo zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe, čl. 213. KZ-a od 2001. do 2006.	84
G-35.	Visina izrečene bezuvjetne kazne zatvora za kazneno djelo zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe, čl. 213. st.1. KZ-a od 2001. do 2006.	85
G-36.	Visina izrečene bezuvjetne kazne zatvora za kazneno djelo zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe, čl. 213. st. 2. KZ-a od 2001. do 2006.	86
G-37.	Visina izrečene bezuvjetne kazne zatvora za kazneno djelo zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe, čl. 213. st. 3. KZ-a od 2001. do 2006.	87
G-38.	Visina izrečene kazne zatvora na koju je primijenjena uvjetna osuda za kazneno djelo zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe, čl. 213. st.1. KZ-a od 2001. do 2006.	88
G-39.	Visina izrečene kazne zatvora na koju je primijenjena uvjetna osuda za kazneno djelo zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe, čl. 213. st. 2. KZ-a od 2001. do 2006.	89
G-40.	Visina izrečene kazne zatvora na koju je primijenjena uvjetna osuda za kazneno djelo zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe, čl. 213. st. 3. KZ-a od 2001. do 2006.	90
7.	PREGLED PO ŽUPANIJAMA – KAZNENO DJELO ZAPUŠTANJA I ZLOSTAVLJANJA DJETETA ILI MALOLJETNE OSOBE	91
G-41.	Osuđene osobe za za kazneno djelo zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe na 100 000 stanovnika od 2001. do 2006.	92

Tablica 30.	Prijavljene osobe za kazneno djelo zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe, čl. 213. KZ-a, po županijama	93
Kartogram 8.	Prijavljene osobe za kazneno djelo zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe, čl. 213. KZ-a od 2001. do 2006.	94
Tablica 31.	Optužene osobe za kazneno djelo zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe, čl. 213. KZ-a, po županijama	95
Kartogram 9.	Optužene osobe za kazneno djelo zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe, čl. 213. KZ-a od 2001. do 2006.	96
Tablica 32.	Osuđene osobe za kazneno djelo zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe, čl. 213. KZ-a, po županijama	97
Kartogram 10.	Osuđene osobe za kazneno djelo zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe, čl. 213. KZ-a od 2001. do 2006.	98
Tablica 33.	Osuđene osobe za kazneno djelo zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe na 100 000 stanovnika po županijama od 2001. do 2006.	99
Kartogram 11.	Osuđene osobe za kazneno djelo zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe, na 100 000 stanovnika, od 2001. do 2006.	100
Tablica 34.	Indeksi – prijavljene osobe za kazneno djelo zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe, čl. 213. KZ-a, po županijama	101
Tablica 35.	Indeksi – optužene osobe za kazneno djelo zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe, čl. 213. KZ-a, po županijama	102
Tablica 36.	Indeksi – osuđene osobe za kazneno djelo zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe, čl. 213. KZ-a, po županijama	103
LITERATURA	105

PREDGOVOR

Kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji uvedeno je u kaznenopravni sustav Republike Hrvatske Zakonom o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona (NN, br. 129/00.) koji je stupio na snagu 30. prosinca 2000. Pojavnih oblika nasilja u obitelji bilo je i prijašnjih godina, ali takvo ponašanje nije bilo inkriminirano. Ovim izmjenama te odredbama Ustava o zabrani diskriminacije hrvatsko zakonodavstvo osobitu pozornost poklonilo je zaštiti ljudskih prava, suzbijanju svih oblika diskriminacije i sprečavanju zlostavljanja.

U novije vrijeme svjedoci smo sve jačeg senzibiliziranja javnosti za ovu problematiku. Rezultat je to, kako snažne aktivnosti nevladinih udruga, tako i djelatnosti Vlade Republike Hrvatske na ovom području. U prilog navedenom su i već spomenute izmjene i dopune Kaznenog zakona (NN, br. 129/00.), donošenje Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji (NN, br. 116/03.) te aktualna Nacionalna strategija zaštite od nasilja u obitelji, za razdoblje od 2008. do 2010. godine.

Autorice ove publikacije (gospođa Jadranka Kos, sutkinja Općinskoga kaznenog suda u Zagrebu i gospođa Dubravka Rogić-Hadžalić, načelnica Odjela statistike pravosuđa i uprave u Državnom zavodu za statistiku) su kroz pravna razmatranja i statističku analizu odluka tijela kaznenog i prekršajnog postupka obradile pojavne oblike nasilja u obitelji.

Izdavanjem ove publikacije Državni zavod za statistiku nastoji doprinijeti ostvarivanju ciljeva navedenih u Nacionalnoj strategiji zaštite od nasilja u obitelji za razdoblje od 2008. do 2010.

Želja nam je da publikacija bude poticaj i koristan alat stručnjacima svih profila (pravnicima, sociolozima, socijalnim radnicima, ali i svima drugima) čiji je obol na ovom području iznimno važan i prijeko potreban.

v.d. RAVNATELJA

Darko Jukić

KRATICE

AŽKZ	Autonomna ženska kuća Zagreb
čl.	članak
EU	Europska unija
ICVS	Međunarodno istraživanje o žrtvama zločina
KZ	Kazneni zakon
MUP	Ministarstvo unutarnjih poslova
NN	Narodne novine
npr.	na primjer
sl.	slično
st.	stavak
UN	Ujedinjeni narodi
UNICRI	Institut Ujedinjenih naroda za istraživanje kriminaliteta i pravosudnog sustava
ZKP	Zakon o kaznenom postupku
ZZODS	Zakon o zaštiti osoba s duševnim smetnjama
WHO	Svjetska zdravstvena organizacija

ZNAKOVI

-	nema pojave
0,0	podatak je manji od 0,05 upotrijebljene mjerne jedinice

UVOD

U ovome statističko-analitičkom radu obrađena je fenomenologija nasilja u obitelji u razdoblju od 2001. do 2006. godine. Pojavni oblici nasilja u obitelji u ovoj publikaciji promatrani su kroz odluke tijela kaznenog postupka te odluke prekršajnih sudova. Analizirana je dobna i spolna struktura počinitelja nasilja u obitelji te prostorna rasprostranjenost.

Podaci pokazuju da je iz godine u godinu sve veći broj pojava oblika nasilja u obitelji.

Prikazani su podaci o vrstama odluka za prijavljene i optužene osobe kao i podaci o strukturi izrečenih sankcija i sigurnosnih mjera. Podaci o recidivistima pokazuju da je svaki peti počinitelj već ranije bio osuđivan. Podaci o izrečenim mjerama pritvora govore o tome da je mjera pritvora određivana za svakog osmog počinitelja kaznenog djela nasilja u obitelji.

Analiza odluka prekršajnih sudova pokazuje da je u promatranom šestogodišnjem razdoblju za prekršaj nasilja u obitelji razmjerno visok broj okrivljenih osoba te proglašanih krivima. Prikazani su podaci o vrstama odluka, izrečenim sankcijama, izrečenim zaštitnim mjerama te recidivizmu.

Podaci o spolno-dobnoj strukturi pokazuju da su počinitelji najčešće muškarci.

Podaci o broju osuđenih na 100 000 stanovnika po županijama pokazuju da je najveći broj osuđenih za ovo kazneno djelo u Vukovarsko-srijemskoj županiji, Koprivničko-križevačkoj te Virovitičko-podravskoj. Najmanji broj osuđenih osoba za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji je u Gradu Zagrebu (17 osuđenih na 100 000 stanovnika u promatranom šestogodišnjem razdoblju od 2001. do 2006.).

Najveći broj osoba proglašanih krivima za prekršaj nasilja u obitelji na 100 000 stanovnika imaju Koprivničko-križevačka te Varaždinska županija. Najmanji broj osoba koje su proglašene krivima za nasilje u obitelji na 100 000 stanovnika imaju Splitsko-dalmatinska te Primorsko-goranska županija.

Podaci o pojavnim oblicima zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe pokazuju da je razmjerno visok udio optuženih i osuđenih osoba. Prikazani su podaci o vrstama odluka za prijavljene i optužene osobe te struktura izrečenih sankcija za osuđene osobe.

Analizom podataka o osuđenim osobama za kazneno djelo zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe na 100 000 stanovnika pojedine županije u promatranom razdoblju od 2001. do 2006. dolazi se do pokazatelja o tome da je najveći broj osuđenih osoba u Bjelovarsko-bilogorskoj, Koprivničko-križevačkoj te Krapinsko-zagorskoj županiji.

Najmanji broj osuđenih osoba za kazneno djelo zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe je u Zadarskoj, Splitsko-dalmatinskoj te Dubrovačko-neretvanskoj županiji.

Podaci o prostornoj rasprostranjenosti mogu biti korisna informacija državnim tijelima na županijskim razinama kako za planiranje programa tako i za poduzimanje određenih aktivnosti sa svrhom sprečavanja ovakvoga neprihvatljivog ponašanja te pomoći žrtvama nasilja.

U Republici Hrvatskoj je posljednjih godina postignut znatan napredak u suzbijanju nasilja u obitelji, a slijedom preporuka Vijeća ministara zemalja članica EU-a koje stalno ističu da treba obraćati posebnu pozornost na zaštitu žena od nasilja. Ponajprije se ističe da je nužno istraživati sve oblike nasilja s ciljem dobivanja jasne slike o ovoj problematici. Koristan instrument za dobivanje pouzdanih informacija o rasprostranjenosti nasilja su statistička istraživanja. Tako se posebno preporučuje razvoj nacionalnih mehanizama za dostupnost statističkih informacija, obradu, diseminaciju te distribuciju na nacionalnoj razini. Nadalje, preporuke su da se osnivaju interdisciplinarni timovi za razvoj novih aktivnosti te primjenu postojećih znanja.

Nadamo se da rezultati ovog istraživanja predstavljaju barem jedan mali korak u dobivanju jasnije slike o nasilju u obitelji te da će publikacija biti korisna svima onima koji se bave ovom problematikom.

Autorice

1. NASILJE U OBITELJI

1.1. METODOLOŠKE NAPOMENE

Statistička analiza nasilja u obitelji temelji se na rezultatima redovitih statističkih istraživanja o punoljetnim počiniteljima kaznenih djela koje provodi Državni zavod za statistiku prema Godišnjem provedbenom planu statističkih aktivnosti za svaku godinu na koju se navedeni plan odnosi, a na osnovi Zakona o službenoj statistici (NN, 103/03.).

1.1.1. Cilj istraživanja

Cilj istraživanja je dobivanje podataka o:

- odlukama tijela kaznenog postupka za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji
- odlukama tijela kaznenog postupka za kazneno djelo zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe
- odlukama prekršajnih sudova za prekršaje nasilja u obitelji
- ranijim osudama i pritvoru
- sigurnosnim i zaštitnim mjerama
- demografskim obilježjima počinitelja, odnosno dobno-spolnoj strukturi
- teritorijalnoj distribuciji

1.1.2. Predmet istraživanja i jedinice promatranja

Predmet istraživanja i jedinice promatranja su počinitelji kaznenog djela nasilničkog ponašanja u obitelji (čl. 215.a KZ-a), počinitelji kaznenog djela zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe (čl. 213. KZ-a) te počinitelji prekršaja nasilja u obitelji.

Kod promatranja počinitelja kaznenog djela nasilničkog ponašanja u obitelji (čl. 215.a KZ-a) i kaznenog djela zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe (čl. 213. KZ-a) predmet istraživanja su prijavljeni, optuženi i osuđeni počinitelji, a kod promatranja počinitelja prekršaja riječ je okrivljenim počiniteljima te počiniteljima koji su proglašeni krivima za nasilje u obitelji.

Kad više osoba sudjeluje u počinjenju, svaki se sudionik (počinitelj) smatra jedinicom promatranja. U tom slučaju, počinjeno kazneno djelo ili prekršaj obilježje je kod svakog sudionika (počinitelja).

1.1.3. Vrijeme promatranja, metode prikupljanja i obrade podataka

Vrijeme promatranja je kalendarska godina, a analiza podataka se odnosi na razdoblje od 2001. do 2006. Periodika istraživanja je godišnja, s tim da se podaci prikupljaju mjesečno. Metoda prikupljanja podataka je izvještajna metoda, a provodi se putem obrazaca ili elektronskim putem. Osnovni izvor podataka za provedbu istraživanja su konačne odluke državnih odvjetništava i pravomoćne presude/rješenja općinskih, odnosno prekršajnih sudova. Broj optužbi u kalendarskoj godini može biti veći od broja kaznenih prijava jer odluke državnih odvjetništava mogu biti podnesene prijašnjih godina. Odluka suda prikazuje se u onoj kalendarskoj godini u kojoj je postala pravomoćna.

Državni zavod za statistiku utvrđuje metodologiju za provedbu statističkih istraživanja. Izrađuju se obrasci i metodološke upute te dostavljaju izvještajnim jedinicama. Ispunjeni izvještaji se vraćaju Državnom zavodu za statistiku. Kontrolira se obuhvat i točnost izvještaja, obavlja se šifriranje, unos slogova ili optičko čitanje, provodi se logičko računski kontrola te izrađuju i objavljuju rezultati istraživanja.

Za podrobna metodološka objašnjenja korisnici se upućuju na Metodološke upute broj 52 pod nazivom „Počinitelji kaznenih djela. Revizija statističkih istraživanja“ izdanima u Državnom zavodu za statistiku 2004. te na Metodološke upute broj 46 „Počinitelji prekršaja. Revizija statističkih istraživanja“ izdanima u Državnom zavodu za statistiku 2003. godine.

1.1.4. Izvještajne jedinice

Izvještajne jedinice koje ispunjavaju i dostavljaju statističke izvještaje su: općinska/županijska državna odvjetništva, općinski/županijski sudovi te prekršajni sudovi.

Općinska/županijska državna odvjetništva ispunjavaju Statistički izvještaj za punoljetnu osobu protiv koje je postupak po kaznenoj prijavi i prethodni postupak završen (obrazac SK-1).

Općinski/županijski sudovi ispunjavaju Statistički izvještaj za optuženu punoljetnu osobu protiv koje je kazneni postupak pravomoćno završen odlukom suda o obustavi kaznenog postupka, oslobađajućoj presudi, odbijajućoj presudi ili osuđujućoj presudi (obrazac SK-2).

Prekršajni sudovi ispunjavaju Statistički izvještaj za okrivljenu punoljetnu osobu protiv koje je prekršajni postupak pravomoćno završen (obrazac SPK-1).

2. KAZNENO DJELO NASILNIČKOG PONAŠANJA U OBITELJI

Kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji čini član obitelji koji nasiljem, zlostavljanjem ili osobito drskim ponašanjem dovede drugog člana obitelji u ponižavajući položaj. Za ovo kazneno djelo počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.¹⁾ Najčešće žrtve nasilja su osobe ženskog spola različite životne dobi i obiteljskog statusa.

Na Generalnoj skupštini Ujedinjenih naroda 1992. godine donesena je Deklaracija o eliminaciji nasilja protiv žena radi sankcioniranja takvog ponašanja te unapređenja zaštite i pomoći žrtvi nasilja. Taj zahtjev je jasno izražen i u Preporuci Vijeća Europe o zaštiti žena od nasilja (REC(2002)5) u kojoj su definirani različiti oblici nasilja (fizičko, psihičko, spolno i ekonomsko).

Kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji uvedeno je u kaznenopravni sustav Republike Hrvatske Zakonom o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona (NN, br. 129/00.) koji je stupio na snagu 30. prosinca 2000. Pojavnih oblika nasilja u obitelji bilo je i prijašnjih godina, ali takvo ponašanje nije bilo inkriminirano.²⁾ Senzibiliziranju šire javnosti za ovu problematiku doprinijele su razmjerno snažne aktivnosti nevladinih ženskih udruga.³⁾ Pogrešno je mišljenje da je nasilje u obitelji suvremena pojava te da se događa u problematičnim obiteljima zbog loših ekonomskih i socijalnih prilika te različitih oblika ovisnosti. Takve životne okolnosti pridonose pojavnim oblicima nasilja u obitelji. Međutim, znatni su javni oblici nasilja u obitelji i kod onih obitelji koje su visokog ekonomskog statusa (tzv. dobrostojeće obitelji). Brojna istraživanja ukazuju na to da je nasilničko ponašanje u obitelji uzrokovano ponašanjem zlostavljača, a ne žrtve. Žrtvama nasilja veliku pomoć pružaju ponajprije mnogobrojne udruge, napose ženske (davanje korisnih informacija, savjetodavne pomoći kao i drugi oblici pomoći). Određene oblike pomoći žrtvama kaznenih djela pružaju, također, zdravstvene i socijalne službe. Postoji stalna potreba za educiranjem svih onih koji dolaze u kontakt sa žrtvama/svjedocima nasilja u obitelji kako o njihovim pravima tako i načinima postupanja s njima.⁴⁾

1) Članak 215.a., Kazneni zakon (NN, br. 71/06.). Do stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona (stupio na snagu 1. listopada 2006.) propisana kazna za nasilničko ponašanje u obitelji bila je „kazna zatvora od tri mjeseca do tri godine“.

2) Kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji postoji u Kaznenom zakonu od 30. prosinca 2000., a prekršaj nasilničkog ponašanja u obitelji postoji u prekršajnom zakonodavstvu od 1. srpnja 1999.

3) Javno se govori o nasilju u obitelji tek otvaranjem prvog skloništa za zlostavljane žene u Chiswicku (1972.). U Republici Hrvatskoj je 1990. godine otvoreno prvo sklonište za žene zauzimanjem prostora u kojemu se nalazi Autonomna ženska kuća (AŽKZ). Autonomna ženska kuća osigurava sigurno i trajno mjesto za žene i djecu žrtve nasilja, pruža emocionalnu podršku, osigurava uvjete da žene razmijene iskustva i jedna drugoj daju podršku, informira žene o pravima, daje pravne usluge te posreduje između žena i institucija.

4) Treba istaknuti ciljeve područja „Poboljšanje statusa žrtve u postupcima u kojima sudjeluje“ u sljedećem vremenskom razdoblju: uskladiti nacionalno zakonodavstvo koje se odnosi na zaštitu prava žrtava sa zahtjevima Europske unije te zahtjevima i preporukama Vijeća Europe, prilagoditi kazneni i prekršajni postupak povodom djela nasilja u obitelji žrtvama nasilja u obitelji osiguravanjem poštovanja prava žrtava, uspostaviti sustav za pružanje podrške žrtvama/svjedocima nasilja u obitelji, promovirati prava žrtava te podršku žrtvama i svjedocima kaznenih i prekršajnih djela nasilja u obitelji (Nacionalna strategija zaštite od nasilja u obitelji za razdoblje od 2008. do 2010. ; NN, br. 126/07.).

Zakonska regulativa bez senzibiliziranja javnosti te stručnjaka za navedenu problematiku ne može doprinijeti sprečavanju nasilja u obitelji. Od osobite je važnosti prepoznavanje nasilja unutar obitelji kao neprihvatljivog ponašanja te pravovremena i svrhovita društvena reakcija na isto. Postoje brojni teorijski pristupi o uzrocima nasilja u obitelji: socioekonomski čimbenici (siromaštvo, nezaposlenost, nepovoljni radni uvjeti, teškoće u pronalaženju posla ili stana), psihološki (stres, frustracije, strah od samoće), općedruštvene vrijednosti (dostupnost oružja i nekažnjavanje različitih oblika nasilja). Pojedini oblici nasilja unutar obitelji razmjerno često se isprepliću i utječu na sve članove obitelji te su plodno tlo za različite oblike socijalno devijantnih pojava unutar obitelji. Najčešći oblici nasilja u obitelji su različiti oblici fizičkog nasilja.⁵⁾ Oni su najprepoznatljiviji i na takve oblike nasilja nadležna tijela najprije reagiraju. Međutim postoje i drugi oblici nasilja u obitelji, kao primjerice ekonomsko zlostavljanje, psihičko zlostavljanje, itd.⁶⁾

Nasilje u obitelji može biti aktivno ili pasivno. Pod aktivnim nasiljem podrazumijeva se agresivno ponašanje koje je usmjereno prema određenom članu obitelji ili cijeloj obitelji. Pasivno nasilje je posrijedi kad je riječ o neprihvatljivom ponašanju u smislu zanemarivanja članova obitelji, njihovih zdravstvenih, materijalnih, odnosno egzistencijalnih potreba. Kada se govori o različitim vrstama nasilja u obitelji onda se ponajprije mora odrediti prema kojem članu obitelji je usmjeren takav oblik nasilja. Tako je znatno češće riječ o tzv. bračnom nasilju.

Najčešće žrtve bračnog nasilja su žene. Postoje i različiti oblici nasilja nad djecom, nasilja nad roditeljima te nasilja i zanemarivanja starijih osoba unutar obitelji.⁷⁾

Česti su slučajevi u praksi da se kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji isprepliće s drugim kaznenim djelima, primjerice zapuštanjem i zlostavljanjem djeteta ili maloljetne osobe, lakom i/ili teškom tjelesnom ozljedom, prijetnjom, silovanjem, itd.

5) Tako prema podacima MUP-a (Slobodna Dalmacija, 10. prosinca 2007.), na području Republike Hrvatske od 1.1. 2001. do 30.6. 2007. dogodila su se 162 ubojstva među članovima obitelji. S obzirom na odnos prema žrtvi, struktura počinitelja ubojstava vrlo je šarolika. Na listi nasilnika uvjerljivo vode muškarci. Oni su u 50 slučajeva ubili svoje supruge, dok su one usmratile „samo“ 11 svojih bračnih drugova. Za njima ne zaostaju puno ni braća, koja su digla ruke na svoje sestre ili braću 13 puta, dok su sestre sudjelovale u jednom ubojstvu. Nadalje, sinovi su ubili 25 majki ili očeva, dok su kćeri to učinile tri puta. Očevi su u rastrojenom stanju usmrtili devetero svoje djece, dok su majke to učinile šest puta. Izvanbračnim muževima je „mrak pao na oči“ 20 puta, dok su izvanbračne supruge svoje partnere ubile u tri slučaja, itd. Razloge ovih alarmantnih brojki o obiteljskom nasilju treba prije svega tražiti u nesređenim obiteljskim odnosima. Više od svega, za odnose u obitelji kobni su bili patološki psihički problemi (bolesna ljubomora, frustracija...) te prekomjerna konzumacija alkohola. Vrlo rijetko se radi o tzv. situacijskim deliktima, odnosno slučajevima da obiteljskom nasilniku u trenu „padne mrak na oči“ osim kod imovinsko-pravnih razmirica (poznati su slučajevi da član obitelji ubije drugog člana obitelji zbog najobičnije svađe oko međe na obiteljskoj zemlji). Obiteljske tragedije događaju se gotovo podjednako u gradskim i prigradskim naseljima, ali i na selu.

6) Korisno vidjeti rad M. Ajduković: „Nasilje u obitelji“, Nacionalna obiteljska politika, Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži, Zagreb, 2003., str. 239-274.

7) Korisno vidjeti rad Mirjane Grubišić-Ilić, Dragice Kozarić-Kovačić „Nasilje u obitelji“, Medicinski i pravni mehanizmi za zaštitu od zlouporabe sredstava ovisnosti i zlostavljanja, Zagreb, 2001.

Također, postoje teškoće kako za policiju tako i za pravosudna tijela kada treba donijeti odluku o tome je li takvo neprihvatljivo ponašanje ulazi u područje kaznene odgovornosti ili je riječ o prekršaju propisanom u Zakonu o zaštiti od nasilja u obitelji.

Radnja počinjenja je određena alternativno kao nasilje, zlostavljanje ili pak osobito drsko ponašanje. Ono na što naša sudska praksa treba odgovoriti, jest želimo li da se kazneno djelo odnosi samo na fizičko, psihičko i spolno nasilje ili želimo da obuhvati i ekonomsko nasilje. Primjerice, nasilje u obitelji kao kazneno djelo u švedskom i španjolskom zakonu ne pokriva ekonomsko nasilje, nego se u tim sustavima kažnjava samo za prekršaj.⁸⁾

Kazneno djelo nasilja u obitelji može počiniti samo član obitelji.⁹⁾ U Zakonu o zaštiti od nasilja u obitelji¹⁰⁾, člankom 3. je određeno da obitelj čine: muž i žena u bračnoj ili izvanbračnoj zajednici, srodnici po krvi u ravnoj lozi bez ograničenja, srodnici po krvi u pobočnoj lozi zaključno s četvrtim stupnjem, srodnici po tazbini zaključno s drugim stupnjem, osobe koje su živjele zajedno u obiteljskoj ili izvanbračnoj zajednici i njihova djeca, te osobe koje imaju zajedničku djecu, posvojitelj i posvojenik, skrbnik i štitićenik.

2.1. Odluke tijela kaznenog postupka za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji

Pod odlukama tijela kaznenog postupka podrazumijevaju se odluke državnih odvjetništava povodom kaznene prijave te odluke općinskih i županijskih sudova povodom optuženja.

Odluke državnih odvjetništava su: odbačena prijava, odbačen istražni zahtjev, prekinuta istraga, obustavljena istraga, zahtjev za donošenje presude u istrazi, podnesen optužni prijedlog i podnesena optužnica.

Odluke sudova su: obustava kaznenog postupka, oslobađajuća presuda, odbijajuća presuda, proglašen krivim presudom u istrazi i osuđujuća presuda kojom se počinitelj proglašava krivim.

Prijavljene osobe su punoljetni počinitelji kaznenog djela nasilničkog ponašanja u obitelji protiv kojih je postupak po kaznenoj prijavi i prethodni postupak završen odlukom državnog odvjetništva o odbačaju kaznene prijave ili je postupak završen donošenjem odluke o optuženju.

8) Ksenija Turković, Kaznena djela protiv braka, obitelji i mladeži, Posebni dio kaznenog prava (urednik Petar Novoselec), Zagreb, 2007. str. 212.

9) Definicija člana obitelji u članku 89. stavku 30. KZ-a je znatno uža nego definicija člana obitelji u Zakonu o zaštiti od nasilja u obitelji

10) Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji (NN, br. 116/03.)

Optužene osobe su punoljetne osobe protiv kojih je sudu podnesen optužni prijedlog ili optužnica te protiv kojih je kazneni postupak pravomoćno završen odlukom suda kojom se obustavlja kazneni postupak, donosi oslobađajuća ili odbijajuća presuda, određuje prisilni smještaj za neubrojivu osobu ili se počinitelj proglašava krivim.

Osuđene osobe su punoljetne osobe koje su proglašene krivima te prema kojima su izrečene kaznene sankcije: zatvor, novčana kazna, mjere upozorenja (sudska opomena, uvjetna osuda), odgojne mjere te osobe koje su proglašene krivima, a oslobođene od kazne.

Tablica 1. PRIJAVLJENE, OPTUŽENE I OSUĐENE OSOBE ZA KAZNENO DJELO NASILNIČKOG PONAŠANJA U OBITELJI, čl. 215.a KZ-a

	Prijave	Optužbe	Osude
Ukupno	3 888	2 152	1 807
2001.	130	22	19
2002.	286	117	94
2003.	491	254	214
2004.	765	413	360
2005.	996	575	490
2006.	1 220	771	630

U tablici 1. prikazano je kretanje broja prijavljenih, optuženih i osuđenih osoba za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji, čl. 215.a KZ-a od 2001. do 2006. U cijelome promatranom razdoblju vrlo je jasan uzlazni trend kako kod prijave tako i kod optužaba te osuda. Kao što pokazuju podaci u tablici 1., u promatranom razdoblju od 2001. do 2006. godine državna odvjetništva su donijela 3 888 odluka povodom kaznenih prijave za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji, optužene su 2 152 osobe dok je osuđeno njih 1 807. Promatrajući kretanje pojave iz godine u godinu, apsolutne frekvencije pokazuju da je, kako kod prijave tako i kod optuženja te osuda, riječ o rastućem trendu.

Tablica 2. INDEKSI – PRIJAVLJENE, OPTUŽENE I OSUĐENE OSOBE ZA KAZ NENO DJELO NASILNIČKOG PONAŠANJA U OBITELJI, čl . 215.a KZ-a

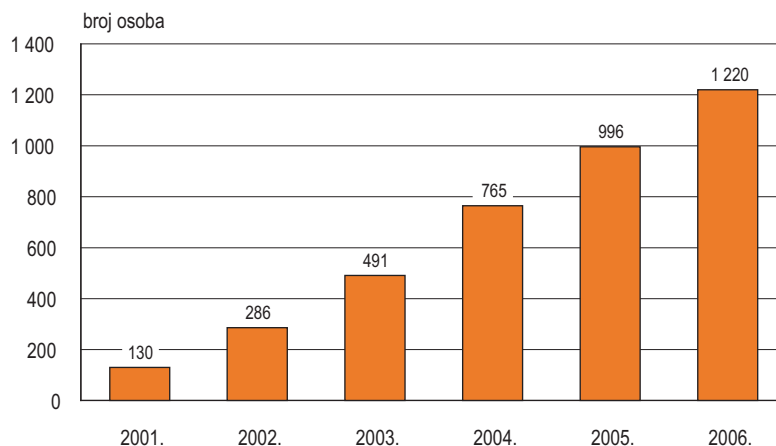
	Indeksi				
	<u>2002.</u> 2001.	<u>2003.</u> 2002.	<u>2004.</u> 2003.	<u>2005.</u> 2004.	<u>2006.</u> 2005.
Prijavljene	220	172	156	130	122
Optužene	532	217	163	139	134
Osuđene	495	228	168	136	129

U tablici 2. dani su verižni indeksi za prijavljene, optužene te osuđene osobe. Za usporedbu i praćenje kretanja pojave korisno je promjenu pojave izražavati relativno i to najbolje putem verižnih indeksa. Relativni izražaj apsolutne promjene u kretanju pojave od jednog do drugog razdoblja dobije se tako da se svaka frekvencija vremenskog niza stavi u odnos prema prethodnoj frekvenciji. Dobiveni relativni broj treba množiti sa 100 da bi se dobio indeks. Indeksi su relativni brojevi koji pokazuju odnose određene pojave u različitim vremenskim razdobljima ili na različitim područjima (primjerice županijama). Indeksi pokazuju ujedno i postotak porasta ili pada pojave polazeći od baze prethodnoga člana koji je izjednačen sa 100. Ako se od vrijednosti indeksa odbije 100, dobit će se postotak promjene porasta ili pada pojave od razdoblja koje je uzeto za bazu do razdoblja koje se indeksom uspoređuje.

Za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji (čl. 215.a KZ-a), indeksi prijavljenih, optuženih te osuđenih osoba u 2002. u odnosu na prijašnju (2001.) godinu su znatno veći od vrijednosti indeksa za druge godine promatranog razdoblja, a razlog tome je mali broj pojavnih oblika u 2001. (zakonska odredba tek stupila na snagu). Indeksi za druge godine promatranog razdoblja imaju razmjerno manje oscilacije. Tako je u 2003. godini u odnosu na 2002. indeks prijavljenih osoba 172 što predstavlja povećanje broja prijavljenih osoba u odnosu na prijašnju godinu za 72%. U 2004. indeks je 156, odnosno broj prijavljenih osoba je povećan za 56%. U 2005. indeks je 130 (povećanje broja prijavljenih osoba za 30%) te 2006. iznosi 122 (povećanje broja prijavljenih osoba za 22%). Kod optuženih osoba, indeks u 2003. je 217 (povećanje broja optuženih za 117% u odnosu na prijašnju godinu). U 2004. indeks iznosi 163 (povećanje od 63% u odnosu na prijašnju godinu) dok je 2005. indeks 139 (povećanje od 39% u odnosu na prijašnju godinu), a 2006. indeks je 134 (povećanje od 34% u odnosu na prijašnju godinu).

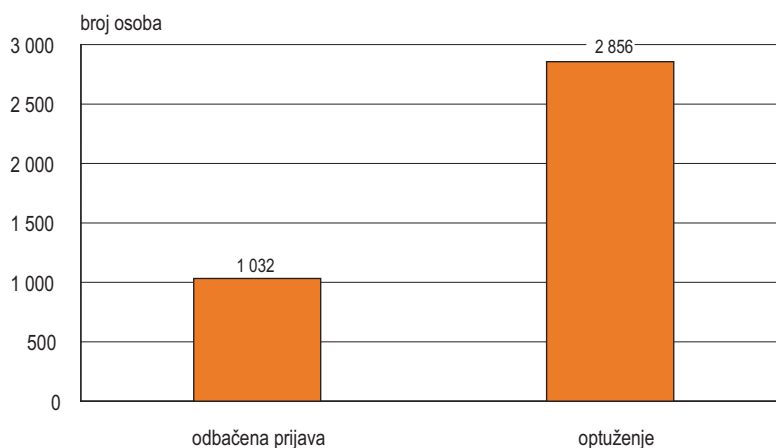
Kod osuđenih osoba, indeks u 2003. iznosi 228 (povećanje broja osuđenih za 128% u odnosu na prijašnju godinu). U 2004. indeks iznosi 168 (povećanje od 68% u odnosu na prijašnju godinu). U 2005. indeks je 136 (povećanje od 68% u odnosu na prijašnju godinu), a za 2006. indeks je 129 što predstavlja povećanje broja osuđenih osoba za 29% u odnosu na 2005. godinu.

G-1. PRIJAVLJENE OSOBE ZA KAZNENO DJELO NASILNIČKOG PONAŠANJA U OBITELJI, čl. 215.a KZ-a OD 2001. DO 2006.

U grafikonu G-1. dani su podaci o broju prijavljenih osoba za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji za razdoblje od šest godina (2001. - 2006.). U promatranom razdoblju od 2001. do 2006. za kazneno djelo nasilja u obitelji prijavljeno je 3 888 osoba. Podaci pokazuju vrlo jasan uzlazni trend. Broj pojava oblika na kraju promatranog razdoblja gotovo je deset puta veći nego na početku (2001. godine) što predstavlja znatan napredak u borbi protiv ovakvog neprihvatljivog ponašanja.

G-2. PRIJAVLJENE OSOBE PREMA VRSTI ODLUKE ZA KAZNENO DJELO NASILNIČKOG PONAŠANJA U OBITELJI, čl. 215.a KZ-a OD 2001. DO 2006.

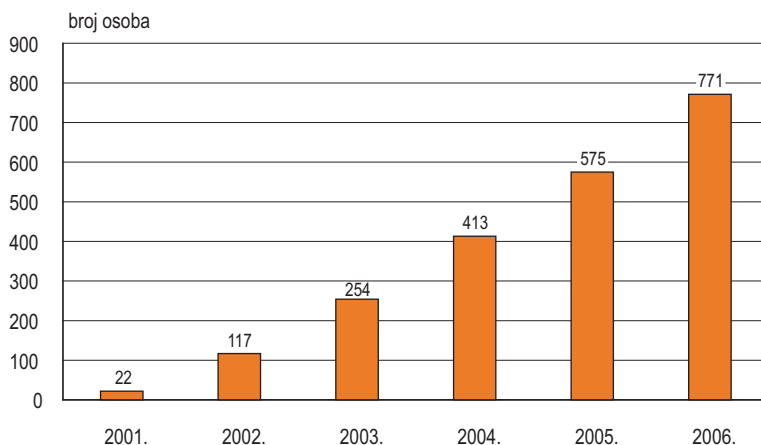
U grafikonu G-2, dan je prikaz odluka državnih odvjetništava povodom kaznene prijave za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji u promatranom razdoblju od 2001. do 2006.

Od ukupno 3 888 podnesenih prijava za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji odbačene su 1 032 kaznene prijave, dok je za njih 2 856 donesena odluka o optuženju.

Za gotovo trećinu prijavljenih osoba, državna odvjetništva su donijela odluku o odbačaju kaznene prijave. Taj pokazatelj treba promatrati ponajprije kroz ovlasti državnog odvjetnika iz čl. 175. Zakona o kaznenom postupku. Riječ je o odgodi početka započinjanja kaznenog progona uz suglasnost oštećenika i privolu osumnjičenika da ispuni jednu od predviđenih obveza – posebice za ovo kazneno djelo – podvrgavanja psihosocijalnoj terapiji radi otklanjanja nasilničkog ponašanja uz napuštanje obiteljske zajednice za vrijeme trajanja terapije. U slučaju ispunjenja obveze, državni odvjetnik donosi rješenje o odbacivanju kaznene prijave.

Primjenjujući Zakonom predviđene mjere kada su posrijedi narušeni obiteljski odnosi društvo može znatno brže reagirati u sprečavanju nastavka nasilja u obitelji. Uvijek postoji mogućnost naknadnog optuženja počinitelja do kojeg će doći u slučajevima neispunjenja obveze ili ponavljanja takvog ponašanja (recidiva).

G-3. OPTUŽENE OSOBE ZA KAZNENO DJELO NASILNIČKOG PONAŠANJA U OBITELJI, čl. 215.a KZ-a OD 2001. DO 2006.

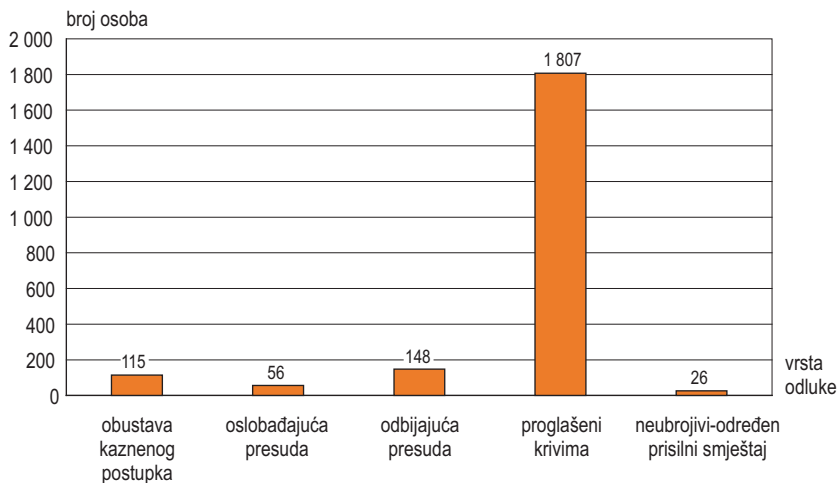
Podaci u grafikonu G-3. pokazuju broj optuženih osoba za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji u razdoblju od 2001. do 2006. Navedeni podaci pokazuju vrlo jasan uzlazni trend.

Kao što je prije navedeno, razlog tome je činjenica da se takvo ponašanje smatra kaznenim djelom izmjenama Kaznenog zakona koje su stupile na snagu 30.12.2000., pa je u prvim godinama primjene i broj optuženih bio manji za razliku od kraja promatranog razdoblja.

Upravo uzlazni trend broja optuženih osoba ukazuje na senzibilizaciju kako stručnjaka tako i šire javnosti o tome kada je posrijedi neprihvatljivo ponašanje unutar obitelji.

Pokazatelji o broju optuženih osoba ukazuju na potrebu unapređenja zaštite te pomoći žrtvama ovoga kaznenog djela koje se najčešće čini daleko od očiju javnosti, ali s dalekosežnim i trajnim posljedicama.

G-4. OPTUŽENE OSOBE PREMA VRSTI ODLUKE ZA KAZNENO DJELO NASILNIČKOG PONAŠANJA U OBITELJI, čl. 215.a KZ-a OD 2001. DO 2006.

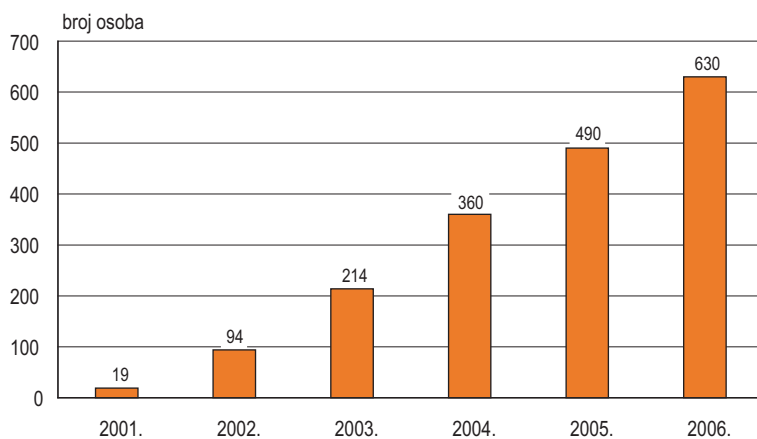

U grafikonu G-4. dani su podaci o vrsti odluke za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji od 2001. do 2006.

U promatranom razdoblju od 2001. do 2006. godine, od ukupnog broja optuženih osoba njih 1 807 je proglašeno krivima (osuđeno). Za 56 osoba donesene su oslobađajuće presude, a za 148 osoba odbijajuće presude. Protiv 115 osoba kazneni postupak je obustavljen, a za 26 osoba je utvrđeno počinjenje kaznenog djela u stanju nebrojivosti te određen prisilni smještaj.

Podatak o tome da je 84% počinitelja proglašeno krivima za kazneno djelo nasilja u obitelji je pokazatelj primjerenoga multidisciplinarnog pristupa ovoj problematici. Podaci pokazuju da je u pretkaznenom postupku, a i tijekom kaznenog postupka postupano u skladu s Protokolom o postupanju u slučaju nasilja u obitelji. Protokol o postupanju u slučaju nasilja u obitelji sadržava obveze nadležnih državnih tijela (policije, centara za socijalnu skrb, zdravstvenih ustanova, odgojno-obrazovnih ustanova, pravosudnih tijela) i drugih službenika koji sudjeluju u njegovom sprečavanju, otkrivanju i suzbijanju te oblike, način i sadržaj suradnje.

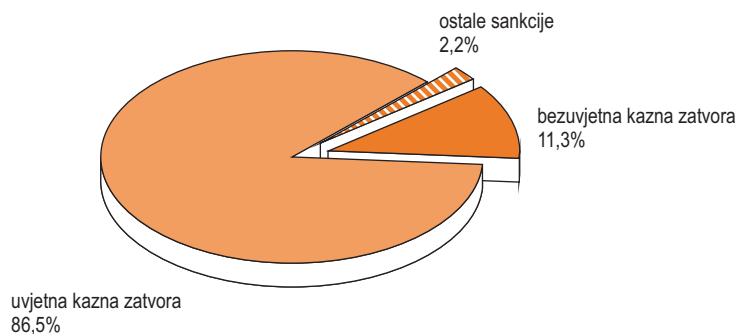
G-5. OSUĐENE OSOBE ZA KAZNENO DJELO NASILNIČKOG PONAŠANJA U OBITELJI, čl. 215.a KZ-a OD 2001. DO 2006.

U grafikonu G-5. dani su podaci o broju osuđenih osoba za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji u promatranom razdoblju od 2001. do 2006.

Uzlazni trend broja osuđenih osoba za nasilničko ponašanje je razmjerno isti kao i kod optuženih i prijavljenih osoba.

G-6. STRUKTURA IZREČENIH SANKCIJA ZA KAZNENO DJELO NASILNIČKOG PONAŠANJA U OBITELJI, čl. 215.a KZ-a OD 2001. DO 2006.

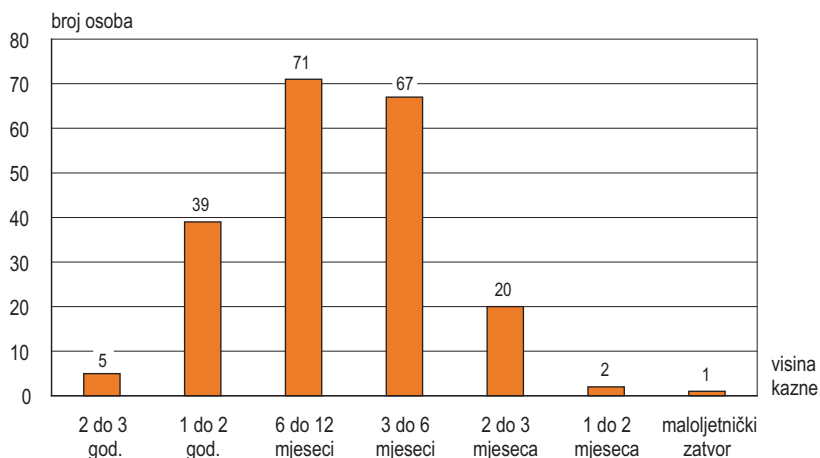
U grafikonu G-6 dani su podaci o strukturi izrečenih sankcija za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji od 2001 do 2006.

Podaci pokazuju da se uglavnom primjenjuju uvjetne kazne zatvora (mjere upozorenja) i to u 86,5% slučajeva dok je u 11,3% slučajeva izrečena bezuvjetna kazna zatvora.

Ostale izrečene sankcije su neznatne (2,2%), a odnose se na izricanje sudskih opomena, odgojnih mjera te izricanje maloljetničkog zatvora ako su počinitelji mlađi punoljetnici.

Suci su relativno znatno češće izricali uvjetnu kaznu zatvora jer se očekuje da će i prijetnja zatvorskom kaznom kroz određeno vrijeme kušnje postići svrhu kažnjavanja (kako specijalne tako i generalne prevencije).

G-7. VISINA IZREČENE BEZUVJETNE KAZNE ZATVORA ZA KAZNENO DJELO NASILNIČKOG PONAŠANJA U OBITELJI, čl. 215.a KZ-a OD 2001. DO 2006.

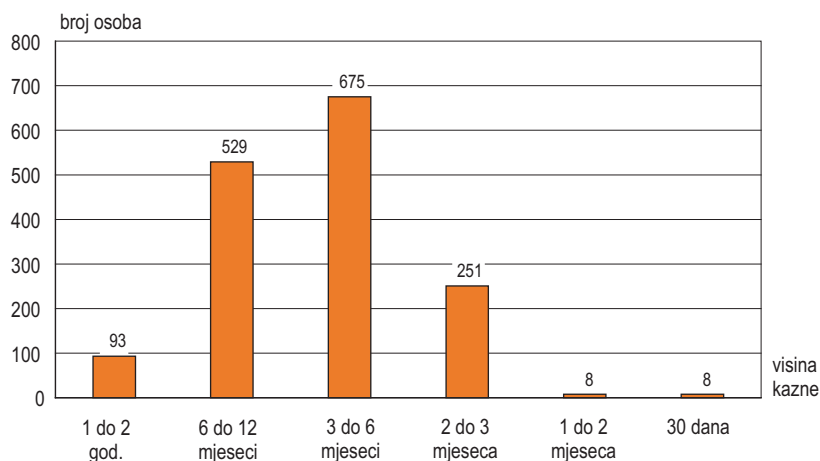

Podaci u grafikonu G-7 pokazuju visinu izrečene bezuvjetne kazne zatvora za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji u promatranom razdoblju od 2001. do 2006.

Navedeni podaci pokazuju da je za 71 osobu izrečena kazna zatvora u trajanju od 6 do 12 mjeseci, za 67 osoba od 3 do 6 mjeseci zatvora, za 20 osoba kazna zatvora od 2 do 3 mjeseca, za 2 osobe kazna zatvora od 1 do 2 mjeseca i za 1 osobu kazna maloljetničkog zatvora.

Za 5 osoba izrečena je kazna zatvora od 2 do 3 godine pa je za pretpostaviti da je riječ o najtežim oblicima ovoga kaznenog djela.

G-8. VISINA IZREČENE KAZNE ZATVORA NA KOJU JE PRIMIJENJENA UVJETNA OSUDA ZA KAZNENO DJELO NASILNIČKOG PONAŠANJA U OBITELJI, čl. 215.a KZ-a OD 2001. DO 2006.

U grafikonu G-8 dan je prikaz izrečenih kazni zatvora na koje je primijenjena uvjetna osuda za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji u promatranom razdoblju od 2001. do 2006. godine.

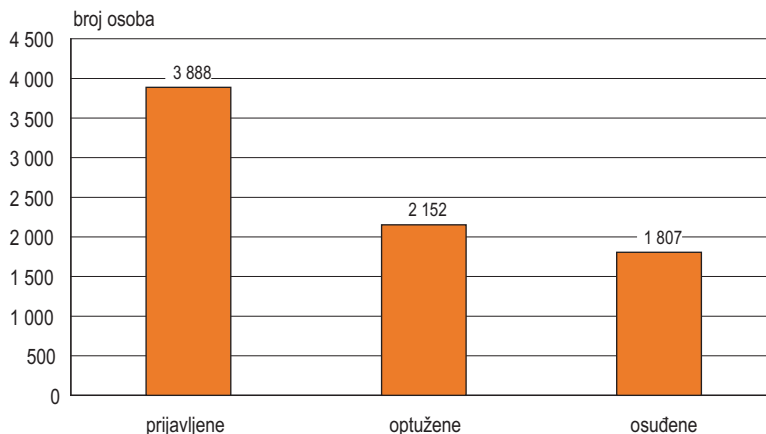
Podaci pokazuju da je na znatno veći broj počinitelja (njih 675) primijenjena uvjetna osuda uz izricanje kazne zatvora u trajanju od 3 do 6 mjeseci. Kod 529 počinitelja uvjetna osuda je primijenjena uz izricanje kazne zatvora od 6 do 12 mjeseci, a kod 251 počinitelja uvjetna osuda je primijenjena uz izricanje kazne zatvora os 2 do 3 mjeseca.

Uvjetna osuda uz izricanje kazne zatvora od 1 do 2 godine izrečena je za 93 počinitelja.

Najmanji je broj primijenjenih uvjetnih osuda uz izricanje kazne zatvora od 1 do 2 mjeseca (njih 8), te kazne zatvora od 30 dana (također 8 počinitelja).

Znatno češće se izriču zatvorske kazne bliže zakonskom minimumu te se na njih primjenjuje uvjetna osuda jer je riječ o postojanju olakotnih okolnosti. Podaci pokazuju na jedinstvenost sudske prakse pri izboru vrste i mjere kazne .

G-9. PRIJAVLJENE, OPTUŽENE I OSUĐENE OSOBE ZA KAZNENO DJELO NASILNIČKOG PONAŠANJA U OBITELJI, čl. 215.a KZ-a OD 2001. DO 2006.

Grafikon G-9. pokazuje da je od ukupnog broja prijavljenih osoba u promatranom šestogodišnjem razdoblju optuženo njih 2 152 (55,3%), a od ukupnog broja optuženih osuđeno je 1 807 (84%) počinitelja kaznenog djela nasilničkog ponašanja u obitelji (čl. 215.a KZ-a). Ovi podaci su najbolji pokazatelj da treba sustavno raditi na provođenju mjera i aktivnosti koje bi pridonijele smanjenju broja počinitelja kaznenog djela nasilja u obitelji. Sukladno mjerama propisanim Nacionalnom strategijom zaštite od nasilja u obitelji nužno je raditi na razvoju svijesti o problematici nasilja u obitelji.¹¹⁾ Za provedbu mjera Nacionalne strategije zaštite od nasilja u obitelji nužna je stalna suradnja nadležnih tijela¹²⁾ i drugih sudionika u otkrivanju i suzbijanju nasilja u obitelji te pružanju pomoći i zaštiti žrtava nasilja. Nužno je razvijati i multidisciplinarni pristup žrtvama nasilja u obitelji te poticati žrtve da prijavljuju slučajeve počinjenog nasilja u obitelji.¹³⁾ Primjereno postupanje vezano uz problematiku nasilja u obitelji zahtijeva suradnju svih državnih tijela jer prepuštanje tereta samo jednom od njih (primjerice, samo školi, policijskoj postaji ili centru za socijalnu skrb) u znatnom broju slučajeva dugoročno se može pokazati neučinkovitim.¹⁴⁾

11) Nacionalna strategija zaštite od nasilja u obitelji od 2008. do 2010. godine (NN, br.126/07.), a prije toga donesena Nacionalna strategija zaštite od nasilja u obitelji od 2005. do 2007. godine (NN, br.182/04.)

12) Odgojno-obrazovnih ustanova, domova za skrb o djeci, centara za socijalnu skrb, zdravstvenih ustanova, policije, državnih odvjetništava, sudova, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te nevladinih organizacija

13) Tako, primjerice, prema istraživanju koje je provela Ženska infoteka (autorica: Ines Jemrić, Zagreb, 2003.) zaključak je da samo mali dio hrabrih žena progovara, suprotstavlja se i prijavljuje nasilnika, dok najveći dio nasilja, pogotovo obiteljskog, u kojem je žena podvrgnuta različitim oblicima kontinuiranog zlostavljanja, ostaje neprijavljeno.

14) Protokol o postupanju u slučaju nasilja u obitelji

2.2. Prijavljene osobe

Prema odredbama Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji¹⁵⁾ osobito se naglašava obveza prijavljivanja nasilja u obitelji te da su zdravstveni djelatnici, djelatnici socijalne skrbi, psiholozi, socijalni radnici, socijalni pedagozi i djelatnici odgojno-obrazovnih ustanova dužni prijaviti policiji ili nadležnome općinskom državnom odvjetništvu počinjenje nasilja u obitelji za koje su saznali u obavljanju svoje dužnosti.¹⁶⁾ Osobe koje ne postupaju u skladu sa zadanim obvezama čine prekršaj.¹⁷⁾

U promatranome šestogodišnjem razdoblju državna odvjetništva donijela su 3 888 odluka povodom kaznenih prijava za nasilničko ponašanje u obitelji (članak 215.a KZ-a). Podaci o odlukamadržavnih odvjetništava (tablica 3.) govore o tome da je od ukupnog broja kaznenih prijava odbačena jedna trećina kaznenih prijava dok je za dvije trećine kaznenih prijava donesena odluka o optuženju.

Tablica 3. PRIJAVLJENE OSOBE PREMA VRSTI ODLUKE ZA KAZNENO DJELO NASILNIČKOG PONAŠANJA U OBITELJI, čl. 215.a KZ-a

	Ukupno	Odbačena prijava	Optuženje ¹⁸⁾
Ukupno	3 888	1 032	2 856
2001.	130	28	102
2002.	286	58	228
2003.	491	97	394
2004.	765	194	571
2005.	996	264	732
2006.	1 220	391	829

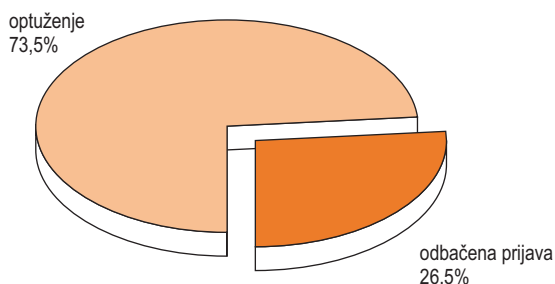
15) Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji (NN, br. 116/03.)

16) Članak 5. stavak 1. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji

17) Članak 5. stavak 2. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji

18) Odnosi se na broj podnesenih optužnih prijedloga od strane državnih odvjetništava dok se „broj optuženih“ (tablica 4.) odnosi na broj osoba za koje su sudovi donijeli pravomoćnu odluku.

G-10. STRUKTURA ODLUKA DRŽAVNIH ODVJETNIŠTAVA ZA KAZNENO DJELO NASILNIČKOG PONAŠANJA U OBITELJI, čl. 215.a KZ-a OD 2001. DO 2006.

2.3 Optužene osobe

Prema Protokolu o postupanju u slučaju nasilja u obitelji pravosudna tijela trebaju¹⁹⁾ postupati što učinkovitije te iskoristiti sve zakonske mogućnosti propisane pozitivnim propisima Republike Hrvatske u svrhu zaštite članova obitelji izloženih nasilju u obitelji te im omogućiti sudsku zaštitu radi zaštite njihovoga psihofizičkog integriteta i temeljnog prava na život bez nasilja. Tako je određeno da će pravosudna tijela (sudovi i/ili državno odvjetništvo) u predmetima vezanim za nasilje u obitelji postupati žurno. Sud pred kojim se vodi kazneni postupak dostavit će nadležnom centru za socijalnu skrb te policiji obavijest o pokretanju postupka i pravomoćnim odlukama u kaznenom postupku. Tijekom vođenja postupka stranku/žrtvu obiteljskog nasilja izvjestiti će o njenim pravima te na njezin neposredni osobni zahtjev izvjestiti je o ishodu postupka i dati joj presliku pravomoćne presude.

Također se određuje (točka 7. Protokola) da će istražni suci osigurati prihvat dovedenog okrivljenika, odnosno osumnjičenika, radi određivanja pritvora te ispitati dovedenu osobu i odlučiti o načinu vođenja daljnjeg postupka. Sudovi će osigurati zaštitu žrtve²⁰⁾ pri dolasku na sud i unutar suda omogućavanjem davanja iskaza odvojeno od počinitelja te fizičkom zaštitom žrtve u suradnji s policijom (točka 8. Protokola). Konačno, svako državno tijelo dužno je postupati obzirno prema žrtvama nasilja u obitelji radi izbjegavanja sekundarne viktimizacije.²¹⁾

19) Protokol o postupanju u slučaju nasilja u obitelji, 1. poglavlje Obveze nadležnih tijela, potpoglavlje e) Pravosudna tijela

20) Sva tijela su, u postupanju, dužna štiti interese djeteta sukladno odredbama Konvencije o pravima djeteta. Također su sva tijela dužna štiti interese žena izloženih obiteljskom nasilju sukladno Konvenciji o ukidanju svih oblika diskriminacije žena i Preporukama Odbora UN-a zaduženog za praćenje primjene ove Konvencije, kao i ostalih međunarodnih propisa.

21) Pod pojmom sekundarne viktimizacije podrazumijeva se šteta od reakcije socijalne sredine (obitelji, policije, suda).

Tablica 4. OPTUŽENE OSOBE PREMA VRSTI ODLUKE ZA KAZNENO DJELO NASILNIČKOG PONAŠANJA U OBITELJI, čl. 215.a KZ-a

	Ukupno	Proglašene krivima	Nisu proglašene krivima			
			obustava kaznenog postupka	oslobađajuća presuda	odbijajuća presuda	neubrojive osobe
Ukupno	2 152	1 807	115	56	148	26
2001.	22	19	1	-	2	-
2002.	117	94	6	4	13	-
2003.	254	214	14	4	21	1
2004.	413	360	19	9	23	2
2005.	575	490	29	15	33	8
2006.	771	630	46	24	56	15

U tablici 4. dani su podaci o optuženim osobama²²⁾ prema vrsti odluka za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji, čl. 215.a KZ-a. U promatranom razdoblju od 2001. do 2006. godine optužene su 2 152 osobe od kojih je 1 807 proglašeno krivima.

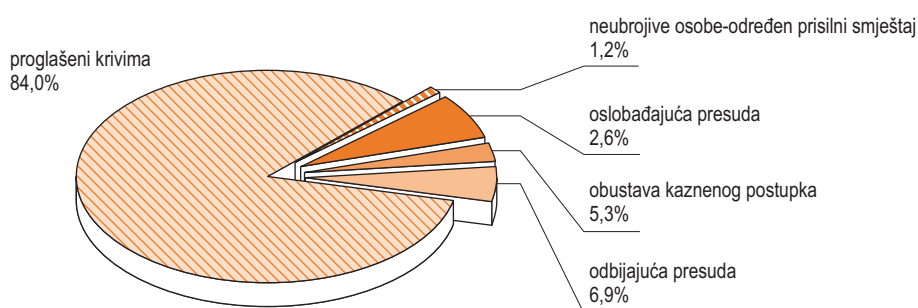
Promatrajući strukturu donesenih odluka (G-11.) dolazi se do pokazatelja o tome da je u promatranom šestogodišnjem razdoblju 84% počinitelja proglašeno krivima.

Sudovi su obustavili kazneni postupak u 5,3% slučajeva. Odbijajućih presuda je 6,9%, a oslobađajućih presuda 2,6%. U promatranom razdoblju od 2001. do 2006. godine, za 1,2% počinitelja kaznenog djela nasilničkog ponašanja u obitelji određen je prisilni smještaj zbog neubrojivosti. Ako je okrivljenik u vrijeme počinjenja protupravnog djela bio neubrojiv, državni odvjetnik će u optužnici postaviti zahtjev da sud utvrdi da je okrivljenik počinio protupravno djelo u stanju neubrojivosti, te da mu se odredi prisilan smještaj

22) Broj optuženih osoba (tablica 4.) manji je od broja optuženja (tablica 3. i grafikon 10.) zato što za jedan dio podnesenih optužnih prijedloga sudovi nisu donijeli pravomoćne odluke zaključno s 31.12. 2006. Tako je u promatranome šestogodišnjem razdoblju broj podnesenih optužnih prijedloga 2 856, a broj optuženih osoba 2 152. Znači, sudovi nisu donijeli pravomoćnu odluku za 704 predmeta. Uzimajući u obzir vrijeme promatranja za ovo naše istraživanje, za pretpostaviti je da su državna odvjetništva podnijela ta 704 optužna prijedloga u posljednjim mjesecima 2006. tako da su sudovi vjerojatno već početkom 2007. donijeli pravomoćne odluke i za ove predmete. Stoga, nužno je dobro proučiti metodologiju o provedbi istraživanja koju je utvrdio Državni zavod za statistiku kao i poznavati procesnopravne mehanizme unutar kaznenog postupka od podnesene kaznene prijave, optuživanja pa sve do moguće osuđujuće presude. Ovo napominjemo radi boljeg razumijevanja statističkih pokazatelja o nasilju u obitelji jer nepoznavanje metodologije te procesnopravnih osnova može dovesti do pogrešnih zaključaka kod interpretiranja statističkih podataka.

prema odredbama Zakona o zaštiti osoba s duševnim smetnjama.²³⁾ Ako je državni odvjetnik postavio zahtjev iz članka 457. stavka 1. ovog Zakona, a sud nakon provedene glavne rasprave utvrdi da je optuženik u stanju nebrojivosti počinio protupravno djelo te da postoje uvjeti za određivanje prisilnog smještaja optuženika u psihijatrijsku ustanovu prema odredbama ZZODS-a, donijet će presudu kojom se utvrđuje da je optuženik počinio protupravno djelo, da ga je počinio u stanju nebrojivosti, te rješenjem odrediti prisilni smještaj u psihijatrijsku ustanovu u trajanju od šest mjeseci.²⁴⁾

G-11. STRUKTURA SUDSKIH ODLUKA ZA KAZNENO DJELO NASILNIČKOG PONAŠANJA U OBITELJI, čl. 215.a KZ-a OD 2001. DO 2006.

2.4. Osuđene osobe

Primjena Nacionalne strategije zaštite od nasilja u obitelji za razdoblje od 2005. do 2007. ukazala je na određene pomake u pristupu ovoj problematici, ali i potrebu uključivanja svih struktura društva radi sprečavanja pojave ovakvih oblika ponašanja odnosno uklanjanja posljedica.

Osnovni ciljevi Nacionalne strategije zaštite od nasilja u obitelji od 2005. do 2007. godine bili su: suzbijati nasilje u obitelji u svim njegovim pojavnim oblicima, ublažavati posljedice već počinjenog nasilja u obitelji, raditi na razvoju multidisciplinarnog pristupa žrtvama nasilja u obitelji, poboljšavati suradnju i usklađeno djelovanje nadležnih tijela, educirati i senzibilizirati stručnjake i širu javnost za probleme nasilja u obitelji, osigurati ustroj, organiziranost i dovoljan broj stručnjaka u nadležnim državnim tijelima koji će se baviti problematikom nasilja u obitelji te doprinositi ostvarenju politike ravnopravnosti spolova. Radi osiguranja navedenih ciljeva Nacionalne strategije zaštite od nasilja u obitelji od

23) Davor Krapac, Zakon o kaznenom postupku i drugi izvori hrvatskoga kaznenog postupovnog prava (VI. izmijenjeno i dopunjeno izdanje), Narodne novine, Zagreb, studeni 2006., str. 644.

24) Članak 461. stavak 1. ZKP-a

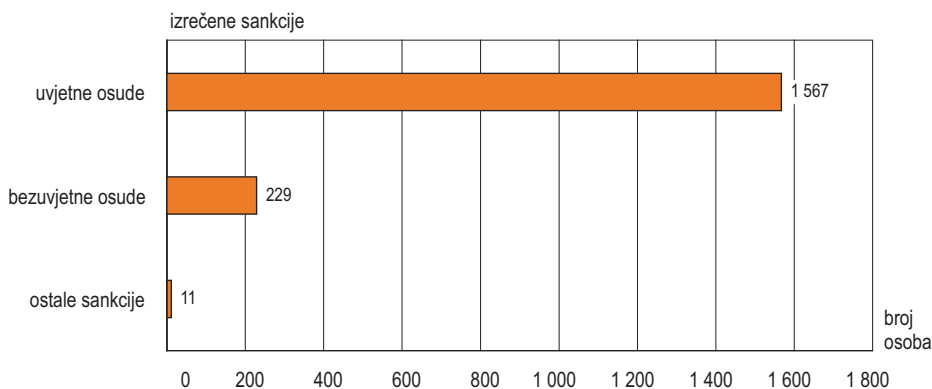
2005. do 2007. bilo je predviđeno 27 kratkoročnih i dugoročnih mjera koje u svoju provedbu uključuju sva nadležna tijela državne uprave, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te nevladine organizacije koje djeluju u cilju promicanja ljudskih prava, posebice zaštite žrtava nasilja u obitelji.

Međutim, sve predložene mjere i aktivnosti provedene u navedenom razdoblju od 2005. do 2007. nisu rezultirale očekivanim.²⁵⁾

Tablica 5. OSUĐENE OSOBE PREMA IZREČENIM SANKCIJAMA ZA KAZNENO DJELO NASILNIČKOG PONAŠANJA U OBITELJI, čl. 215.a KZ-a

	Ukupno osuđeni	Bezuvjetno		Uvjetno		Sudska opomena	Odgojne mjere	Maloljetnički zatvor
		zatvor	novčana kazna	zatvor	novčana kazna			
Ukupno	1 807	203	26	1 565	2	6	4	1
2001.	19	3	2	14	-	-	-	-
2002.	94	11	5	75	-	3	-	-
2003.	214	15	6	192	-	1	-	-
2004.	360	34	3	320	1	1	1	-
2005.	490	59	7	420	1	1	2	-
2006.	630	81	3	544	-	-	1	1

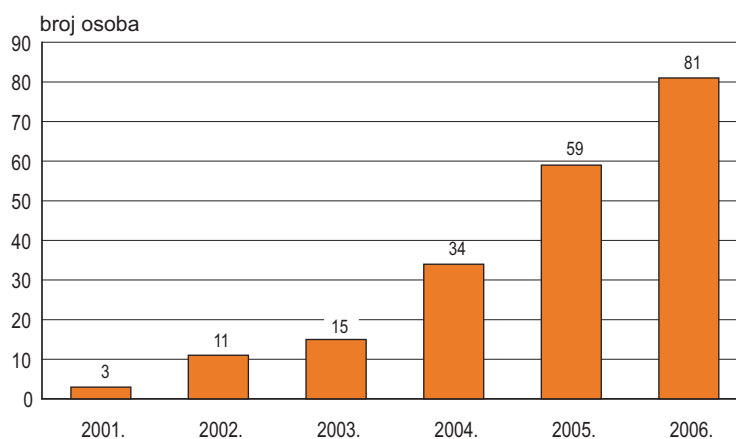
G-12. OMJERI IZREČENIH SANKCIJA ZA KAZNENO DJELO NASILNIČKOG PONAŠANJA U OBITELJI, čl. 215.a KZ-a OD 2001. DO 2006.

25) Nacionalna strategija zaštite od nasilja u obitelji za razdoblje od 2008. do 2010. (NN, br. 126/07.)

U promatranom razdoblju od 2001. do 2006., za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji osuđeno je 1 807 osoba. Bezuvjetnih osuda je 229. Kao što pokazuju podaci u tablici 6. od ukupnog broja bezuvjetnih osuda na bezuvjetnu kaznu zatvora osuđena su 203 počinitelja, a izrečeno je i 26 bezuvjetnih novčanih kazni. Uvjetna kazna zatvora je izrečena za 1 565 počinitelja dok su za 11 počinitelja izrečene ostale sankcije.

G-13. IZREČENE BEZUVJETNE KAZNE ZATVORA ZA KAZNENO DJELO NASILNIČKOG PONAŠANJA U OBITELJI, čl. 215.a KZ-a OD 2001. DO 2006.

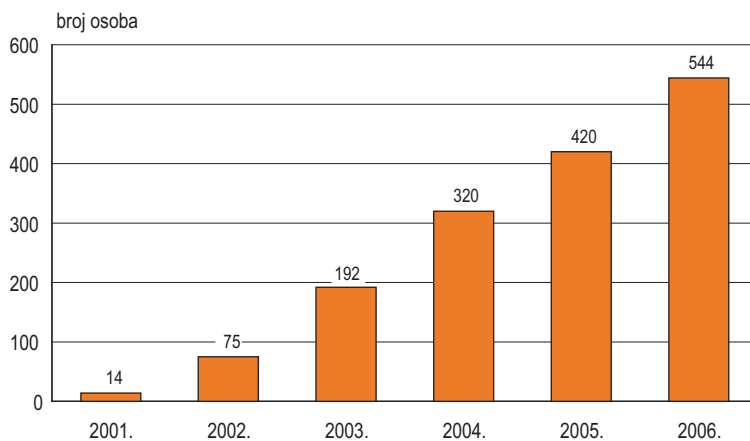
Tablica 6. VISINA IZREČENE BEZUVJETNE KAZNE ZATVORA ZA KAZNENO DJELO NASILNIČKOG PONAŠANJA U OBITELJI, čl. 215.a KZ-a

	Bezuovjetni zatvor							
	svoga	preko 2 do 3 god.	preko 1 do 2 god.	preko 6 do 12 mj.	preko 3 do 6 mj.	preko 2 do 3 mj.	preko 1 do 2 mj.	30 dana
Ukupno	203	5	39	71	67	20	1	-
2001.	3	-	-	1	1	1	-	-
2002.	11	-	2	1	5	2	1	-
2003.	15	-	2	4	6	3	-	-
2004.	34	2	2	11	17	2	-	-
2005.	59	-	13	21	19	6	-	-
2006.	81	3	20	33	19	6	-	-

Tablica 7. VISINA IZREČENE UVJETNE KAZNE ZATVORA ZA KAZNENO DJELO NASILNIČKOG PONAŠANJA U OBITELJI, čl. 215.a KZ-a

	Uvjetni zatvor						
	svega	1 do 2 godine	6 do 12 mjeseci	3 do 6 mjeseci	2 do 3 mjeseca	1 do 2 mjeseca	30 dana
Ukupno	1 565	93	529	675	251	9	8
2001.	14	-	1	7	6	-	-
2002.	75	2	16	33	22	1	1
2003.	192	6	55	88	38	4	1
2004.	320	13	85	151	66	1	4
2005.	420	20	146	191	58	3	2
2006.	544	52	226	205	61	-	-

G-14. IZREČENE UVJETNE KAZNE ZATVORA ZA KAZNENO DJELO NASILNIČKOG PONAŠANJA U OBITELJI, čl. 215.a KZ-a OD 2001. DO 2006.

2.5. Sigurnosne mjere

Svrha je sigurnosnih mjera da se njihovom primjenom otklanjaju uvjeti koji omogućavaju ili poticajno djeluju na počinjenje novoga kaznenog djela.²⁶⁾

Sigurnosna mjera obveznog liječenja od ovisnosti može se primijeniti prema počinitelju koji je kazneno djelo počinio pod odlučujućim djelovanjem ovisnosti od alkohola ili opojnih droga kad postoji opasnost da će zbog te ovisnosti ponovno počiniti neko kazneno djelo.²⁷⁾

Ova medicinska sigurnosna mjera ima dodirnih točaka s obveznim psihijatrijskim liječenjem, ali i značajnih razlika. Ne traži se da počinitelj bude smanjeno ubrojav; štoviše, naglasak uopće nije na psihičkom stanju počinitelja u vrijeme počinjenja kaznenog djela, nego na uvjetima koji su prethodili djelu, a to je ovisnost od alkohola ili opojnih droga.²⁸⁾

Sigurnosna mjera obveznoga psihijatrijskog liječenja može se primijeniti samo prema počinitelju koji je kazneno djelo počinio u stanju smanjene ubrojavosti ako postoji opasnost da razlozi za takvo stanje mogu i u budućnosti poticajno djelovati za počinjenje novoga kaznenog djela.²⁹⁾ Takvom počinitelju sud izriče sigurnosnu mjeru obveznoga psihijatrijskog liječenja pored kazne ili mjere upozorenja. Mjera se ne može izreći potpuno neubrojivoj osobi; takvoj se osobi može jedino odrediti prisilni smještaj u psihijatrijsku ustanovu prema odredbama glave VII. ZZODS, koji se ne smatra sigurnosnom mjerom.

Sigurnosna mjera oduzimanja predmeta može se primijeniti glede predmeta koji je bio namijenjen ili uporabljen za počinjenje kaznenog djela ili je nastao počinjenjem kaznenog djela, kad postoji opasnost da će se određeni predmet ponovno uporabiti za počinjenje kaznenog djela, ili kad se radi zaštite opće sigurnosti ili iz moralnih razloga oduzimanje predmeta čini prijeko potrebnim.³⁰⁾

Za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji, u promatranom razdoblju od 2001. do 2006. izrečene su 534 sigurnosne mjere. Mjera obveznog liječenja od ovisnosti izrečena je za 413 počinitelja (77,3%). Mjera obveznoga psihijatrijskog liječenja izrečena je za 80 počinitelja (15%). Mjera oduzimanja predmeta izrečena je za 41 počinitelja (7,7%).

U 2006. godini, izrečeno je 190 mjera obveznog liječenja od ovisnosti, 33 mjere obveznoga psihijatrijskog liječenja te 13 mjera oduzimanja predmeta za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji.

Koja će se od tih mjera ili obveza izreći ovisi o uvjetima i uzrocima počinjenja kaznenog djela.³¹⁾

26) Članak 74. Kaznenog zakona

27) Članak 76. stavak 1. Kaznenog zakona

28) Petar Novoselec, Opći dio kaznenog prava, drugo, izmijenjeno izdanje, Zagreb, 2007., str.473.

29) Članak 75. stavak 1. Kaznenog zakona

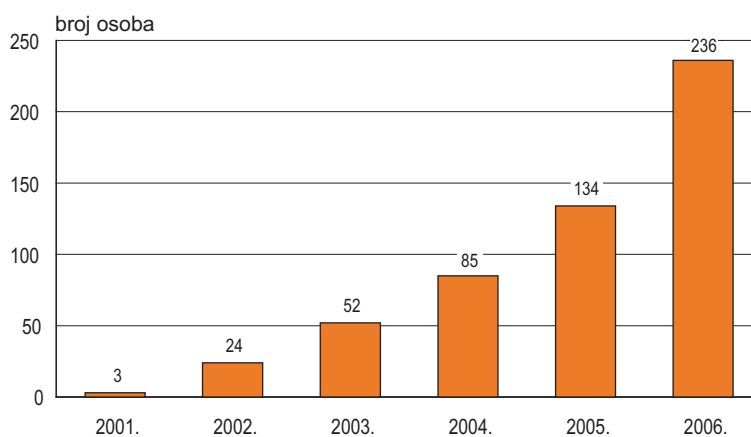
30) Članak 80. stavak 1. Kaznenog zakona

31) Marina Ajduković, Psihosocijalne intervencije s počiniteljima nasilja u obitelji, Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, br.1/2004, str. 174.

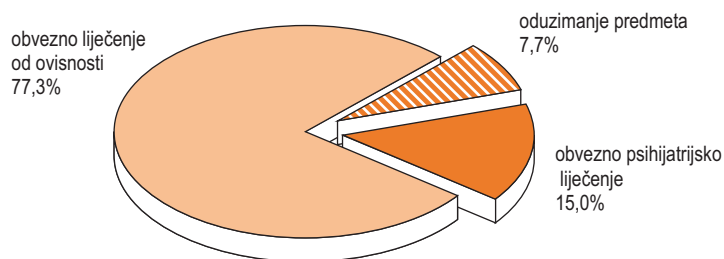
Tablica 8. IZREČENE SIGURNOSNE MJERE ZA KAZNENO DJELO NASILNIČKOG PONAŠANJA U OBITELJI, čl. 215.a KZ-a

	Ukupno	Obvezno liječenje od ovisnosti	Obvezno psihijatrijsko liječenje	Oduzimanje predmeta
Ukupno	534	413	80	41
2001.	3	3	-	-
2002.	24	15	5	4
2003.	52	39	5	8
2004.	85	64	12	9
2005.	134	102	25	7
2006.	236	190	33	13

G-15. IZREČENE SIGURNOSNE MJERE ZA KAZNENO DJELO NASILNIČKOG PONAŠANJA U OBITELJI, čl. 215.a KZ-a OD 2001. DO 2006.

G-16. STRUKTURA IZREČENIH SIGURNOSNIH MJERA ZA KAZNENO DJELO NASILNIČKOG PONAŠANJA U OBITELJI, čl. 215.a OD 2001. DO 2006.

2.6. Recidivizam (povratništvo) kod počinitelja kaznenog djela nasilničkog ponašanja u obitelji

Da bi se neka osoba mogla smatrati recidivistom u kaznenopravnom ili prekršajnom smislu, potrebno je da u određenom vremenskom razmaku nakon izdržane ili oproštene kazne, ili izdržane neke druge sankcije, ponovno počini neko kažnjivo ponašanje, koje prema vrsti ili težini pokazuje da ranija sankcija nije na nju djelovala posebno preventivno, tj. da ju nije otklonila od kažnjivog ponašanja.³²⁾

Podaci o ranije osuđivanim počiniteljima kaznenog djela nasilničkog ponašanja u obitelji govore o tome da je svaki peti počinitelj već ranije bio osuđivan za istovrsna ili druga djela. Tako, primjerice u 2006. godini, od 630 osuđenih počinitelja njih 148 su već ranije bili osuđivani. U 2005. , od 490 osuđenih bilo je 98 počinitelja koji su već ranije bili osuđivani. U 2004., od 360 osuđenih počinitelja, ranije su osuđivana 72 počinitelja, itd.

Tablica 9. UDIO RANIJIH OSUDA PREMA UKUPNOM BROJU OSUDA ZA KAZNENO DJELO NASILNIČKOG PONAŠANJA U OBITELJI, čl 215.a KZ-a

	Počinitelji kaznenog djela, čl. 215.a KZ -a		Ranije osuđivani	
	ukupno	%	ukupno	%
2001.	19	100,0	3	15,8
2002.	94	100,0	12	12,8
2003.	214	100,0	38	17,8
2004.	360	100,0	72	20,0
2005.	490	100,0	98	20,0
2006.	630	100,0	148	23,5

32) Željko Horvatić, Osnove kriminologije, MUP, 1998., str.119.

2.7. Pritvor

Pritvor može biti određen samo ako se ista svrha ne može ostvariti drugom mjerom.³³⁾ Čim prestanu razlozi zbog kojih je pritvor određen, pritvor se mora ukinuti i pritvorenika pustiti na slobodu.³⁴⁾ Pri odlučivanju o pritvoru, posebno njegovu trajanju, vodit će se računa o razmjeru između težine počinjenoga kaznenog djela, kazne koja se, prema podacima kojima raspolaže sud, može očekivati u postupku i potrebe određivanja i trajanja pritvora.³⁵⁾

U promatranom razdoblju od 2001. do 2006. osuđeno je 1 807 osoba za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji, a gotovo svakom osmom počinitelju određena je mjera pritvora. (231 počinitelj). Najčešće je određivan pritvor do 30 dana (88 počinitelja). Za 79 počinitelja određen je pritvor od jednog do tri mjeseca. Pritvor od tri do šest mjeseci je određen za 51 počinitelja, a od šest do dvanaest mjeseci za 13 počinitelja.

Vrijeme provedeno u pritvoru uračunava se u izrečenu kaznu zatvora.

Tablica 10. ODREĐENA MJERA PRITVORA TE TRAJANJE PRITVORA ZA KAZNENO DJELO NASILNIČKOG PONAŠANJA U OBITELJI, čl. 215.a KZ-a

	Ukupno	Trajanje pritvora			
		do 30 dana	1 do 3 mjeseca	3 do 6 mjeseci	6 do 12 mjeseci
Ukupno	231	88	79	51	13
2001.	3	1	2	-	-
2002.	11	3	2	5	1
2003.	25	11	11	2	1
2004.	29	8	9	11	1
2005.	64	28	21	11	4
2006.	99	37	34	22	6

33) Članak 101. st. 1. Zakona o kaznenom postupku

34) Članak 101. st. 2. Zakona o kaznenom postupku

35) Članak 101. st.3. Zakona o kaznenom postupku

3. ODLUKE PREKRŠAJNIH SUDOVA

3.1. Počinitelji prekršaja nasilja u obitelji prema vrsti odluke

Pojam nasilničkog ponašanja u obitelji kao prekršaj prvi put se spominje u Obiteljskom zakonu (čl. 118. i čl. 362.)³⁶⁾ koji je stupio na snagu 1. srpnja 1999. (NN, br. 162/98.).

Od 2003. na snazi je Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji (NN, br. 116/03.). Zakonom se određuje pojam nasilja u obitelji, krug osoba koje se smatraju članovima obitelji, propisuje se način zaštite članova obitelji te vrste i svrha prekršajnopравnih sankcija. Donošenjem Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji, u kome su prvi put vrlo detaljno opisani svi oblici nasilja proširen je krug mogućih počinitelja, uveden niz zaštitnih mjera te propisane sankcije za počinitelje. Fenomen obiteljskog nasilja predstavlja izazov kako za teoriju, tako i za sudsku praksu.³⁷⁾ U članku 2. ovog Zakona propisano je da se na prekršaje s područja nasilja u obitelji primjenjuju odredbe Zakona o prekršajima te da su svi postupci pokrenuti po ovom Zakonu hitne naravi.

Tablica 11. POČINITELJI PREKRŠAJA NASILJA U OBITELJI PREMA VRSTI ODLUKE

	Ukupno	Proglašeni krivima	Nisu proglašeni krivima								neubrojiva osoba	primijenjena zaštitna mjera bez izricanja kazne
			odbačen zahtjev	obustavljen postupak						ostali razlozi		
				okrivljenik umro	djelo nema obilježja prekršaja	okolnosti koje isključuju krivnju	nastupila zastara	nema dokaza	ostali razlozi			
Ukupno	40 961	30 169	929	282	734	770	1 629	1 976	3 982	56	434	
2001.	1 904	1 568	4	16	47	32	13	122	102	-	-	
2002.	3 644	2 866	33	49	76	57	130	238	188	-	7	
2003.	7 517	4 092	373	44	297	299	563	337	1 498	9	5	
2004.	7 462	5 040	400	44	163	169	247	210	1 165	8	16	
2005.	8 930	7 482	44	56	86	77	153	515	386	18	113	
2006.	11 504	9 121	75	73	65	136	523	554	643	21	293	

36) Članak 118. Obiteljskog zakona (NN, br. 162/98.) glasi: „ U obitelji je zabranjeno nasilničko ponašanje bračnog druga ili bilo kojeg punoljetnog člana obitelji.“ Članak 362. glasi „ Bračni drug ili bilo koji punoljetni član obitelji koji se protivno članku 118. ovog Zakona u obitelji nasilnički ponaša kaznit će se za prekršaj kaznom zatvora u trajanju od 30 dana.“

37) Antonija Kovačić, Prekršajno sankcioniranje nasilja u obitelji, Aktualna pitanja kaznenog zakonodavstva – 2005. godina, Inženjerski biro d.d., str. 350.

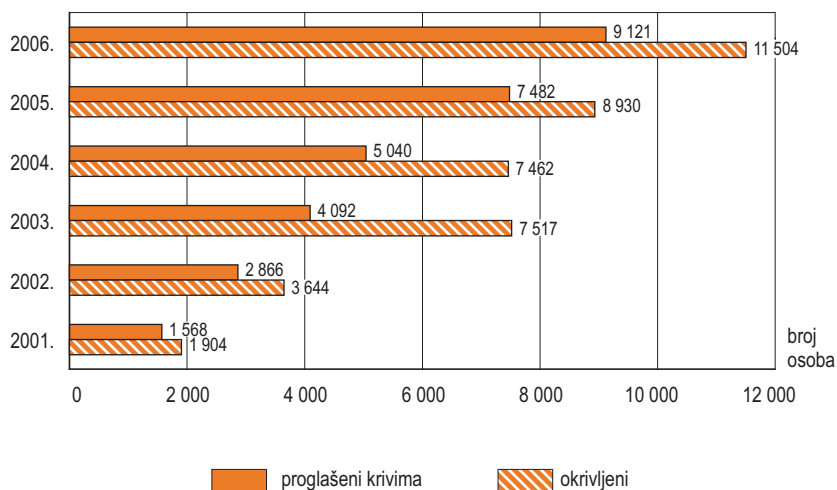
Sustav prekršajnog prava u Republici Hrvatskoj utemeljen je na načelu da se Zakonom o prekršajima uređuju osnove/opći dio prekršajnoga materijalnog prava te prekršajni postupak. Posebnim zakonima propisuju se pojedini prekršaji.³⁸⁾

U promatranom razdoblju od 2001. do 2006. za prekršaj nasilja u obitelji okrivljen je 40 961 počinitelj, a proglašeno krivima je 30 169 počinitelja (73,6%). Prekršajni postupak je obustavljen za 9 373 (22,9%) počinitelja. Odbačeno je 929 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka (2,3%). Primijenjene su 434 zaštitne mjere bez izricanja kazne, a za 56 počinitelja je utvrđeno da je riječ o nebrojivim osobama.

Analizirajući udio zastare u odnosu na ukupan broj okrivljenih osoba u cijelome promatranom razdoblju, dolazi se do pokazatelja o tome da je za 4% počinitelja prekršajni postupak obustavljen zato što je nastupila zastara. U 2006. , udio zastare je 4,5%.

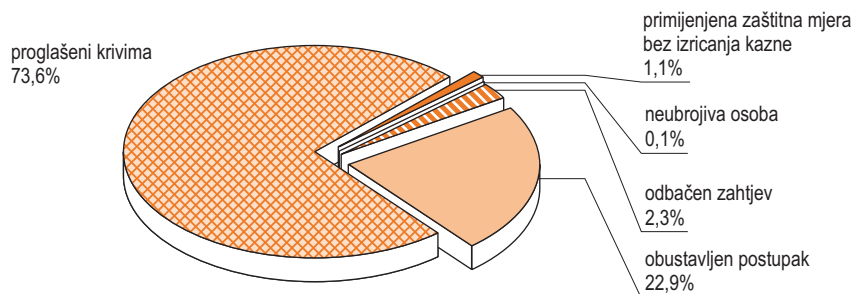
Ako promatramo strukturu razloga obustave prekršajnog postupka pokazatelji su sljedeći: okrivljenik umro (3%), nema obilježja prekršaja (7,8%), isključena krivnja (8,2%), nema dokaza (21,1%), zastara (17,4%) te ostali razlozi (42,5%). Ostali razlozi za obustavu prekršajnog postupka su stvarna nenadležnost, pravomoćna odluka o istom predmetu, podnositelj odustao od zahtjeva te okolnosti koje isključuju kažnjivost.

G-17. POČINITELJI PREKRŠAJA NASILJA U OBITELJI OD 2001. DO 2006.

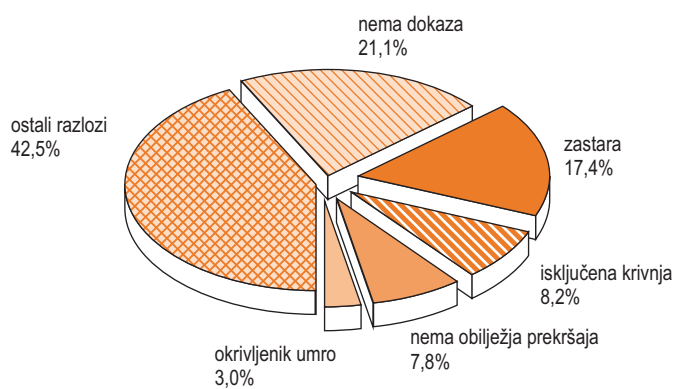

38) Marko Rašo, Ivo Josipović, Posebni režimi prekršajnog postupka od nasilničkog ponašanja u obitelji, Aktualna pitanja kaznenog zakonodavstva – 2007., Inženjerski biro d.d., str. 61.

G-18. STRUKTURA ODLUKA PREKRŠAJNIH SUDOVA ZA POČINITELJE NASILJA U OBITELJI OD 2001. DO 2006.

G-19. STRUKTURA RAZLOGA OBUSTAVE PREKRŠAJNOG POSTUPKA ZA NASILJE U OBITELJI OD 2001. DO 2006.

3.2. Indeksi okrivljenih počinitelja te proglašanih krivima za prekršaj nasilja u obitelji

U odnosu na okrivljene počinitelje prekršaja nasilja u obitelji indeks za 2006. godinu iznosi 129 što znači da je broj okrivljenih počinitelja u 2006. veći za 29% u odnosu na prijašnju godinu. Za 2005. indeks je 120 što predstavlja povećanje od 20% u odnosu na 2004.. U 2004. se bilježi pad okrivljenih osoba za 1% u odnosu na 2003. kada je broj okrivljenih bio dvostruko veći nego 2002. godine.

U odnosu na počinitelje koji su proglašeni krivima za nasilje u obitelji indeks za 2006. je 122 što predstavlja povećanje od 22%. U 2005. indeks proglašanih krivima je bio 148 što predstavlja povećanje od 48% u odnosu na prijašnju godinu. Indeks za 2004. je 123 što znači da je broj osoba koje su proglašene krivima veći za 23% u odnosu na prijašnju godinu. U 2002. indeks proglašanih krivima je 183 što predstavlja povećanje od 83% u odnosu na prijašnju godinu.

Tablica 12. INDEKSI – OKRIVLJENI POČINITELJI PREKRŠAJA TE PROGLAŠENI KRIVIMA ZA NASILJE U OBITELJI

	Indeksi				
	$\frac{2002.}{2001.}$	$\frac{2003.}{2002.}$	$\frac{2004.}{2003.}$	$\frac{2005.}{2004.}$	$\frac{2006.}{2005.}$
Okrivljeni	191	206	99	120	129
Proglašeni krivima	183	143	123	148	122

3.3. Počinitelji prekršaja nasilja u obitelji prema izrečenim sankcijama

U Zakonu o zaštiti od nasilja u obitelji određen je pojam nasilja u obitelji. Tako je u članku 4. ovog Zakona određeno da je nasilje u obitelji:

- svaka primjena fizičke sile ili psihičke prisile na integritet osobe,
- svako drugo postupanje jednog člana obitelji koje može prouzročiti ili izazvati opasnost da će prouzročiti fizičku i psihičku bol,
- prouzročenje osjećaja straha ili osobne ugroženosti ili povrede dostojanstva,
- fizički napad bez obzira na to je li nastupila tjelesna ozljeda ili ne,
- verbalni napadi, vrijeđanje, psovanje, nazivanje pogrđnim nazivima i drugi načini grubog uznemiravanja,
- spolno uznemiravanje,
- uhođenje i svi drugi načini uznemiravanja,
- protupravna izolacija ili ograničavanje slobode kretanja ili komuniciranja s trećim osobama,
- oštećenje ili uništenje imovine ili pokušaj da se to učini.

Nadalje, člankom 6. određena je vrsta i svrha prekršajnopравnih sankcija za zaštitu od nasilja u obitelji. Svrha propisivanja, izricanja i primjene prekršajnopравnih sankcija je osobita zaštita obitelji i članova obitelji ugroženih nasiljem, ostvarivanje i promicanje zdravog i harmoničnog života unutar obitelji te poštivanje pravnog sustava.³⁹⁾

U promatranom razdoblju od 2001. do 2006. za prekršaj nasilja u obitelji proglašeno je krivima 30 169 počinitelja. Od svih izrečenih sankcija najveći je udio novčane kazne (51,8%), slijedi kazna zatvora (34,8%) te opomena⁴⁰⁾ (13,4%).

Promatrajući pokazatelje o izrečenim sankcijama u 2006. uočava se da nema znatnijih oscilacija izrečenih sankcija u odnosu na cijelo promatrano razdoblje. Tako je, u 2006. udio izrečene kazne zatvora 39,6%, udio novčane kazne 47,3% te opomene 13,1%. U 2005. struktura izrečenih sankcija je razmjerno ista kao i 2006. godine. Na kaznu zatvora otpada 38,1%, na novčanu kaznu 47,3% te na opomenu 14,5%.

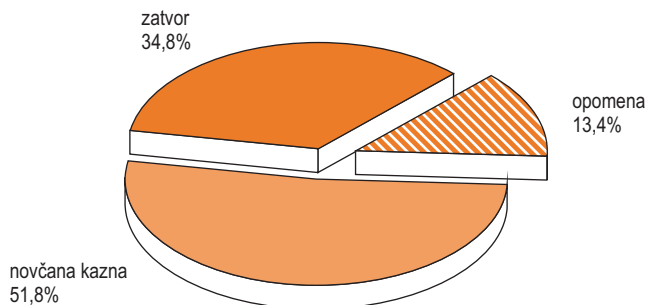
Tablica 13. POČINITELJI PREKRŠAJA NASILJA U OBITELJI PREMA IZREČENIM SANKCIJAMA

	Okrivljeni	Proglašeni krivima	Izrečene sankcije		
			zatvor	novčana kazna	ukor/ opomena
Ukupno	40 961	30 169	10 502	15 636	4 031
2001.	1 904	1 568	525	858	185
2002.	3 644	2 866	848	1 669	349
2003.	7 517	4 092	1 079	2 399	614
2004.	7 462	5 040	1 586	2 854	600
2005.	8 930	7 482	2 851	3 546	1 085
2006.	11 504	9 121	3 613	4 310	1 198

39) Stavak 2. članka 6. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji (NN, br. 116/03.)

40) Prije stupanja na snagu Zakona o prekršajima (NN, 88/02.) koji je stupio na snagu 1. listopada 2002., prekršajna sankcija je bila ukor umjesto opomene.

G-20. STRUKTURA IZREČENIH PREKRŠAJNIH SANKCIJA ZA NASILJE U OBITELJI OD 2001. DO 2006.

3.4. Zaštitne mjere

Sud može počinitelju nasilja u obitelji izreći sljedeće zaštitne mjere:⁴¹⁾

- a) obveznoga psihosocijalnog tretmana,
- b) zabrane približavanja žrtvi nasilja,
- c) zabrane uznemiravanja ili uhođenja osobe izložene nasilju,
- d) udaljenja iz stana, kuće ili nekoga drugog stambenog prostora,
- e) osiguranja zaštite osobe izložene nasilju,
- f) obveznog liječenja od ovisnosti,
- g) oduzimanje predmeta koji je namijenjen ili uporabljen u počinjenju prekršaja.

Svrha je zaštitnih mjera da se njihovom primjenom spriječi nasilje u obitelji, osigura nužna zaštita zdravlja i sigurnosti osobe koja je izložena nasilju te otklone okolnosti koje pogoduju ili poticajno djeluju na počinjenje novog prekršaja.⁴²⁾

Zaštitna mjera obveznoga psihosocijalnog tretmana može se izreći počinitelju nasilja u obitelji radi otklanjanja nasilničkog ponašanja počinitelja ili ako postoji opasnost da bi počinitelj mogao ponovno počinuti nasilje.

Zaštitna mjera zabrane približavanja žrtvi nasilja u obitelji može se izreći osobi koja je počinila nasilje u obitelji ako postoji opasnost da bi ponovno mogla počinuti nasilje u obitelji.

41) Članak 7. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji (NN, br. 116/03.)

42) Članak 8. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji (NN, br. 116/03.)

Zaštitna mjera zabrane uznemiravanja ili uhođenja osobe izložene nasilju može se izreći osobi koja je nasilje počinila uznemiravanjem ili uhođenjem, a postoji opasnost da bi ponovno mogla uznemiravati ili uhoditi osobe.

Zaštitna mjera udaljenja iz stana, kuće ili nekoga drugog stambenog prostora može se izreći osobi koja je počinila nasilje prema članu obitelji s kojim živi u stanu, kući ili nekom drugom stambenom prostoru, ako postoji opasnost da bi bez provođenja ove mjere počinitelj mogao ponovno počiniti nasilje.

Zaštitna mjera osiguranja zaštite osobe izložene nasilju može se izreći osobi izloženoj nasilju radi njene fizičke zaštite i radi uzimanja osobnih isprava, odjeće, novca i drugih stvari koje su joj nužne u svakodnevnom životu iz kuće, stana ili drugoga stambenog prostora.

Zaštitna mjera obveznog liječenja od ovisnosti može se izreći osobi koja je počinila nasilje u obitelji pod odlučujućim djelovanjem ovisnosti od alkohola ili opojnih droga kad postoji opasnost da će zbog te ovisnosti ponovno počiniti nasilje.

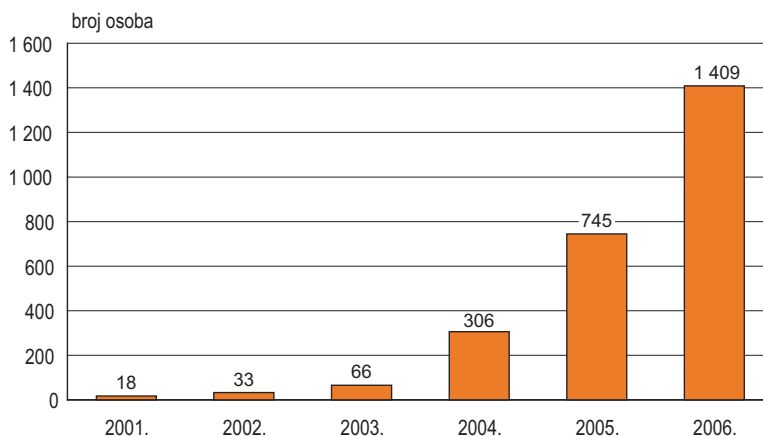
Zaštitna mjera oduzimanja predmeta primijenit će se kada postoji opasnost da će se određeni predmet ponovno uporabiti za počinjenje nasilja ili radi zaštite opće sigurnosti ili iz moralnih razloga.

Analizirajući podatke o počiniteljima koji su proglašeni krivima u korelaciji s podacima o primijenjenim zaštitnim mjerama dolazi se do pokazatelja o tome da je svakom osmom počinitelju određena neka od zaštitnih mjera. Najveći dio zaštitnih mjera odnosi se na obvezan psihosocijalni tretman (80,5%) te na zaštitnu mjeru oduzimanja predmeta (17,9%) dok na druge zaštitne mjere otpada 1,6%.

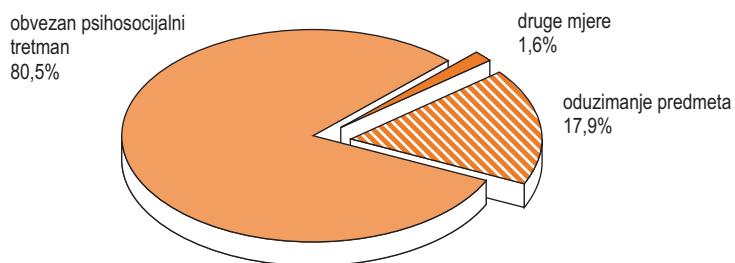
Tablica 14. IZREČENE ZAŠTITNE MJERE POČINITELJIMA PREKRŠAJA NASILJA U OBITELJI

	Ukupno	Obvezan psihosocijalni tretman	Oduzimanje predmeta	Druge mjere
Ukupno	2 577	2 073	462	42
2001.	18	-	13	5
2002.	33	-	28	5
2003.	66	-	43	23
2004.	306	237	66	3
2005.	745	606	133	6
2006.	1 409	1 230	179	-

**G-21. IZREČENE ZAŠTITNE MJERE POČINITELJIMA PREKRŠAJA NASILJA U OBITELJI
OD 2001. DO 2006.**

**G-22. STRUKTURA IZREČENIH ZAŠTITNIH MJERA ZA NASILJE U OBITELJI
OD 2001. DO 2006.**

3.5. Recidivizam (povratništvo) kod počinitelja prekršaja nasilja u obitelji

Analizom podataka o počiniteljima prekršaja nasilja u obitelji koji su već ranije bili kažnjavani za isti ili drugi prekršaj dolazi se do pokazatelja o tome da je gotovo svaki peti počinitelj prekršaja nasilja u obitelji recidivist kao što je slučaj i s počiniteljima recidivistima kaznenog djela nasilja u obitelji.

U Nacionalnoj strategiji zaštite od nasilja u obitelji od 2008. do 2010., spominju se iskustva stečena tijekom posljednjih desetak godina u Europskoj Uniji i Sjevernoj Americi koja pokazuju da je za učinkovito prekidanje nasilja u obitelji, uz zaštitu žrtava i kažnjavanje počinitelja, nužno osigurati i tretman počinitelja nasilja u obitelji kako bi se obrazac njihova nasilnog ponašanja prekinuo. Uspješnost ovakvih tretmana je između 60% i 80% od ukupnog broja počinitelja koji završe tretman. Uspješnost se prati kao neevidentiranje ponovljenoga obiteljskog nasilja u razdoblju od dvije do pet godina nakon završetka tretmana. Ciljevi tretmana su: zaustavljanje nasilnog ponašanja, uspostavljanje samokontrole počinitelja nad svojim emocijama i ponašanjem, usvajanje nekih socijalnih vještina od strane počinitelja, te promjena uvjerenja o partnerskom (muško-ženskom) odnosu. Procjene pokazuju da je trošak provedbe tretmana oko tri do četiri puta manji od upućivanja počinitelja na izdržavanje zatvorske kazne od 30 dana. Pravni temelj za provedbu psihosocijalnog tretmana s počiniteljima kaznenih djela nasilja u obitelji u Republici Hrvatskoj nalazi se u odredbi Kaznenog zakona (čl. 71.) koja propisuje posebnu obvezu koja se može izreći uz uvjetnu osudu sa zaštitnim nadzorom i u Zakonu o zaštiti od nasilja u obitelji (čl. 9.) budući da sud može počinitelju izreći zaštitnu mjeru obveznoga psihosocijalnog tretmana. Formalni okvir provedbe ovog tretmana propisan je Pravilnikom o načinu i mjestu provođenja psihosocijalnog tretmana (NN, br. 29/05 i 78/06.). Doneseni su Standardi za provedbu psihosocijalnog tretmana počinitelja nasilja u obitelji u kojima se propisuju stručni sadržaji kojima je definiran cilj, način rada, trajanje i preduvjeti koje trebaju ispuniti stručne osobe koje ga provode (N N, br. 78/06.).⁴³⁾

Tablica 15. UDIO RANIJE PROGLAŠENIH KRIVIMA PREMA UKUPNOM BROJU POČINITELJA PROGLAŠENIH KRIVIMA ZA NASILJE U OBITELJI

	Počinitelji prekršaja nasilja u obitelji		Ranije proglašeni krivima	
	Proglašeni krivima	%	ukupno	%
2001.	1 568	100,0	352	22,4
2002.	2 866	100,0	631	22,0
2003.	4 092	100,0	1 063	26,0
2004.	5 040	100,0	1 024	20,3
2005.	7 482	100,0	1 305	17,4
2006.	9 121	100,0	1 707	18,7

43) Nacionalna strategija zaštite od nasilja u obitelji, za razdoblje od 2008. do 2010. godine, poglavlje II, Psihosocijalni tretman počinitelja nasilja u obitelji (NN, br. 126/07.)

4. DEMOGRAFSKA OBILJEŽJA POČINITELJA KAZNENOG DJELA NASILNIČKOG PONAŠANJA U OBITELJI I PREKRŠAJA NASILJA U OBITELJI

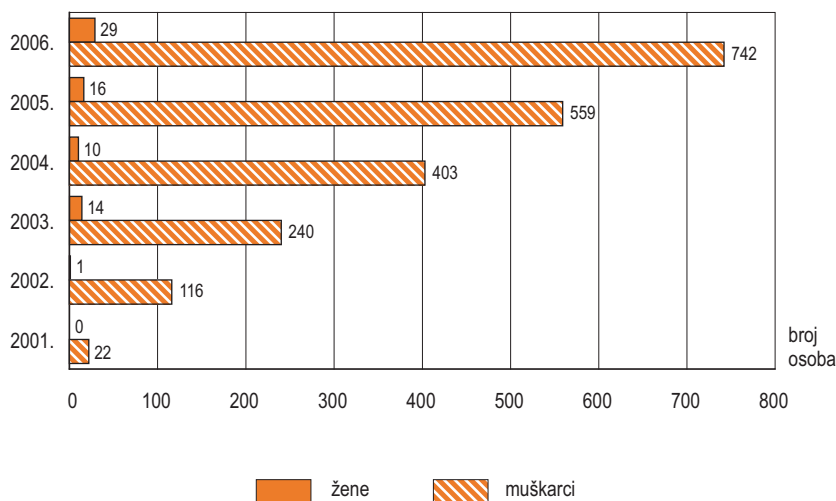
4.1. Spol i dob počinitelja kaznenog djela nasilničkog ponašanja u obitelji

U cijelom promatranom razdoblju od 2001. do 2006. godine za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji optužene su 2 152 osobe. Udio muškaraca kao počinitelja kaznenog djela je 97% dok je udio žena 3%.

Analizirajući podatke po spolu i godinama života može se zaključiti da su znatno češće počinitelji kaznenog djela nasilničkog ponašanja u obitelji muškarci u dobi 40 do 49 godina te muškarci dobne skupine od 30 do 39 godina. Udio muškaraca počinitelja kaznenog djela nasilničkog ponašanja u obitelji koji su dobne skupine od 40 do 49 godina je 32%, slijede počinitelji muškarci dobne skupine od 30 do 39 godina s udjelom 24% te muškarci dobne skupine od 50 do 59 godina s udjelom od 16%.

U odnosu na ukupan broj počinitelja, udio muškaraca dobne skupine od 25 do 29 godina jest 9% dok se udio od 8% odnosi na muškarce dobne skupine od 18 do 24 godine. Udio muških počinitelja koji imaju više od 60 godina jest 7%.

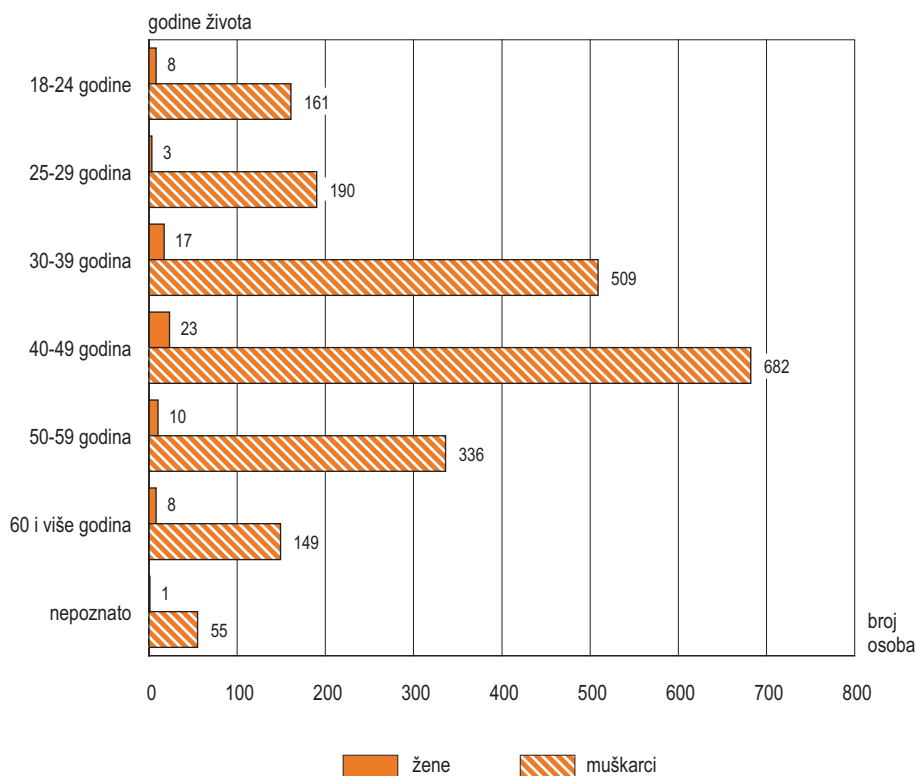
G-23. OPTUŽENE OSOBE ZA KAZNENO DJELO NASILNIČKOG PONAŠANJA U OBITELJI PREMA SPOLU, čl. 215.a KZ-a OD 2001. DO 2006.

Tablica 16. OPTUŽENE OSOBE ZA KAZNENO DJELO NASILNIČKOG PONAŠANJA U OBITELJI, čl. 215.a KZ-a PREMA SPOLU I GODINAMA ŽIVOTA

	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
Ukupno	22	117	254	413	575	771
muškarci	22	116	240	403	559	742
žene	-	1	14	10	16	29
18 -24 godine	1	6	17	23	52	70
muškarci	1	5	15	23	49	68
žene	-	1	2	-	3	2
25 -29 godina	4	10	15	38	50	76
muškarci	4	10	14	38	50	74
žene	-	-	1	-	-	2
30 -39 godina	3	39	79	104	131	170
muškarci	3	39	75	101	128	163
žene	-	-	4	3	3	7
40 -49 godina	9	36	83	133	187	257
muškarci	9	36	78	129	182	248
žene	-	-	5	4	5	9
50 -59 godina	1	16	34	60	98	137
muškarci	1	16	33	60	94	132
žene	-	-	1	-	4	5
60 i više godina	3	7	22	38	46	41
muškarci	3	7	21	36	45	37
žene	-	-	1	2	1	4
nepoznato	1	3	4	17	11	20
muškarci	1	3	4	16	11	20
žene	-	-	-	1	-	-

G-24. OPTUŽENE OSOBE ZA KAZNENO DJELO NASILNIČKOG PONAŠANJA U OBITELJI, čl. 215.a KZ-a PREMA SPOLU I GODINAMA ŽIVOTA OD 2001. DO 2006.

4.2. Spol i dob počinitelja prekršaja nasilja u obitelji

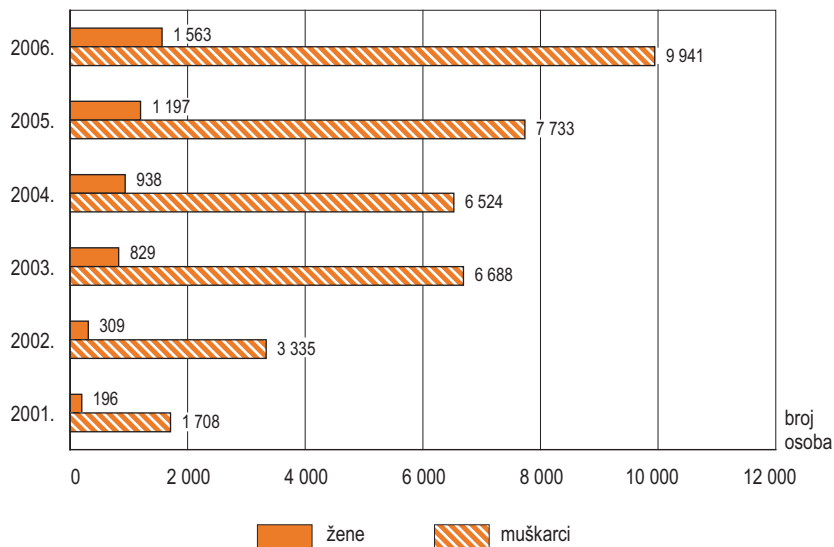
Analizom podataka o počiniteljima prekršaja nasilja u obitelji dolazi se do pokazatelja o tome da su počinitelji prekršaja nasilja u obitelji najčešće osobe muškog spola (88%) dok je udio žena 12%.

Relativno znatno češće su počinitelji muškarci dobne skupine od 40 do 49 godina (26%), potom muškarci dobne skupine od 30 do 39 godina (20%). Slijede muškarci dobne skupine od 50 do 59 godina (16%). Isti je udio (9%) muškaraca dobne skupine od 18 do 24 godine te onih koji su stariji od 60 godina dok je udio muškaraca od 18 do 24 godine 8%.

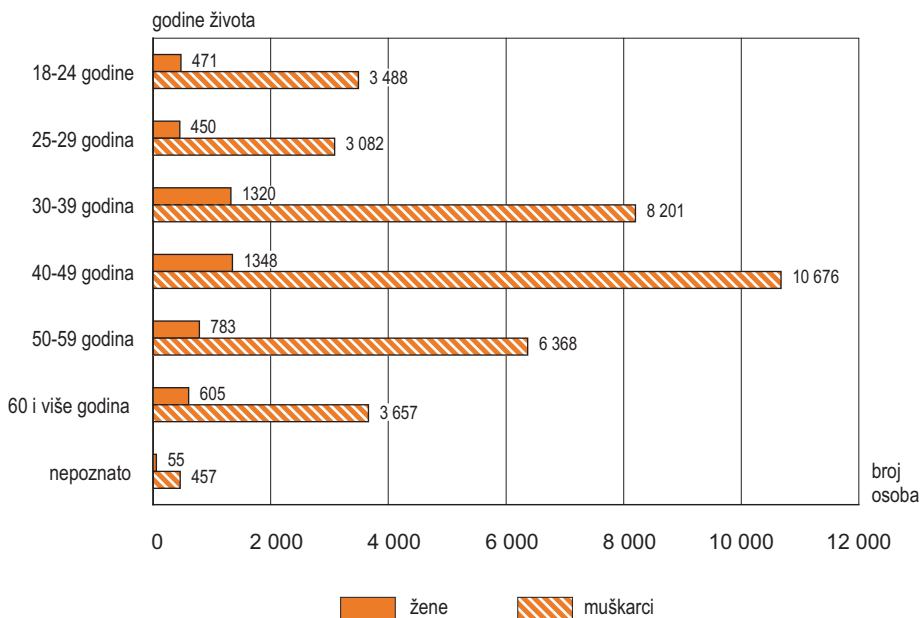
Tablica 17. POČINITELJI PREKRŠAJA NASILJA U OBITELJI PREMA SPOLU I GODINAMA ŽIVOTA

	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
Ukupno	1 904	3 644	7 517	7 462	8 930	11 504
muškarci	1 708	3 335	6 688	6 524	7 733	9 941
žene	196	309	829	938	1 197	1 563
18 -24 godine	120	331	828	755	858	1 067
muškarci	105	297	755	673	749	909
žene	15	34	73	82	109	158
25 -29 godina	151	296	621	635	805	1 024
muškarci	135	275	556	551	691	874
žene	16	21	65	84	114	150
30 -39 godina	552	989	1 761	1 653	1 986	2 580
muškarci	479	890	1 509	1 415	1 708	2 200
žene	73	99	252	238	278	380
40 -49 godina	645	1 174	2 202	2 219	2 555	3 229
muškarci	593	1 091	1 978	1 966	2 216	2 832
žene	52	83	224	253	339	397
50 -59 godina	259	513	1 292	1 293	1 585	2 209
muškarci	240	474	1 169	1 146	1 402	1 937
žene	19	39	123	147	183	272
60 i više godina	158	304	664	795	1 056	1 285
muškarci	138	274	581	676	890	1 098
žene	20	30	83	119	16	187
nepoznato	19	37	149	112	85	110
muškarci	18	34	140	97	77	91
žene	1	3	9	15	8	19

G-25. POČINITELJI PREKRŠAJA NASILJA U OBITELJI PREMA SPOLU OD 2001. DO 2006.

G-26. POČINITELJI PREKRŠAJA NASILJA U OBITELJI PREMA SPOLU I GODINAMA ŽIVOTA OD 2001. DO 2006.

5. PREGLED PO ŽUPANIJAMA – KAZNENO DJELO NASILNIČKOG PONAŠANJA U OBITELJI I PREKRŠAJA NASILJA U OBITELJI

5.1. Počinitelji kaznenog djela nasilničkog ponašanja u obitelji po županijama

Podaci o odlukama državnih odvjetništava po županijama odnose se na odluke državnih odvjetništava koja imaju sjedište unutar navedene županije. Podaci o odlukama sudova po županijama uključuju odluke sudova koji imaju sjedište unutar navedene županije.

U odnosu na ukupan broj prijavljenih osoba za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji od 2001. do 2006., analiza strukture prijavljenih osoba po pojedinim županijama (tablica 18.) pokazuje da najveći udio prijavljenih osoba za kaznena djela nasilničkog ponašanja u obitelji imaju Grad Zagreb (10,9%), Vukovarsko-srijemska (10,4%) te Splitsko-dalmatinska županija (10,2%). Slijede Primorsko-goranska (9,6%), Sisačko-moslavačka (7,5%) te Osječko-baranjska županija (6,3%).

Promatra li se indeks prijavljenih osoba (tablica 22.) u 2006. za kazneno djelo nasilja u obitelji u odnosu na 2005., dolazi se do pokazatelja o tome da je relativno znatno veći broj prijavljenih osoba za nasilje u obitelji u sljedećim županijama: Istarska (indeks 200), Požeško-slavonska (indeks 169), Zadarska županija (indeks 159), Grad Zagreb (indeks 148) te Međimurska županija (indeks 140).

Promatraju li se podaci o optuženim osobama (tablica 19.) za kaznena djela nasilja u obitelji po županijama, najveći udio optuženih je u Vukovarsko-srijemskoj (14,3%), Osječko-baranjskoj (9,5%), Primorsko-goranskoj županiji (8,9%), Gradu Zagrebu (7,4%) te Sisačko-moslavačkoj županiji (6,7%).

U odnosu na ukupan broj osuđenih osoba (tablica 20.) za kazneno djelo nasilja u obitelji, najveći udio osuđenih je u Vukovarsko-srijemskoj (16,1%), Osječko-baranjskoj (9,1%), Primorsko-goranskoj županiji (7,5%), Gradu Zagrebu (7,3%) te Sisačko-moslavačkoj županiji (6,4%).

U tablici 23. i tablici 24. prikazani su indeksi optuženih te osuđenih osoba za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji koji pokazuju razmjerno povećanje broja optuženih osoba kao i broja osuđenih osoba za svaku godinu promatranog razdoblja.

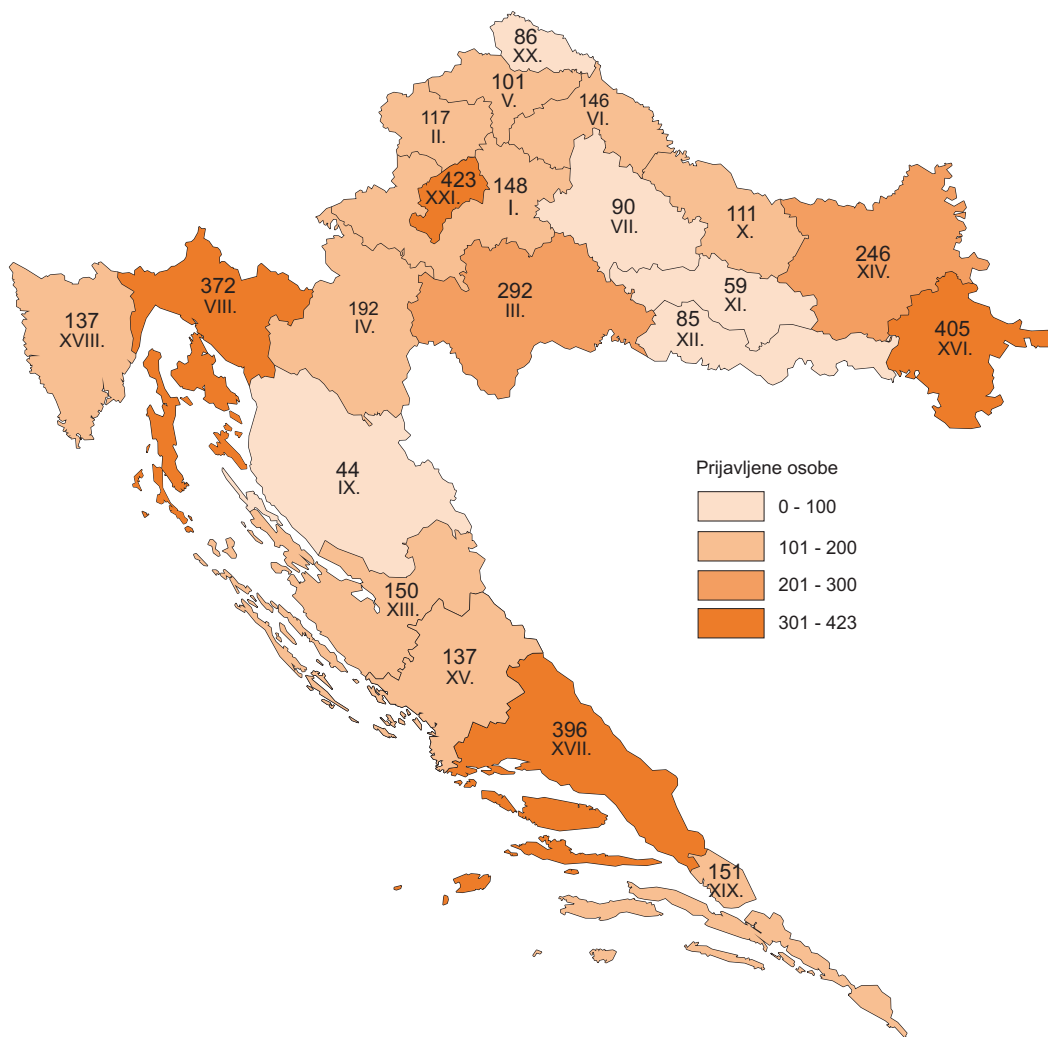
Podaci o broju osuđenih na 100 000 stanovnika po županijama pokazuju da je najveći broj osuđenih za ovo kazneno djelo u Vukovarsko-srijemskoj (142), Koprivničko-križevačkoj (86) te Virovitičko-podravskoj županiji (82).

Najmanji broj osuđenih osoba za kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji je u Gradu Zagrebu (17 osuđenih na 100 000 stanovnika u promatranome šestogodišnjem razdoblju od 2001. do 2006.).

Tablica 18. PRIJAVLJENE OSOBE ZA KAZNENO DJELO NASILNIČKOG PONAŠANJA U OBITELJI, čl. 215.a KZ-a, PO ŽUPANIJAMA

	Ukupno		2001.		2002.		2003.		2004.		2005.		2006.	
	svega	%	svega	%	svega	%	svega	%	svega	%	svega	%	svega	%
Republika Hrvatska	3 888	100,0	130	100,0	286	100,0	491	100,0	765	100,0	996	100,0	1 220	100,0
Zagrebačka županija	148	3,8	-	-	3	1,1	21	4,3	34	4,4	40	4,0	50	4,1
Krapinsko-zagorska županija	117	3,0	3	2,3	7	2,5	18	3,7	23	3,0	36	3,6	30	2,5
Sisačko-moslavačka županija	292	7,5	8	6,2	14	4,9	18	3,7	46	6,0	112	11,3	94	7,7
Karlovačka županija	192	4,9	7	5,4	11	3,9	30	6,1	45	5,9	51	5,1	48	3,9
Varaždinska županija	101	2,6	2	1,5	10	3,5	13	2,6	22	2,9	25	2,5	29	2,4
Koprivničko-križevačka županija	146	3,8	4	3,1	16	5,6	35	7,1	38	5,0	25	2,5	28	2,3
Bjelovarsko-bilogorska županija	90	2,3	3	2,3	3	1,1	21	4,3	21	2,8	20	2,0	22	1,8
Primorsko-goranska županija	372	9,6	12	9,2	45	15,7	44	9,0	61	8,0	91	9,2	119	9,7
Ličko-senjska županija	44	1,1	-	-	2	0,7	11	2,2	10	1,3	10	1,0	11	0,9
Virovitičko-podravska županija	111	2,9	5	3,8	6	2,1	13	2,6	13	1,7	33	3,3	41	3,4
Požeško-slavonska županija	59	1,5	1	0,8	4	1,4	10	2,0	9	1,2	13	1,3	22	1,8
Brodsko-posavska županija	85	2,2	4	3,1	6	2,1	16	3,3	18	2,3	18	1,8	23	1,9
Zadarska županija	150	3,9	18	13,8	4	1,4	16	3,3	16	2,1	37	3,7	59	4,8
Osječko-baranjska županija	246	6,3	14	10,8	27	9,4	27	5,5	51	6,7	57	5,7	70	5,7
Šibensko-kninska županija	137	3,5	10	7,7	17	5,9	18	3,7	18	2,3	35	3,5	39	3,2
Vukovarsko-srijemska županija	405	10,4	9	6,9	25	8,7	51	10,4	84	11,0	106	10,7	130	10,7
Splitsko-dalmatinska županija	396	10,2	11	8,5	37	12,9	55	11,2	82	10,7	94	9,4	117	9,6
Istarska županija	137	3,5	9	6,9	14	4,9	25	5,1	23	3,0	22	2,2	44	3,6
Dubrovačko-neretvanska županija	151	3,9	7	5,4	27	9,4	27	5,5	35	4,6	25	2,5	30	2,5
Međimurska županija	86	2,2	3	2,3	2	0,7	9	1,8	24	3,1	20	2,0	28	2,3
Grad Zagreb	423	10,9	-	-	6	2,1	13	2,6	92	12,0	126	12,7	186	15,2

**Kartogram 1. PRIJAVLJENE OSOBE ZA KAZNENO DJELO NASILNIČKOG PONAŠANJA
U OBITELJI, čl. 215. a KZ-a OD 2001. DO 2006.**

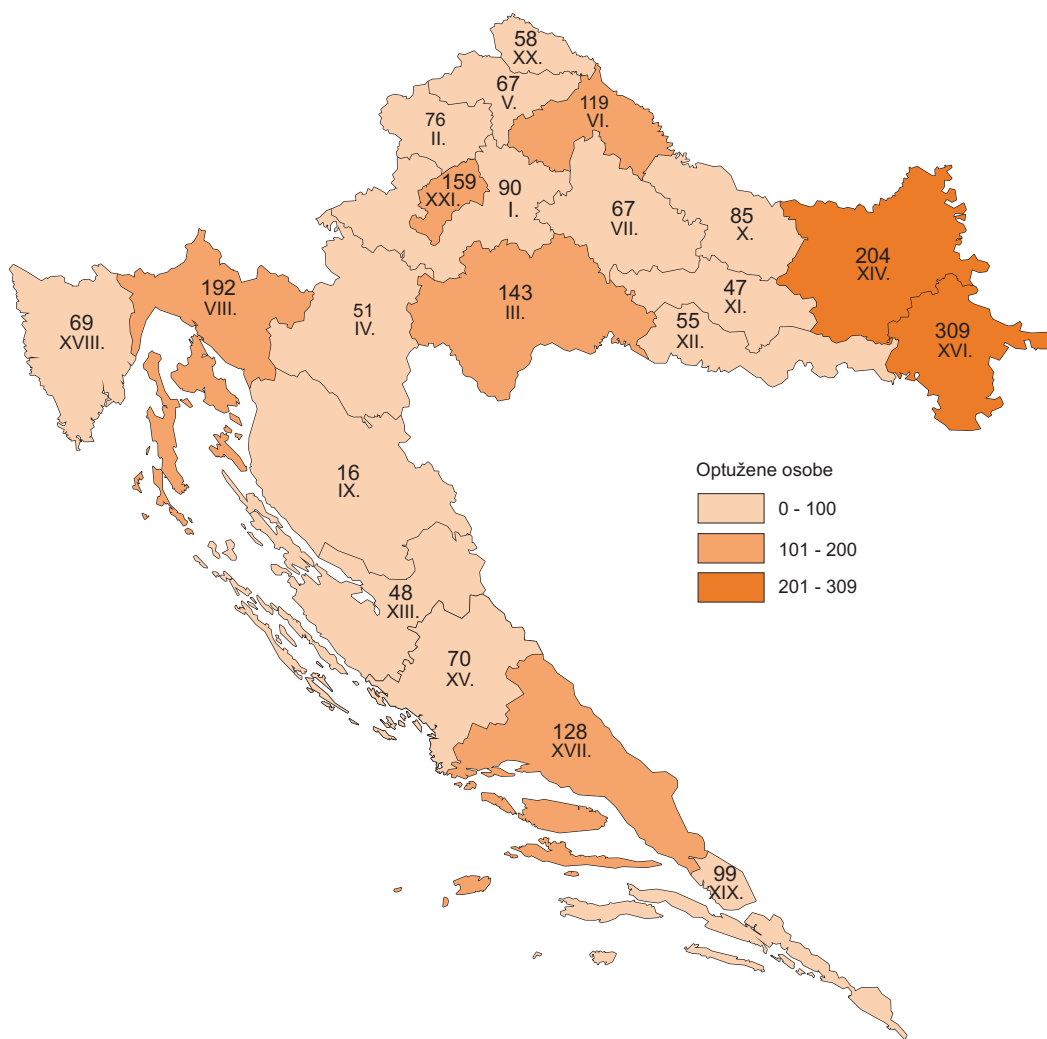
županije

I.	Zagrebačka	XI.	Požeško-slavonska
II.	Krapinsko-zagorska	XII.	Brodsko-posavska
III.	Sisačko-moslavačka	XIII.	Zadarska
IV.	Karlovačka	XIV.	Osječko-baranjska
V.	Varaždinska	XV.	Šibensko-kninska
VI.	Koprivničko-križevačka	XVI.	Vukovarsko-srijemska
VII.	Bjelovarsko-bilogorska	XVII.	Splitsko-dalmatinska
VIII.	Primorsko-goranska	XVIII.	Istarska
IX.	Ličko-senjska	XIX.	Dubrovačko-neretvanska
X.	Virovitičko-podravska	XX.	Međimurska
		XXI.	Grad Zagreb

Tablica 19. OPTUŽENE OSOBE ZA KAZNENO DJELO NASILNIČKOG PONAŠANJA U OBITELJI, čl. 215.a KZ-a, PO ŽUPANIJAMA

	Ukupno		2001.		2002.		2003.		2004.		2005.		2006.	
	svega	%	svega	%	svega	%	svega	%	svega	%	svega	%	svega	%
Republika Hrvatska	2 152	100,0	22	100,0	117	100,0	254	100,0	413	100,0	575	100,0	771	100,0
Zagrebačka županija	90	4,2	-	-	1	0,8	1	0,4	13	3,2	34	5,9	41	5,3
Krapinsko-zagorska županija	76	3,5	-	-	3	2,6	10	4,0	17	4,1	19	3,3	27	3,5
Sisačko-moslavačka županija	143	6,7	1	4,6	6	5,1	5	2,0	17	4,1	53	9,2	61	7,9
Karlovačka županija	51	2,4	-	-	1	0,8	5	2,0	24	5,8	9	1,6	12	1,6
Varaždinska županija	67	3,1	1	4,6	2	1,7	5	2,0	13	3,2	23	4,0	23	3,0
Koprivničko-križevačka županija	119	5,5	2	9,1	12	10,3	22	8,7	45	10,9	12	2,1	26	3,4
Bjelovarsko-bilogorska županija	67	3,1	-	-	-	-	11	4,3	18	4,3	19	3,3	19	2,5
Primorsko-goranska županija	192	8,9	4	18,2	19	16,2	29	11,4	33	8,0	50	8,7	57	7,4
Ličko-senjska županija	16	0,7	-	-	-	-	-	-	4	1,0	11	1,9	1	0,1
Virovitičko-podravska županija	85	4,0	1	4,5	7	6,0	9	3,5	11	2,7	27	4,7	30	3,9
Požeško-slavonska županija	47	2,2	1	4,5	2	1,7	3	1,2	5	1,2	15	2,6	21	2,7
Brodsko-posavska županija	55	2,6	-	-	-	-	8	3,1	16	3,9	13	2,3	18	2,3
Zadarska županija	48	2,2	2	9,1	4	3,4	4	1,6	11	2,7	9	1,6	18	2,3
Osječko-baranjska županija	204	9,5	2	9,1	16	13,7	30	11,8	36	8,7	47	8,2	73	9,5
Šibensko-kninska županija	70	3,2	-	-	7	6,0	4	1,6	13	3,2	17	2,9	29	3,8
Vukovarsko-srijemska županija	309	14,3	4	18,2	10	8,6	41	16,1	51	12,3	100	17,4	103	13,3
Splitsko-dalmatinska županija	128	6,0	-	-	6	5,1	24	9,4	25	6,0	26	4,5	47	6,1
Istarska županija	69	3,2	-	-	8	6,8	8	3,1	12	2,9	18	3,1	23	3,0
Dubrovačko-neretvanska županija	99	4,6	3	13,6	10	8,6	18	7,1	25	6,0	19	3,3	24	3,1
Međimurska županija	58	2,7	1	4,5	-	-	3	1,2	9	2,2	18	3,1	27	3,5
Grad Zagreb	159	7,4	-	-	3	2,6	14	5,5	15	3,6	36	6,3	91	11,8

**Kartogram 2. OPTUŽENE OSOBE ZA KAZNENO DJELO NASILNIČKOG PONAŠANJA
U OBITELJI, čl. 215. a KZ-a OD 2001. DO 2006.**

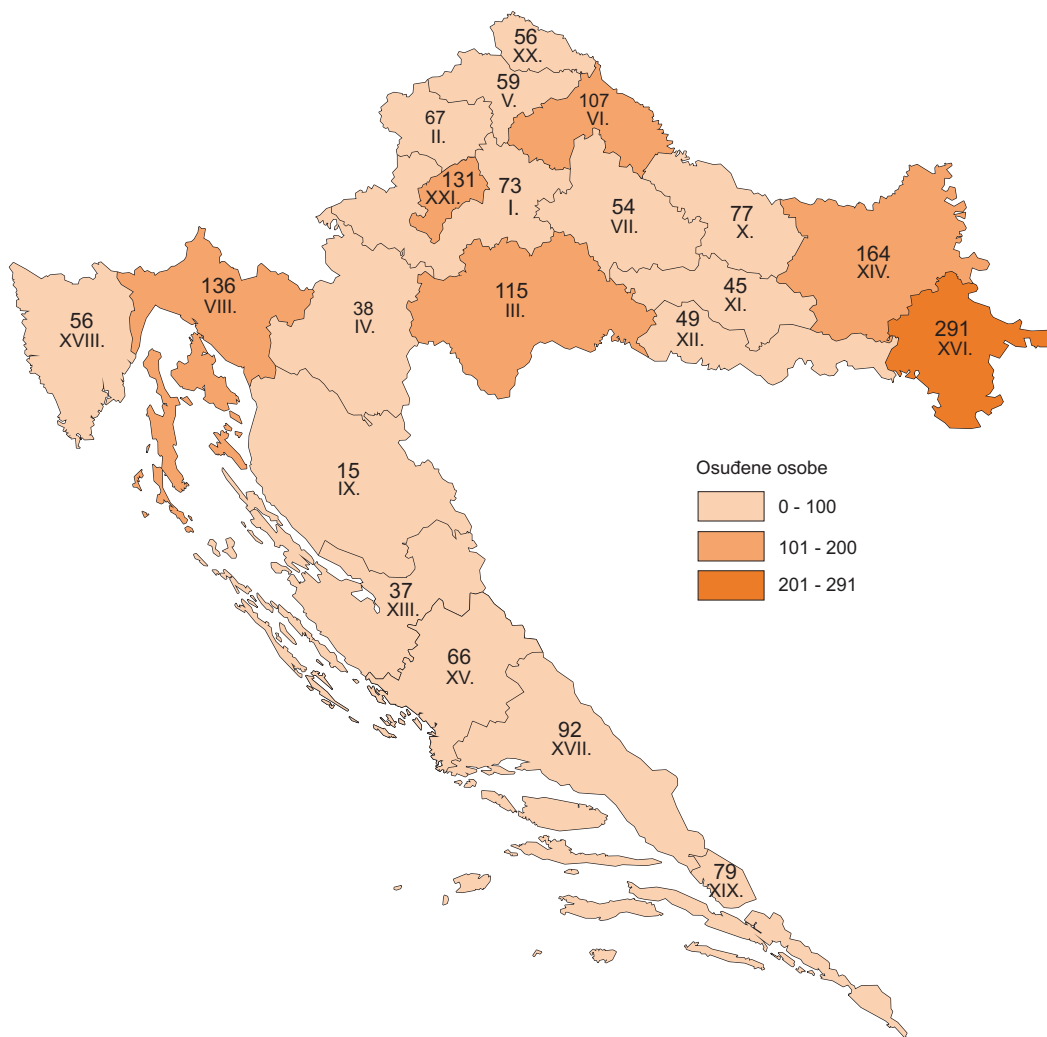
županije

I.	Zagrebačka	XI.	Požeško-slavonska
II.	Krapinsko-zagorska	XII.	Brodsko-posavska
III.	Sisačko-moslavačka	XIII.	Zadarska
IV.	Karlovačka	XIV.	Osječko-baranjska
V.	Varaždinska	XV.	Šibensko-kninska
VI.	Koprivničko-križevačka	XVI.	Vukovarsko-srijemska
VII.	Bjelovarsko-bilogorska	XVII.	Splitsko-dalmatinska
VIII.	Primorsko-goranska	XVIII.	Istarska
IX.	Ličko-senjska	XIX.	Dubrovačko-neretvanska
X.	Virovitičko-podravska	XX.	Međimurska
		XXI.	Grad Zagreb

Tablica 20. OSUĐENE OSOBE ZA KAZNENO DJELO NASILNIČKOG PONAŠANJA U OBITELJI, čl. 215.a KZ-a, PO ŽUPANIJAMA

	Ukupno		2001.		2002.		2003.		2004.		2005.		2006.	
	svega	%	svega	%	svega	%	svega	%	svega	%	svega	%	svega	%
Republika Hrvatska	1 807	100,0	19	100,0	94	100,0	214	100,0	360	100,0	490	100,0	630	100,0
Zagrebačka županija	73	4,0	-	-	1	1,1	1	0,5	13	3,6	26	5,3	32	5,1
Krapinsko-zagorska županija	67	3,7	-	-	2	2,1	8	3,7	16	4,4	17	3,5	24	3,8
Sisačko-moslavačka županija	115	6,4	1	5,2	6	6,4	5	2,3	14	3,9	44	9,0	45	7,1
Karlovačka županija	38	2,1	-	-	1	1,1	5	2,3	17	4,7	8	1,6	7	1,1
Varaždinska županija	59	3,3	-	-	2	2,1	4	1,9	10	2,8	21	4,3	22	3,5
Koprivničko-križevačka županija	107	5,9	2	10,5	12	12,8	21	9,8	39	10,8	11	2,3	22	3,5
Bjelovarsko-bilogorska županija	54	3,0	-	-	-	-	10	4,7	14	3,9	18	3,7	12	1,9
Primorsko-goranska županija	136	7,5	4	21,0	13	13,8	20	9,4	24	6,7	38	7,7	37	5,9
Ličko-senjska županija	15	0,8	-	-	-	-	-	-	4	1,1	10	2,0	1	0,2
Virovitičko-podravska županija	77	4,3	1	5,3	4	4,2	8	3,7	11	3,1	25	5,1	28	4,4
Požeško-slavonska županija	45	2,5	1	5,3	2	2,1	3	1,4	5	1,4	14	2,8	20	3,2
Brodsko-posavska županija	49	2,7	-	-	-	-	6	2,8	16	4,4	11	2,3	16	2,5
Zadarska županija	37	2,0	2	10,5	3	3,2	3	1,4	9	2,5	6	1,2	14	2,2
Osječko-baranjska županija	164	9,1	1	5,3	13	13,8	25	11,7	34	9,4	36	7,3	55	8,7
Šibensko-kninska županija	66	3,6	-	-	7	7,5	4	1,9	11	3,1	17	3,5	27	4,3
Vukovarsko-srijemska županija	291	16,1	3	15,8	8	8,5	39	18,2	49	13,6	95	19,4	97	15,4
Splitsko-dalmatinska županija	92	5,1	-	-	3	3,2	15	7,0	17	4,7	20	4,1	37	5,9
Istarska županija	56	3,1	-	-	7	7,5	6	2,8	10	2,8	15	3,1	18	2,9
Dubrovačko-neretvanska županija	79	4,4	3	15,8	8	8,5	15	7,0	23	6,4	12	2,4	18	2,9
Međimurska županija	56	3,1	1	5,3	-	-	3	1,4	9	2,5	17	3,5	26	4,1
Grad Zagreb	131	7,3	-	-	2	2,1	13	6,1	15	4,2	29	5,9	72	11,4

Kartogram 3. OSUĐENE OSOBE ZA KAZNENO DJELO NASILNIČKOG PONAŠANJA U OBITELJI, čl. 215. a KZ-a OD 2001. DO 2006.

županije

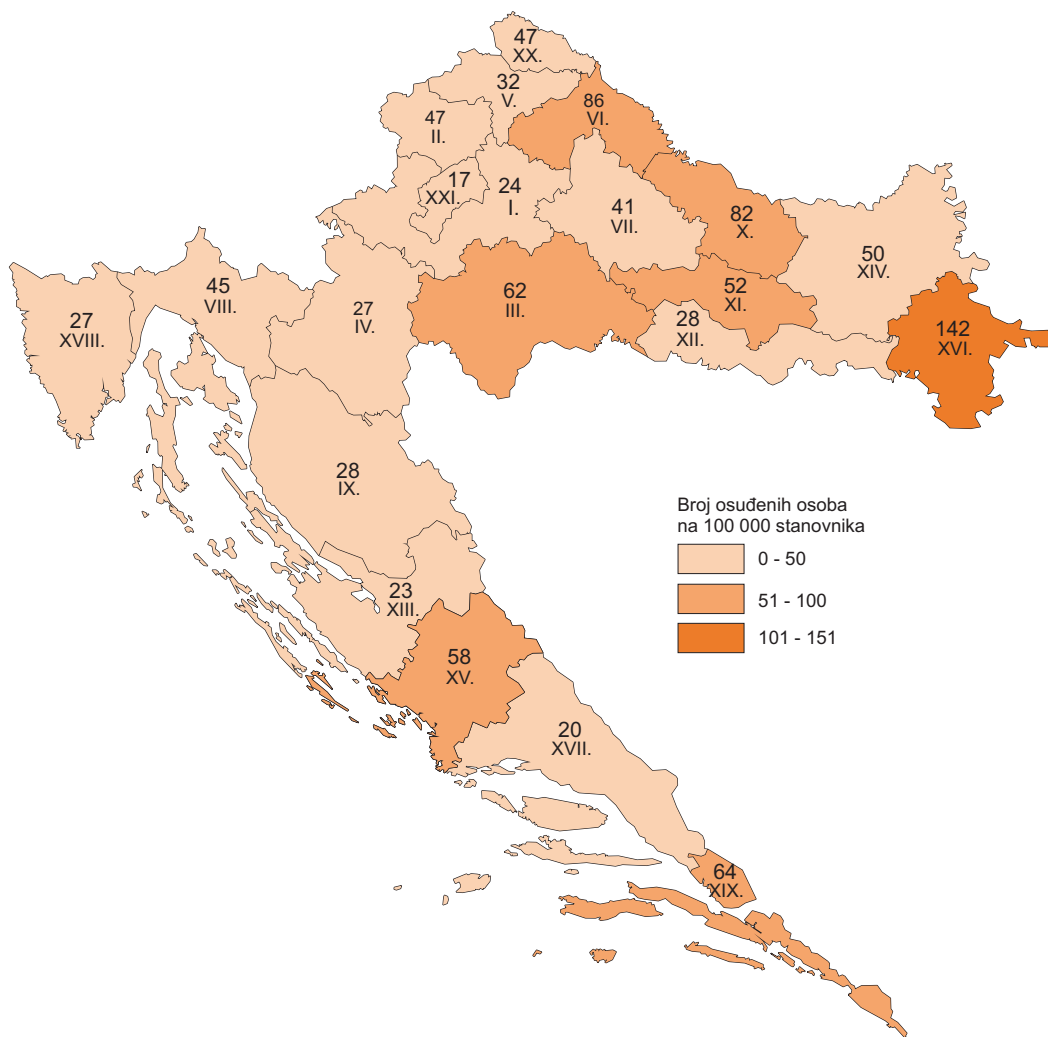
I.	Zagrebačka	XI.	Požeško-slavonska
II.	Krapinsko-zagorska	XII.	Brodsko-posavska
III.	Sisačko-moslavačka	XIII.	Zadarska
IV.	Karlovačka	XIV.	Osječko-baranjska
V.	Varaždinska	XV.	Šibensko-kninska
VI.	Koprivničko-križevačka	XVI.	Vukovarsko-srijemska
VII.	Bjelovarsko-bilogorska	XVII.	Splitsko-dalmatinska
VIII.	Primorsko-goranska	XVIII.	Istarska
IX.	Ličko-senjska	XIX.	Dubrovačko-neretvanska
X.	Virovitičko-podravska	XX.	Međimurska
		XXI.	Grad Zagreb

Tablica 21. OSUĐENE OSOBE ZA KAZNENO DJELO NAŠILNIČKOG PONAŠANJA U OBITELJI, čl. 215.a KZ-a NA 100 000 STANOVNIKA, PO ŽUPANIJAMA OD 2001. DO 2006.

	Ukupno stanovnika ⁴⁴⁾	Osuđene osobe za kazneno djelo nasilja u obitelji 2001.-2006.	broj osuđenih osoba na 100 000 stanovnika
Republika Hrvatska	4 437 460	1 807	41
Zagrebačka županija	309 696	73	24
Krapinsko-zagorska županija	142 432	67	47
Sisačko-moslavačka županija	185 387	115	62
Karlovačka županija	141 787	38	27
Varaždinska županija	184 769	59	32
Koprivničko-križevačka županija	124 467	107	86
Bjelovarsko-bilogorska županija	133 084	54	41
Primorsko-goranska županija	305 505	136	45
Ličko-senjska županija	53 677	15	28
Virovitičko-podravska županija	93 389	77	82
Požeško-slavonska županija	85 831	45	52
Brodsko-posavska županija	176 765	49	28
Zadarska županija	162 045	37	23
Osječko-baranjska županija	330 506	164	50
Šibensko-kninska županija	112 891	66	58
Vukovarsko-srijemska županija	204 768	291	142
Splitsko-dalmatinska županija	463 676	92	20
Istarska županija	206 344	56	27
Dubrovačko-neretvanska županija	122 870	79	64
Međimurska županija	118 426	56	47
Grad Zagreb	779 145	131	17

44) Podaci Popisa stanovništva 2001., Državni zavod za statistiku (www.dzs.hr)

Kartogram 4. OSUĐENE OSOBE ZA KAZNENO DJELO NASILNIČKOG PONAŠANJA U OBITELJI, čl. 215.a KZ-a NA 100 000 STANOVNIKA OD 2001. DO 2006.

županije

I.	Zagrebačka	XI.	Požeško-slavonska
II.	Krapinsko-zagorska	XII.	Brodsko-posavska
III.	Sisačko-moslavačka	XIII.	Zadarska
IV.	Karlovačka	XIV.	Osječko-baranjska
V.	Varaždinska	XV.	Šibensko-kninska
VI.	Koprivničko-križevačka	XVI.	Vukovarsko-srijemska
VII.	Bjelovarsko-bilogorska	XVII.	Splitsko-dalmatinska
VIII.	Primorsko-goranska	XVIII.	Istarska
IX.	Ličko-senjska	XIX.	Dubrovačko-neretvanska
X.	Virovitičko-podravaska	XX.	Međimurska
		XXI.	Grad Zagreb

Tablica 22. INDEKSI – PRIJAVLJENE OSOBE ZA KAZNENO DJELO NASILNIČKOG PONAŠANJA U OBITELJI, čl. 215.a KZ-a, PO ŽUPANIJAMA

	Indeksi				
	<u>2002.</u> <u>2001.</u>	<u>2003.</u> <u>2002.</u>	<u>2004.</u> <u>2003.</u>	<u>2005.</u> <u>2004.</u>	<u>2006.</u> <u>2005.</u>
Republika Hrvatska	220	172	156	130	122
Zagrebačka županija	-	700	162	118	125
Krapinsko-zagorska županija	233	257	128	157	83
Sisačko-moslavačka županija	175	129	256	243	84
Karlovačka županija	157	273	150	113	94
Varaždinska županija	500	130	169	114	116
Koprivničko-križevačka županija	400	219	109	66	112
Bjelovarsko-bilogorska županija	100	700	100	95	110
Primorsko-goranska županija	375	98	139	149	131
Ličko-senjska županija	-	550	91	100	110
Virovitičko-podravska županija	120	217	100	254	124
Požeško-slavonska županija	400	250	90	144	169
Brodsko-posavska županija	150	267	113	100	128
Zadarska županija	22	400	100	231	159
Osječko-baranjska županija	193	100	189	112	123
Šibensko-kninska županija	170	106	100	194	111
Vukovarsko-srijemska županija	278	204	165	126	123
Splitsko-dalmatinska županija	336	149	149	115	124
Istarska županija	156	179	92	96	200
Dubrovačko-neretvanska županija	386	100	130	71	120
Međimurska županija	67	450	267	83	140
Grad Zagreb	-	217	708	137	148

**Tablica 23. INDEKSI – OPTUŽENE OSOBE ZA KAZNENO DJELO NASILNIČKOG PONAŠANJA
U OBITELJI, čl. 215.a KZ-a, PO ŽUPANIJAMA**

	Indeksi				
	<u>2002.</u> <u>2001.</u>	<u>2003.</u> <u>2002.</u>	<u>2004.</u> <u>2003.</u>	<u>2005.</u> <u>2004.</u>	<u>2006.</u> <u>2005.</u>
Republika Hrvatska	532	217	163	139	134
Zagrebačka županija	-	100	1300	262	121
Krapinsko-zagorska županija	-	333	170	112	142
Sisačko-moslavačka županija	600	83	340	312	115
Karlovačka županija	-	500	480	38	133
Varaždinska županija	200	250	260	177	100
Koprivničko-križevačka županija	600	183	205	27	217
Bjelovarsko-bilogorska županija	-	-	164	106	100
Primorsko-goranska županija	475	153	114	152	114
Ličko-senjska županija	-	-	-	275	9
Virovitičko-podravska županija	700	129	122	245	111
Požeško-slavonska županija	200	150	167	300	140
Brodsko-posavska županija	-	-	200	81	138
Zadarska županija	200	100	275	82	200
Osječko-baranjska županija	800	188	120	131	155
Šibensko-kninska županija	-	57	325	131	171
Vukovarsko-srijemska županija	250	410	124	196	103
Splitsko-dalmatinska županija	-	400	104	104	181
Istarska županija	-	100	150	150	128
Dubrovačko-neretvanska županija	333	180	139	76	126
Međimurska županija	-	-	300	200	150
Grad Zagreb	-	467	107	240	253

**Tablica 24. INDEKSI – OSUĐENE OSOBE ZA KAZNENO DJELO NASILNIČKOG PONAŠANJA
U OBITELJI, čl. 215.a KZ-a, PO ŽUPANIJAMA**

	Indeksi				
	<u>2002.</u> <u>2001.</u>	<u>2003.</u> <u>2002.</u>	<u>2004.</u> <u>2003.</u>	<u>2005.</u> <u>2004.</u>	<u>2006.</u> <u>2005.</u>
Republika Hrvatska	495	228	168	136	129
Zagrebačka županija	-	100	1300	200	123
Krapinsko-zagorska županija	-	400	200	106	141
Sisačko-moslavačka županija	600	83	280	314	102
Karlovačka županija	-	500	340	47	88
Varaždinska županija	-	200	250	210	105
Koprivničko-križevačka županija	600	175	186	28	200
Bjelovarsko-bilogorska županija	-	-	140	129	67
Primorsko-goranska županija	325	154	120	158	97
Ličko-senjska županija	-	-	-	250	10
Virovitičko-podravska županija	400	200	138	227	112
Požeško-slavonska županija	200	150	167	280	143
Brodsko-posavska županija	-	-	267	69	145
Zadarska županija	150	100	300	67	233
Osječko-baranjska županija	1300	192	136	106	153
Šibensko-kninska županija	-	57	275	155	159
Vukovarsko-srijemska županija	267	488	126	194	102
Splitsko-dalmatinska županija	-	500	113	118	185
Istarska županija	-	86	167	150	120
Dubrovačko-neretvanska županija	267	188	153	52	150
Međimurska županija	-	-	300	189	153
Grad Zagreb	-	650	115	193	248

5.2. Počinitelji prekršaja nasilja u obitelji, po županijama

Podaci o odlukama prekršajnih sudova po županijama odnose se na odluke prekršajnih sudova koji imaju sjedište unutar navedene županije. U šestogodišnjem promatranom razdoblju udio počinitelja koji su proglašeni krivima razmjerno je isti udjelu okrivljenih počinitelja po pojedinim županijama.

U promatranom razdoblju od 2001. do 2006., za prekršaj nasilja u obitelji najveći udio okrivljenih počinitelja prekršaja je na području Grada Zagreba (15,2%), Varaždinske županije (9,1%), Zagrebačke županije (8,5%), Sisačko-moslavačke županije (7,9%) te Bjelovarsko-bilogorske županije (6,4%). Udio počinitelja koji su proglašeni krivima ima isti slijed po učestalosti pojavnih oblika: Grad Zagreb (14,6%), Varaždinska županija (9,5%), Zagrebačka županija (9,0%), Sisačko-moslavačka županija (7,0%) te Bjelovarsko-bilogorska županija (6,6%). Podaci o udjelima po pojedinim županijama pokazuju da je upravo najveći udio počinitelja u onim županijama koje imaju i veći broj stanovnika.

Analizirajući broj počinitelja koji su proglašeni krivima na 100 000 stanovnika dolazi se do reprezentativnijih pokazatelja. To su pokazatelji o broju osoba koje su proglašene krivima na 100 000 stanovnika u promatranom razdoblju od 2001. do 2006. godine (tablica 25.).

U promatranome šestogodišnjem razdoblju, broj osoba koje su proglašene krivima za prekršaj nasilja u obitelji je 680 na 100 000 stanovnika na razini Republike Hrvatske, odnosno prosječno 113 osoba za svaku godinu promatranog razdoblja.

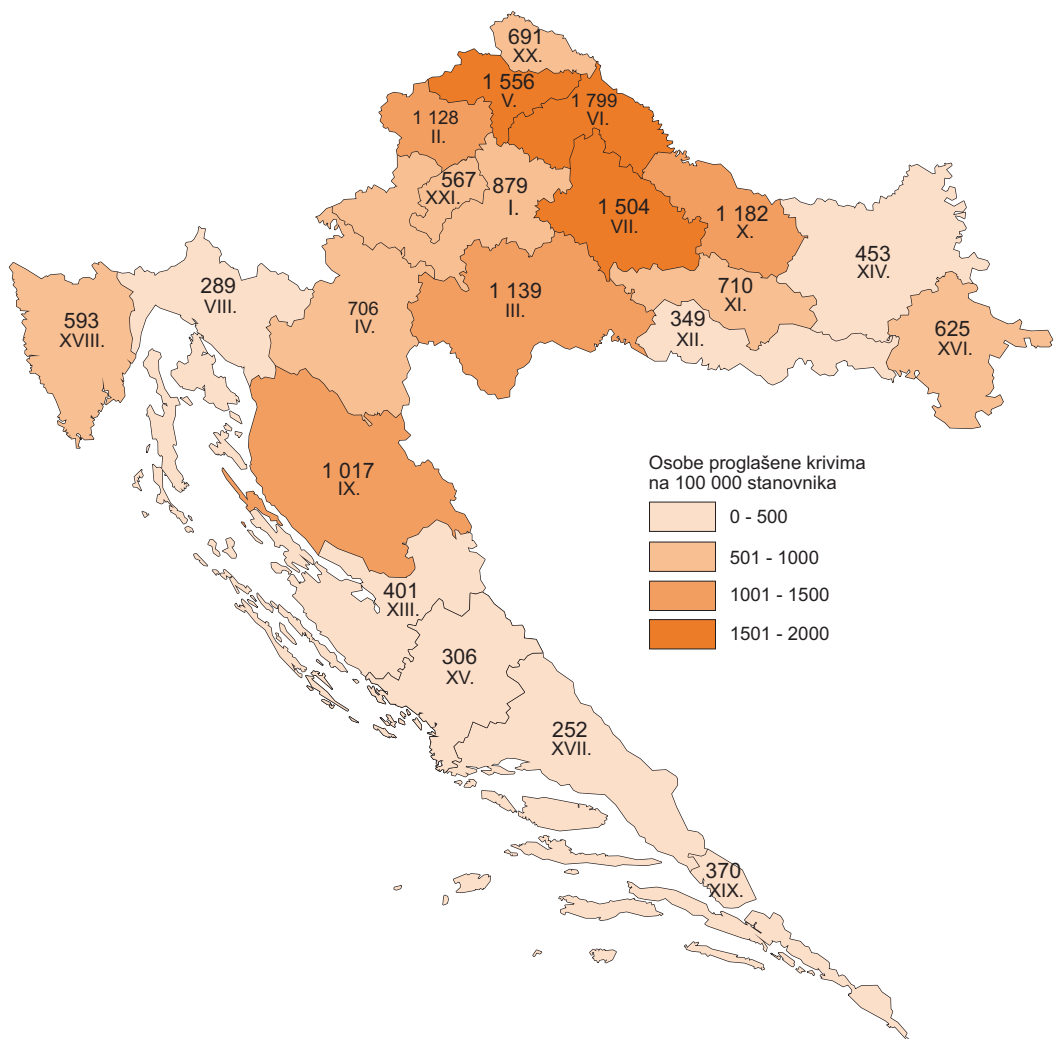
Broj osoba koje su proglašene krivima za nasilje u obitelji na 100 000 stanovnika pojedine županije je:

- Koprivničko-križevačka županija (1 799)
- Varaždinska županija (1 556)
- Bjelovarsko-bilogorska županija (1 504)
- Virovitičko-podavska županija (1 182)
- Sisačko-moslavačka županija (1 139)
- Krapinsko-zagorska županija (1 128)
- Ličko-senjska županija (1 017)
- Zagrebačka županija (879)
- Požeško-slavonska (710)
- Karlovačka županija (706)
- Međimurska županija (691)
- Vukovarsko-srijemska županija (625)
- Istarska županija (593)
- Grad Zagreb (567)
- Osječko-baranjska županija (453)
- Zadarska županija (401)
- Dubrovačko-neretvanska županija (370)
- Brodsko-posavska županija (349)
- Šibensko-kninska županija (306)
- Primorsko-goranska županija (289)
- Splitsko-dalmatinska županija (252)

Budući da ne znamo kolika je „tamna brojka“ u pojedinim županijama, ne može se sa sigurnošću tvrditi da su, u županijama koje imaju manji broj počinitelja na 100 000 stanovnika, analogno tome, manji i pojavni oblici nasilja u obitelji. Možda je u tim županijama „tamna brojka“ znatno veća nego u ostalim županijama. Korisne pokazatelje o „tamnoj brojci“ mogu nam pružiti anketna istraživanja koja su izvanredan instrument za nadopunjavanje službenih statističkih podataka.⁴⁵⁾ Usporedbom službenih statističkih podataka s podacima anketnih istraživanja koji bi nam dali informaciju o „tamnoj brojci“ na području pojedine županije, dobili bismo zasigurno puno kvalitetniju sliku o pojavnim oblicima nasilja u obitelji za svaku pojedinu županiju. Podaci o broju osoba koje su proglašene krivima u odnosu na 100 000 stanovnika pojedine županije mogu biti od pomoći kod kreiranja različitih oblika programa za prevenciju nasilja u obitelji.

45) Primjerice International Crime Victims Survey (ICVS istraživanje). To je međunarodno istraživanje žrtava zločina (International Crime Victims Survey) koje se provodi pod okriljem UNICRI-a (United Nations Interregional Crime and Justice Research Institute) i trenutno je najsveobuhvatniji projekt istraživanja žrtava zločina koji se provodi u velikom broju država prema standardiziranom upitniku kojim se ispituju iskustva kućanstava i osoba glede određenih zločina. Podaci dobiveni ovim istraživanjem omogućuju uspoređivanje opsega i strukture kriminaliteta na nacionalnoj razini s opsegom i strukturom kriminaliteta u drugim zemljama koje su provele isto istraživanje. Ovo istraživanje također pomaže pri ocjeni aktivnosti pravosudnog sustava i nedržavnih institucija koje rade sa žrtvama. UNICRI je uz pomoć zemlje donatora do sada financirao dva kruga ICVS-a u Hrvatskoj (1997. i 2001.). Istraživanje je provodio Zavod za kaznene znanosti, kriminologiju i viktimologiju Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Voditeljica istraživanja je bila prof.dr.sc. Ksenija Turković.

Kartogram 5. POČINITELJI PREKRŠAJA PROGLAŠENI KRIVIMA ZA NASILJE U OBITELJI NA 100 000 STANOVNIKA OD 2001. DO 2006.

županije

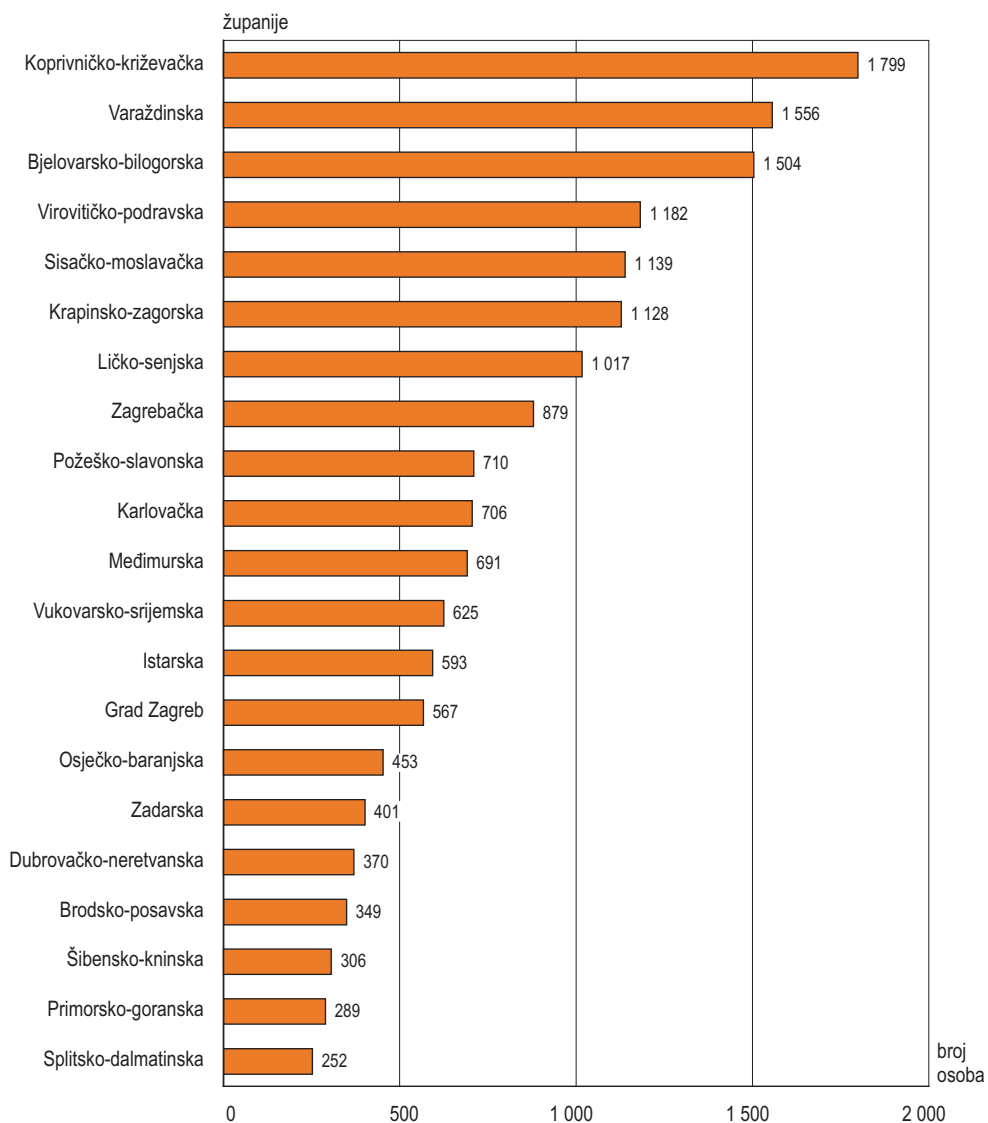
I.	Zagrebačka	XI.	Požeško-slavonska
II.	Krapinsko-zagorska	XII.	Brodsko-posavska
III.	Sisačko-moslavačka	XIII.	Zadarska
IV.	Karlovačka	XIV.	Osječko-baranjska
V.	Varaždinska	XV.	Šibensko-kninska
VI.	Koprivničko-križevačka	XVI.	Vukovarsko-srijemska
VII.	Bjelovarsko-bilogorska	XVII.	Splitsko-dalmatinska
VIII.	Primorsko-goranska	XVIII.	Istarska
IX.	Ličko-senjska	XIX.	Dubrovačko-neretvanska
X.	Virovitičko-podravaska	XX.	Međimurska
		XXI.	Grad Zagreb

Tablica 25. POČINITELJI PREKRŠAJA PROGLAŠENI KRIVIMA ZA NASILJE U OBITELJI NA 100 000 STANOVNIKA PO ŽUPANIJAMA OD 2001. DO 2006.

	Ukupno stanovnika ⁴⁶⁾	Počinitelji prekršaja proglašeni krivima	Broj proglašanih krivima na 100 000 stanovnika
Republika Hrvatska	4 437 460	30 169	680
Zagrebačka županija	309 696	2 721	879
Krapinsko-zagorska županija	142 432	1 607	1 128
Sisačko-moslavačka županija	185 387	2 111	1 139
Karlovačka županija	141 787	1 001	706
Varaždinska županija	184 769	2 875	1 556
Koprivničko-križevačka županija	124 467	2 239	1 799
Bjelovarsko-bilogorska županija	133 084	2 002	1 504
Primorsko-goranska županija	305 505	884	289
Ličko-senjska županija	53 677	546	1 017
Virovitičko-podravska županija	93 389	1 104	1 182
Požeško-slavonska županija	85 831	609	710
Brodsko-posavska županija	176 765	617	349
Zadarska županija	162 045	649	401
Osječko-baranjska županija	330 506	1 498	453
Šibensko-kninska županija	112 891	346	306
Vukovarsko-srijemska županija	204 768	1 280	625
Splitsko-dalmatinska županija	463 676	1 169	252
Istarska županija	206 344	1 223	593
Dubrovačko-neretvanska županija	122 870	455	370
Međimurska županija	118 426	818	691
Grad Zagreb	779 145	4 415	567

46) Podaci Popisa stanovništva 2001., Državni zavod za statistiku (www.dzs.hr)

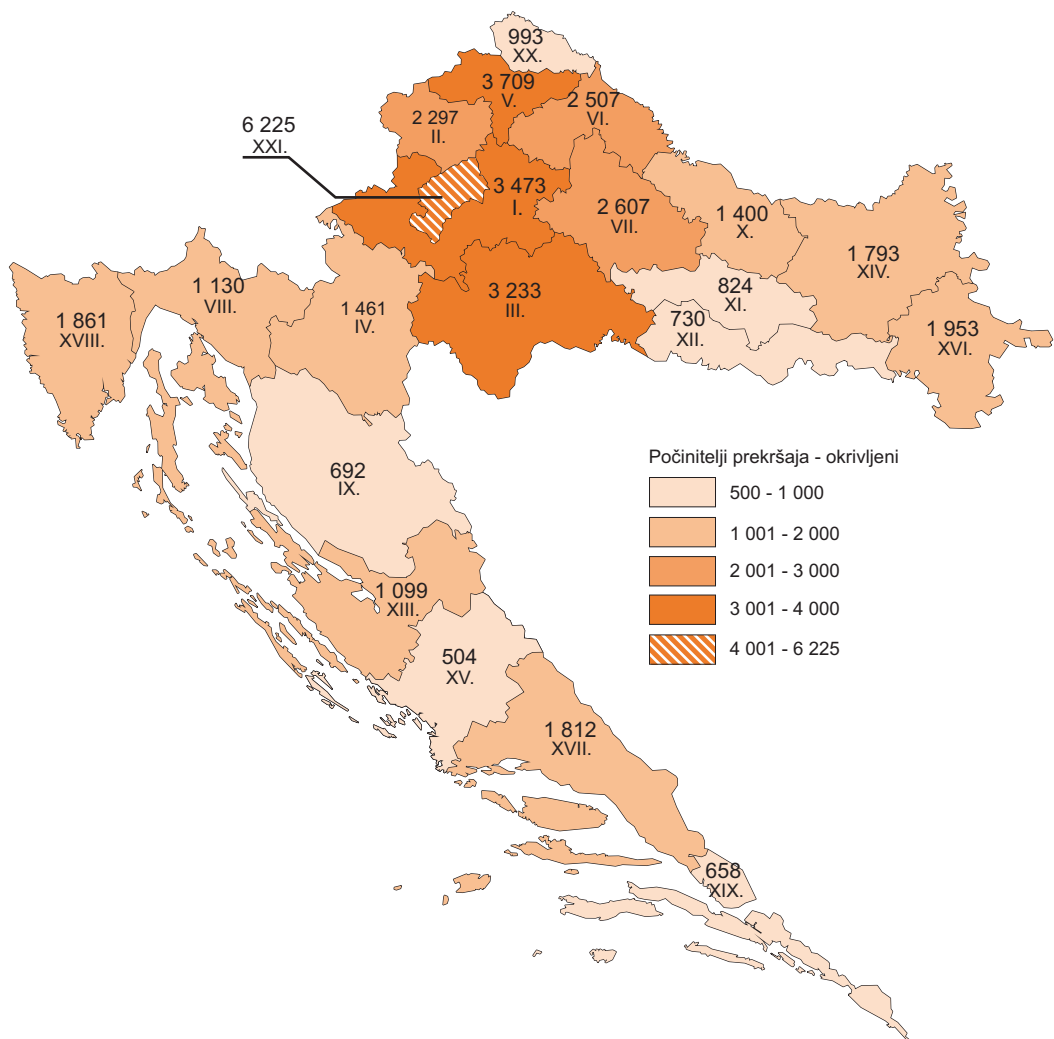
G-27. POČINITELJI PREKRŠAJA PROGLAŠENI KRIVIMA ZA NASILJE U OBITELJI NA 100 000 STANOVNIKA PO ŽUPANIJAMA OD 2001. DO 2006.

Tablica 26. OKRIVLJENI POČINITELJI PREKRŠAJA NASILJA U OBITELJI PO ŽUPANIJAMA

	Ukupno		2001.		2002.		2003.		2004.		2005.		2006.	
	svega	%	svega	%	svega	%	svega	%	svega	%	svega	%	svega	%
Republika Hrvatska	40 961	100,0	1 904	100,0	3 644	100,0	7 517	100,0	7 462	100,0	8 930	100,0	11 504	100,0
Zagrebačka županija	3 473	8,5	159	8,4	310	8,5	587	7,8	674	9,0	842	9,4	901	7,8
Krapinsko-zagorska županija	2 297	5,6	185	9,7	331	9,1	366	4,9	407	5,5	423	4,7	585	5,1
Sisačko-moslavačka županija	3 233	7,9	29	1,5	113	3,1	620	8,2	453	6,1	909	10,2	1 109	9,6
Karlovačka županija	1 461	3,6	67	3,5	166	4,6	339	4,5	251	3,4	310	3,5	328	2,9
Varaždinska županija	3 709	9,1	213	11,2	509	14,0	497	6,6	819	11,0	752	8,4	919	8,0
Koprivničko-križevačka županija	2 507	6,1	182	9,6	404	11,1	534	7,1	531	7,1	486	5,4	370	3,2
Bjelovarsko-bilogorska županija	2 607	6,4	199	10,5	337	9,2	443	5,9	587	7,9	520	5,8	521	4,5
Primorsko-goranska županija	1 130	2,7	38	2,0	78	2,1	148	2,0	231	3,1	229	2,6	406	3,5
Ličko-senjska županija	692	1,7	25	1,3	45	1,2	158	2,1	167	2,2	141	1,6	156	1,4
Virovitičko-podravska županija	1 400	3,4	37	1,9	82	2,2	213	2,8	266	3,6	386	4,3	416	3,6
Požeško-slavonska županija	824	2,0	36	1,9	48	1,3	145	1,9	162	2,2	171	2,0	262	2,3
Brodsko-posavska županija	730	1,8	59	3,1	78	2,1	73	1,0	146	2,0	150	1,7	224	2,0
Zadarska županija	1 099	2,7	48	2,5	84	2,3	246	3,3	205	2,7	143	1,6	373	3,2
Osječko-baranjska županija	1 793	4,4	76	4,0	97	2,7	170	2,3	375	5,0	525	5,9	550	4,8
Šibensko-kninska županija	504	1,2	26	1,4	70	2,0	124	1,6	89	1,2	73	0,8	122	1,1
Vukovarsko-srijemska županija	1 953	4,8	72	3,8	197	5,4	389	5,2	358	4,8	414	4,6	523	4,5
Splitsko-dalmatinska županija	1 812	4,4	99	5,2	147	4,0	391	5,2	233	3,1	318	3,6	624	5,4
Istarska županija	1 861	4,5	121	6,3	173	4,7	418	5,6	336	4,5	316	3,5	497	4,3
Dubrovačko-neretvanska županija	658	1,6	50	2,6	70	2,0	107	1,4	153	2,0	132	1,5	146	1,3
Međimurska županija	993	2,4	87	4,6	144	4,0	120	1,6	165	2,2	224	2,5	253	2,2
Grad Zagreb	226	15,2	96	5,0	161	4,4	1 429	19,0	854	11,4	1 466	16,4	2 219	19,3

Kartogram 6. OKRIVLJENI POČINITELJI PREKRŠAJA NASILJA U OBITELJI OD 2001. DO 2006.

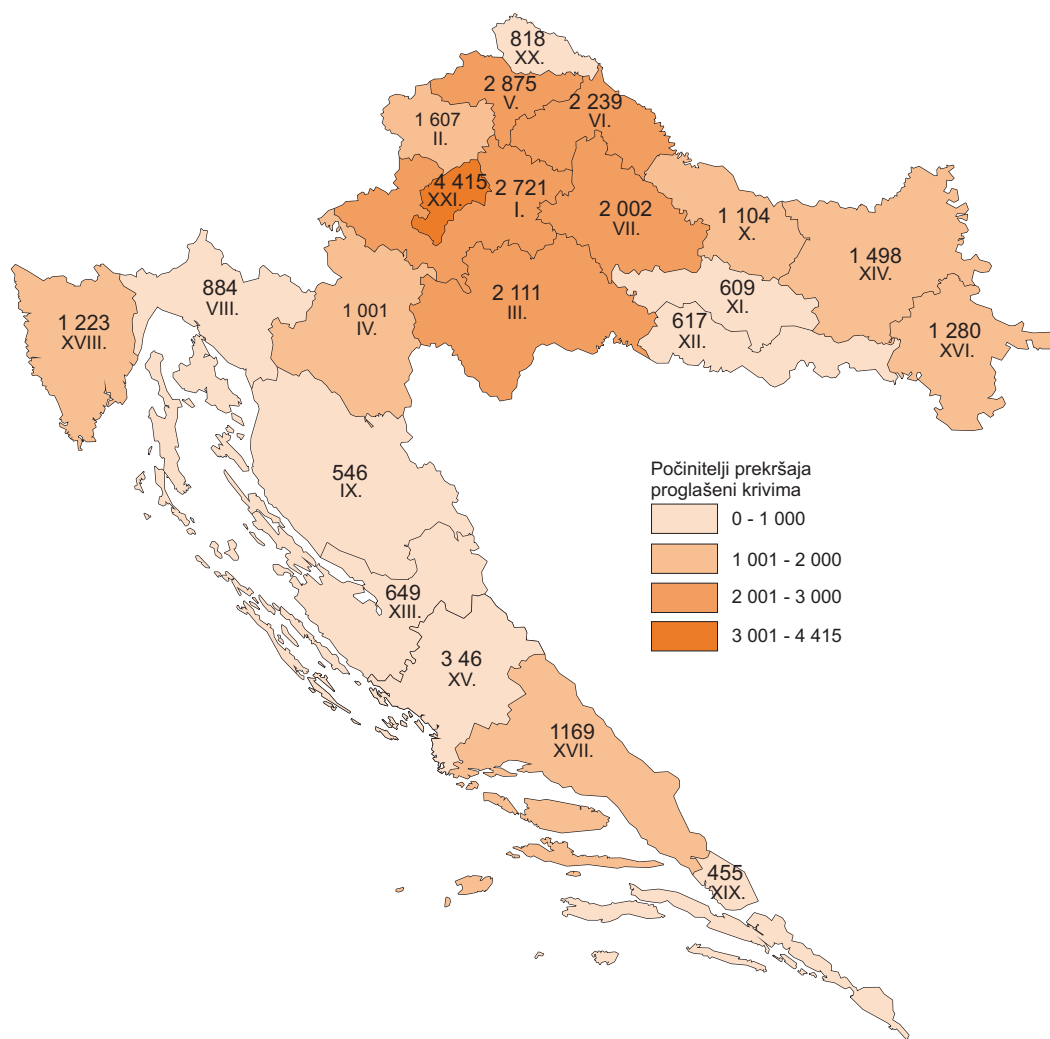
županije

I.	Zagrebačka	XI.	Požeško-slavonska
II.	Krapinsko-zagorska	XII.	Brodsko-posavska
III.	Sisačko-moslavačka	XIII.	Zadarska
IV.	Karlovačka	XIV.	Osječko-baranjska
V.	Varaždinska	XV.	Šibensko-kninska
VI.	Koprivničko-križevačka	XVI.	Vukovarsko-srijemska
VII.	Bjelovarsko-bilogorska	XVII.	Splitsko-dalmatinska
VIII.	Primorsko-goranska	XVIII.	Istarska
IX.	Ličko-senjska	XIX.	Dubrovačko-neretvanska
X.	Virovitičko-podravaska	XX.	Međimurska
		XXI.	Grad Zagreb

**Tablica 27. POČINITELJI PREKRŠAJA NASILJA U OBITELJI - PROGLAŠENI KRIVIMA
PO ŽUPANIJAMA**

	Ukupno		2001.		2002.		2003.		2004.		2005.		2006.	
	svega	%	svega	%	svega	%	svega	%	svega	%	svega	%	svega	%
Republika Hrvatska	30 169	100,0	1 568	100,0	2 866	100,0	4 092	100,0	5 040	100,0	7 482	100,0	9 121	100,0
Zagrebačka županija	2 721	9,0	113	7,2	217	7,6	364	8,9	528	10,5	724	9,7	775	8,5
Krapinsko-zagorska županija	1 607	5,3	151	9,6	262	9,1	232	5,7	130	2,6	357	4,8	475	5,2
Sisačko-moslavačka županija	2 111	7,0	24	1,5	92	3,2	189	4,6	266	5,3	696	9,3	844	9,2
Karlovačka županija	1 001	3,3	48	3,1	115	4,0	169	4,1	164	3,2	244	3,3	261	2,9
Varaždinska županija	2 875	9,5	194	12,4	439	15,3	221	5,4	579	11,5	669	8,9	773	8,5
Koprivničko-križevačka županija	2 239	7,4	163	10,4	369	12,9	430	10,5	469	9,3	469	6,3	339	3,7
Bjelovarsko-bilogorska županija	2 002	6,6	176	11,2	291	10,1	273	6,7	393	7,8	425	5,7	444	4,9
Primorsko-goranska županija	884	3,0	27	1,7	55	2,0	98	2,4	176	3,5	185	2,5	343	3,8
Ličko-senjska županija	546	1,8	23	1,5	29	1,0	109	2,7	122	2,4	129	1,7	134	1,5
Virovitičko-podravska županija	1 104	3,7	33	2,1	56	2,0	103	2,5	226	4,5	330	4,4	356	3,9
Požeško-slavonska županija	609	2,0	36	2,3	33	1,1	56	1,4	117	2,3	144	1,9	223	2,4
Brodsko-posavska županija	617	2,1	47	3,0	74	2,6	61	1,5	87	1,7	142	1,9	206	2,3
Zadarska županija	649	2,2	26	1,7	60	2,1	109	2,7	81	1,6	116	1,5	257	2,8
Osječko-baranjska županija	498	1,6	60	3,8	75	2,6	150	3,6	271	5,4	456	6,0	486	5,3
Šibensko-kninska županija	346	1,1	22	1,4	56	2,0	37	0,9	50	1,0	69	0,9	112	1,2
Vukovarsko-srijemska županija	1 280	4,2	51	3,3	127	4,4	124	3,0	233	4,6	339	4,5	406	4,5
Splitsko-dalmatinska županija	1 169	3,9	80	5,1	100	3,5	168	4,1	133	2,6	237	3,2	451	4,9
Istarska županija	1 223	4,1	94	6,0	124	4,3	171	4,2	174	3,4	270	3,6	390	4,3
Dubrovačko-neretvanska županija	455	1,5	38	2,4	45	1,6	61	1,5	99	2,0	109	1,5	103	1,1
Međimurska županija	818	2,7	75	4,8	113	3,9	79	1,9	147	3,0	184	2,5	220	2,4
Grad Zagreb	4 415	14,6	87	5,5	134	4,7	888	21,7	595	11,8	1 188	15,9	1 523	16,7

**Kartogram 7. POČINITELJI PREKRŠAJA PROGLAŠENI KRIVIMA ZA NASILJE U OBITELJI
OD 2001. DO 2006.**

županije

I.	Zagrebačka	XI.	Požeško-slavonska
II.	Krapinsko-zagorska	XII.	Brodsko-posavska
III.	Sisačko-moslavačka	XIII.	Zadarska
IV.	Karlovačka	XIV.	Osječko-baranjska
V.	Varaždinska	XV.	Šibensko-kninska
VI.	Koprivničko-križevačka	XVI.	Vukovarsko-srijemska
VII.	Bjelovarsko-bilogorska	XVII.	Splitsko-dalmatinska
VIII.	Primorsko-goranska	XVIII.	Istarska
IX.	Ličko-senjska	XIX.	Dubrovačko-neretvanska
X.	Virovitičko-podravska	XX.	Međimurska
		XXI.	Grad Zagreb

**Tablica 28. INDEKSI – OKRIVLJENI POČINITELJI PREKRŠAJA NASILJA U OBITELJI
PO ŽUPANIJAMA**

	Indeksi				
	<u>2002.</u> <u>2001.</u>	<u>2003.</u> <u>2002.</u>	<u>2004.</u> <u>2003.</u>	<u>2005.</u> <u>2004.</u>	<u>2006.</u> <u>2005.</u>
Republika Hrvatska	191	206	99	120	129
Zagrebačka županija	195	189	115	125	107
Krapinsko-zagorska županija	179	111	111	104	138
Sisačko-moslavačka županija	390	549	73	201	122
Karlovačka županija	248	204	74	124	106
Varaždinska županija	239	98	165	92	122
Koprivničko-križevačka županija	222	132	99	92	76
Bjelovarsko-bilogorska županija	169	131	133	89	100
Primorsko-goranska županija	205	190	156	99	177
Ličko-senjska županija	180	351	106	84	111
Virovitičko-podravska županija	222	260	125	145	108
Požeško-slavonska županija	133	302	112	106	153
Brodsko-posavska županija	132	94	200	103	149
Zadarska županija	175	293	83	70	261
Osječko-baranjska županija	128	175	221	140	105
Šibensko-kninska županija	269	177	72	82	167
Vukovarsko-srijemska županija	274	197	92	116	126
Splitsko-dalmatinska županija	148	266	60	136	196
Istarska županija	143	242	80	94	157
Dubrovačko-neretvanska županija	140	153	143	86	111
Međimurska županija	166	83	138	136	113
Grad Zagreb	168	888	60	172	151

**Tablica 29. INDEKSI – POČINITELJI PREKRŠAJA PROGLAŠENI KRIVIMA ZA NASILJE U OBITELJI
PO ŽUPANIJAMA**

	Indeksi				
	<u>2002.</u> <u>2001.</u>	<u>2003.</u> <u>2002.</u>	<u>2004.</u> <u>2003.</u>	<u>2005.</u> <u>2004.</u>	<u>2006.</u> <u>2005.</u>
Republika Hrvatska	183	143	123	148	122
Zagrebačka županija	192	168	145	137	107
Krapinsko-zagorska županija	174	89	56	275	133
Sisačko-moslavačka županija	383	205	141	262	121
Karlovačka županija	240	147	97	149	107
Varaždinska županija	226	50	262	116	116
Koprivničko-križevačka županija	226	117	109	100	72
Bjelovarsko-bilogorska županija	165	94	144	108	04
Primorsko-goranska županija	204	178	180	105	185
Ličko-senjska županija	126	376	112	106	104
Virovitičko-podravska županija	170	184	219	146	108
Požeško-slavonska županija	92	170	209	123	155
Brodsko-posavska županija	157	82	143	163	145
Zadarska županija	231	182	74	143	222
Osječko-baranjska županija	125	200	181	168	107
Šibensko-kninska županija	255	66	135	138	162
Vukovarsko-srijemska županija	249	98	188	145	120
Splitsko-dalmatinska županija	125	168	79	178	190
Istarska županija	132	138	102	155	144
Dubrovačko-neretvanska županija	118	136	162	110	94
Međimurska županija	151	70	186	125	120
Grad Zagreb	154	663	67	200	128

6. ZAPUŠTANJE I ZLOSTAVLJANJE DJETETA ILI MALOLJETNE OSOBE

Konvencija o pravima djeteta definira nasilje kao kršenje svakoga djetetovog prava propisanog Konvencijom. Konvencija je usvojena na Glavnoj skupštini Ujedinjenih naroda 20. studenoga 1989., a stupila je na snagu 2. rujna 1990.⁴⁷⁾ Zakonodavno-sudska zaštita prava djeteta određena je u nekoliko članaka Konvencije: nezakonito odvođenje djece (članak 11.), zlostavljanje i zanemarivanje (članak 19.), prava djece izbjeglica (članak 22.), tortura i lišavanje slobode (članak 37.), prava djece u oružanim sukobima (članak 38.) i kazneni postupak prema delinkventima (članak 40.). Detaljnije ćemo spomenuti samo nekoliko članaka čije su odredbe imale snažan utjecaj i na inkriminiranje takvih ponašanja u nacionalnim zakonodavstvima.

Tako je stavkom 1. članka 19. ove Konvencije određeno da će države stranke poduzeti sve potrebne zakonodavne, upravne, socijalne i prosvjetne mjere da zaštite dijete od svakog oblika tjelesnog ili duševnog nasilja, povreda ili zlorababa, zanemarivanja ili zapuštenosti, zlostavljanja ili iskorištavanja uključujući spolno zlostavljanje, dok o njemu brinu roditelj(i), zakonski skrbnik(ci) ili neka druga odgovorna osoba kojoj je skrb djeteta povjerena.

U stavku 2. članka 19. Konvencije određeno je da mjere zaštite po potrebi moraju obuhvatiti djelotvorne postupke uvođenja socijalnih programa za pružanje potrebne pomoći djetetu i onima koji o njemu brinu te za druge oblike prevencije i utvrđivanja, izvješćivanja, ukazivanja, istraživanja, postupanja i praćenja slučajeva zlostavljanja djeteta.

U članku 11. određeno je da će države potpisnice poduzeti mjere za suzbijanje nezakonitog prebacivanja i zadržavanja djece u inozemstvu.

U članku 37. određeno je da će se države stranke pobrinuti da niti jedno dijete ne bude podvrgnuto mučenju ili drugome okrutnom, nečovječnom ili ponižavajućem postupku ili kazni. Nadalje, određeno je da se niti jednom djetetu neće nezakonito i proizvoljno oduzeti sloboda.

Odredba članka 64. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske⁴⁸⁾ propisuje da je „dužnost svih da štite djecu i nemoćne osobe.“ Prema odredbama Obiteljskog zakona⁴⁹⁾ uređenje obiteljskih odnosa se temelji na „ravnopravnosti žene i muškarca, uzajamnom poštovanju i pomaganju svih članova obitelji, zaštiti dobrobiti i prava djeteta te odgovornosti obaju roditelja za podizanje i odgoj djeteta“ (članak 2.) . U odredbi članka 88. propisano je da „roditelji i ostali članovi obitelji ne smiju dijete podvrgavati ponižavajućim postupcima, duševnom niti tjelesnom nasilju, odnosno zlostavljanju“. Propisane su obiteljskopravne sankcije za roditelje zlostavljače (mjera oduzimanja roditeljske skrbi, oduzimanje prava na život s djetetom). Ove mjere se mogu poduzeti i prema roditelju koji nije zaštitio dijete od štetnih postupaka drugih te u tom slučaju dijete će se povjeriti na čuvanje i odgoj drugoj osobi ili ustanovi, uz niz odredbi kojima se propisuju obveze i dužnosti nadležnih državnih tijela za poduzimanje mjera za zaštitu djetetove dobrobiti.

47) Konvencija se smatra i najprihvaćenijim međunarodnim ugovorom (192 zemlje su stranke Konvencije).

48) Ustav Republike Hrvatske (NN, br. 41/01.)

49) Obiteljski zakon (NN, br. 162/98., 116/03.)

Statistički podaci o broju prijavljenih osoba za kazneno djelo zapaštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe (članak 213. KZ-a) su pokazatelj toga da su djeca često izložena različitim oblicima fizičkog, emocionalnog pa i seksualnog zlostavljanja.

Uz kazneno i obiteljsko zakonodavstvo, postupanje vezano za područje prekršajnog zakonodavstva propisano je Zakonom o zaštiti od nasilja u obitelji.⁵⁰⁾ Ovim zakonom su detaljno određeni pojam nasilja, oblici nasilja, proširen je krug mogućih počinitelja te je uveden cijeli niz zaštitnih mjera od zabrane uznemiravanja do udaljenja nasilnika iz obitelji.

Osobita osjetljivost, složenost i pogubnost otkrivenih i prijavljenih slučajeva zlostavljanja i zanemarivanja djece proizlazi i iz činjenice što ih najčešće čine upravo oni koji su najodgovorniji za njihov odgoj i razvitak i od kojih se s pravom očekuje da će svome djetetu pružiti najučinkovitiju zaštitu, a to su njihovi roditelji. Tjelesno, psihičko i spolno zlostavljanje djece te zanemarivanje njihova zdravlja, ishrane, odgoja i cjelovita razvitka njihove ličnosti ili izostanak nužne zaštite razvoja djeteta često dovodi do nastanka poremećaja u ponašanju djece, sve do njihovoga delinkventnog ponašanja.⁵¹⁾

6.1. Kazneno djelo zapaštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe, čl. 213. KZ-a

U članku 213. stavku 1. propisano je da kazneno djelo čini roditelj, posvojitelj, skrbnik ili druga osoba koja grubo zanemaruje svoje dužnosti zbrinjavanja ili odgoja djeteta ili maloljetne osobe. Za stavak 1. propisana je kazna zatvora od šest mjeseci do tri godine.

U stavku 2. propisano je da će se kaznom iz stavka 1. ovoga članka kazniti roditelj, posvojitelj, skrbnik ili druga osoba koja zlostavi dijete ili maloljetnu osobu, prisili je na rad koji ne odgovara njezinoj životnoj dobi, ili na pretjerani rad, ili na prosjačenje, ili je iz koristoljublja navodi na ponašanje koje je štetno za njezin razvitak ili je općeopasnim radnjama ili na drugi način izloži pogibelji.

Kvalificirani oblik ovog djela normiran je stavkom 3. koji glasi: „ ako je kaznenim djelom iz stavka 1. i 2. ovoga članka prouzročena teška tjelesna ozljeda djeteta ili maloljetne osobe, ili mu je teško narušeno zdravlje, ili se dijete ili maloljetna osoba odala prosjačenju, prostituciji ili drugim oblicima asocijalnog ponašanja ili delinkvenciji, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do pet godina.“

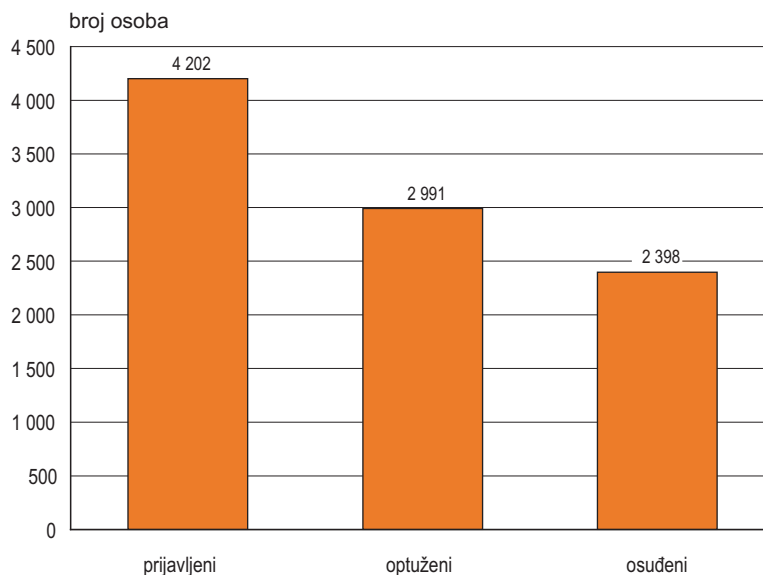
Počinitelj kaznenog djela može biti roditelj, posvojitelj, skrbnik ili druga osoba koja zbrinjava i odgaja dijete ili maloljetnika. Kazneno djelo ima dva oblika. Prvo je grubo zanemarivanje dužnosti zbrinjavanja i odgoja djeteta ili maloljetnika. Za dovršenje kaznenog djela nije potrebno nastupanje zapaštenosti. Dovoljno je da aktivnosti počinitelja vode u tom smjeru. Nije dovoljno bilo kakvo zanemarivanje. Ono mora biti grubo, mora se odnositi na elementarne dužnosti, a počinitelj ih mora propuštati ozbiljno i trajno. Teži oblik djela nastaje ako nastupi teža posljedica uslijed bilo kojeg od navedenih djela: teška tjelesna ozljeda ili teško narušavanje zdravlja djeteta ili maloljetnika, ili se dijete ili maloljetna osoba odala prosjačenju, prostituciji ili drugim oblicima asocijalnog ponašanja ili delinkvenciji.⁵²⁾

50) Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji (NN, br. 116/03.)

51) Nacionalni plan aktivnosti za prava i interese djece 2006.-2012., Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, 2006.

52) Berislav Pavišić-Petar Veić, Komentar Kaznenog zakona, MUP, Zagreb, 1999., str. 416.- 417.

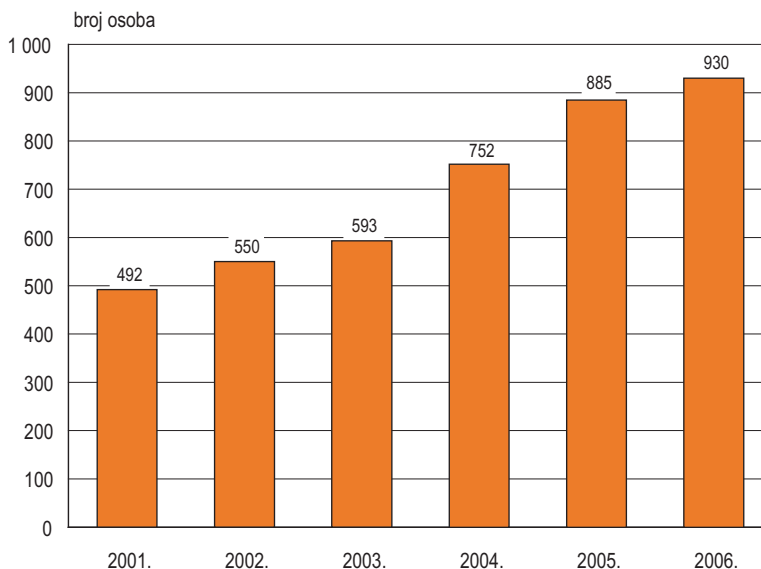
G-28. PRIJAVLJENE, OPTUŽENE I OSUĐENE OSOBE ZA KAZNENO DJELO ZAPUŠTANJA I ZLOSTAVLJANJA DJETETA ILI MALOLJETNE OSOBE, čl. 213. KZ-a OD 2001. DO 2006.

U grafikonu G-28. dani su podaci o broju prijavljenih, optuženih i osuđenih osoba za kazneno djelo zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe u šestogodišnjem promatranom razdoblju. Podaci pokazuju da su prijavljene 4 202 osobe, optužena je 2 991 osoba, a osuđeno njih 2 398. Promatramo li kretanje pojave kroz relativne frekvencije može se reći da je od ukupnog broja prijavljenih osoba njih 71% (2 991 osoba) optuženo, a od ukupnog broja optuženih osuđeno je 80% (2 398) počinitelja. Podaci o broju osuđenih osoba u odnosu na broj optuženih osoba svakako su ohrabrujući kako za žrtve tako i za državna tijela.

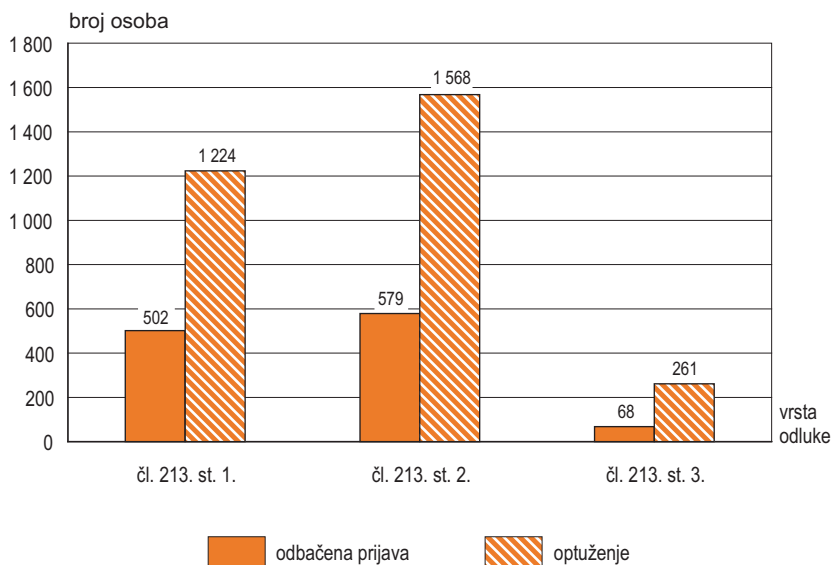
6.2. Prijavljene osobe

G-29. PRIJAVLJENE OSOBE ZA KAZNENO DJELO ZAPUŠTANJA I ZLOSTAVLJANJA DJETETA ILI MALOLJETNE OSOBE, čl. 213. KZ-a OD 2001. DO 2006.

U grafikonu G-29. prikazano je kretanje broja prijavljenih osoba za kazneno djelo zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe po godinama promatranog razdoblja. U cijelome promatranom razdoblju prijavljene su 4 202 osobe. U 2006. prijavljeno je 930 osoba što je gotovo dvostruko više nego na početku promatranog razdoblja kada su 492 osobe prijavljene za zapuštanje i zlostavljanje djeteta ili maloljetne osobe. Povećan broj prijavljenih osoba iz godine u godinu pokazuje da tijela otkrivanja i progona posvećuju veću pažnju ovome kaznenom djelu. Senzibiliziranje javnosti te prepoznavanje i prijavljivanje nadležnim tijelima svakako može pridonijeti prevenciji ovakvog neprihvatljivog ponašanja.

G-30. PRIJAVLJENE OSOBE PREMA VRSTI ODLUKE ZA KAZNENO DJELO ZAPUŠTANJA I ZLOSTAVLJANJA DJETETA ILI MALOLJETNE OSOBE, čl. 213. KZ-a OD 2001. DO 2006.

U grafikonu G-30. dani su podaci o broju prijavljenih osoba prema vrsti odluke za kazneno djelo zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe u promatranom razdoblju od šest godina. Podaci su prikazani za svaki pojedini stavak ovog članka.

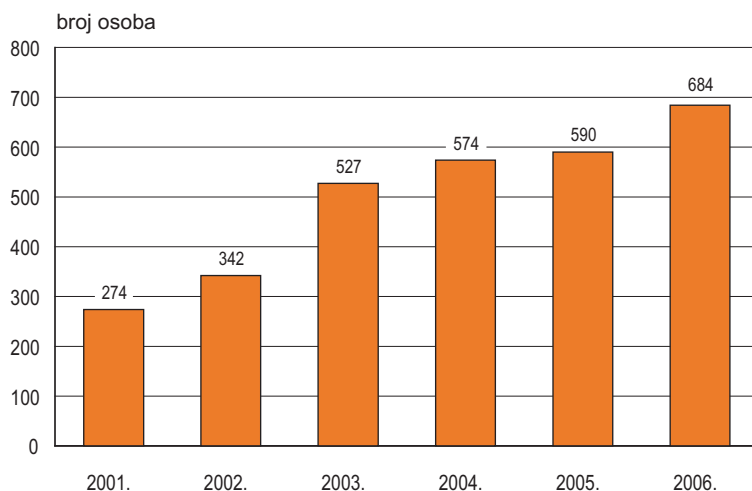
U stavku 1. određeno je da kazneno djelo čini onaj tko grubo zanemaruje svoje dužnosti zbrinjavanja ili odgoja djeteta ili maloljetne osobe, a podaci pokazuju da je za stavak 1. ovog članka u šestogodišnjem promatranom razdoblju prijavljeno 1 726 osoba. Kaznena prijava je odbačena za 502 osobe dok je za 1 224 osobe podnesen optužni prijedlog.

U stavku 2. određeno je da kazneno djelo čini onaj tko dijete ili maloljetnu osobu prisili na rad neprimjeren njezinoj životnoj dobi, ili na pretjerani rad, ili na prosjačenje, ili je iz koristoljublja navodi na ponašanje koje je štetno za njezin razvitak. Podaci pokazuju da je od 2001. do 2006. za ovaj oblik kaznenog djela prijavljeno 2 147 osoba. Kaznena prijava je odbačena za 579 osoba, a za 1 568 osoba podnesen je optužni prijedlog.

U stavku 3. određen je najteži oblik ovoga kaznenog djela kada je posrijedi prouzročenje teške tjelesne ozljede djeteta ili maloljetne osobe, ili mu je teško narušeno zdravlje, ili se dijete ili maloljetna osoba odala prosjačenju, prostituciji ili drugim oblicima asocijalnog ponašanja ili delinkvenciji. U promatranom šestogodišnjem razdoblju za ovaj oblik kaznenog djela zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe prijavljeno je 329 osoba, od kojih je 261 optužena (79%).

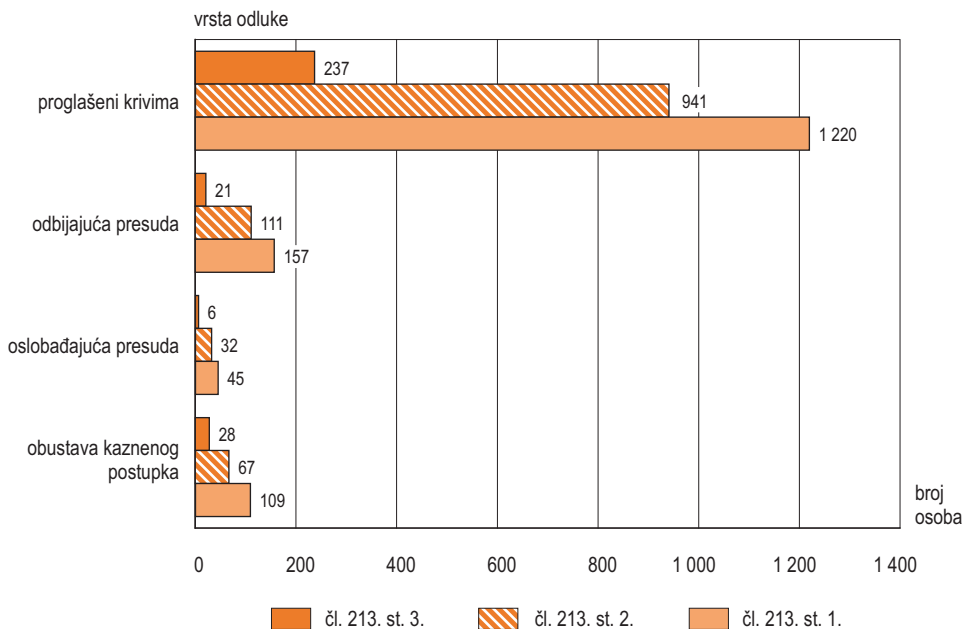
6.3. Optužene osobe

G-31. OPTUŽENE OSOBE ZA KAZNENO DJELO ZAPUŠTANJA I ZLOSTAVLJANJA DJETETA ILI MALOLJETNE OSOBE, čl. 213. KZ-a OD 2001. DO 2006.

U grafikonu G-31. prikazan je broj osoba optuženih za kazneno djelo zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe iz čl. 213. KZ-a. U šestogodišnjem promatranom razdoblju optužena je 2 991 osoba. Analizirajući kretanje broja optuženih osoba po godinama promatranog razdoblja uočava se vrlo jasan uzlazni trend. U 2002. broj optuženih je veći za 25% (342 osobe) u odnosu na prijašnju godinu (274 osobe). U 2004. u odnosu na 2003., povećanje je 9% (574 osobe u odnosu na 527 osoba u prijašnjoj godini). U 2005. u odnosu na 2004., povećanje broja optuženih je 3% (590 osoba u odnosu na 574 osobe u prijašnjoj godini). U 2006. u odnosu na 2005. broj optuženih osoba je veći 16% (684 osobe u odnosu na 590 osoba u prijašnjoj godini). Na kraju razdoblja, broj optuženih osoba za ovo kazneno djelo je relativno znatno veći u odnosu na početnu godinu promatranja (684 osobe u odnosu na 274 osobe).

G-32. OPTUŽENE OSOBE PREMA VRSTI ODLUKE ZA KAZNENO DJELO ZAPUŠTANJA I ZLOSTAVLJANJA DJETETA ILI MALOLJETNE OSOBE, čl. 213. KZ-a OD 2001. do 2006.

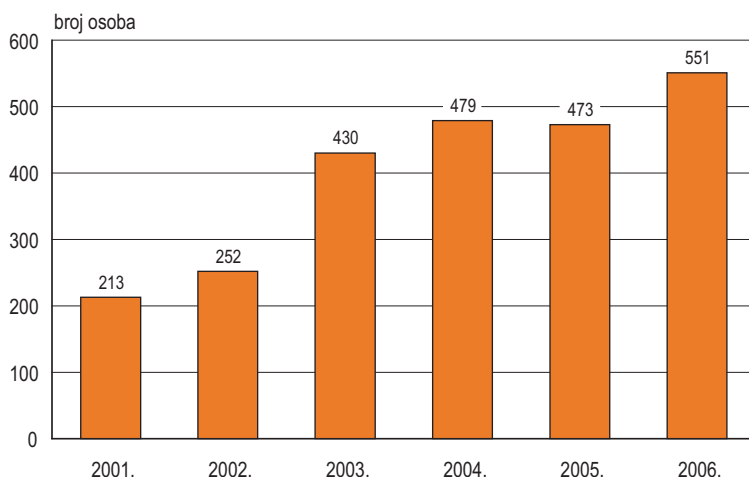
U grafikonu G-32. dani su podaci o optuženim osobama prema vrsti odluke za kazneno djelo zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe po pojedinim stavcima kaznenog djela čl. 213. KZ-a, u razdoblju od šest godina (2001. - 2006.).

U odnosu na broj osoba koje su proglašene krivima (2 398 osoba), za stavak 1. proglašeno krivima (osuđeno) je 1 220 osoba. Za teži oblik ovoga kaznenog djela (stavak 2.) osuđena je 941 osoba dok je za najteži oblik (stavak 3.) osuđeno njih 237. Gledano u relativnim iznosima, udio od 51% se odnosi na počinitelje koji su osuđeni za stavak 1. (grubo zanemarivanje dužnosti zbrinjavanja ili odgoja djeteta ili maloljetne osobe). Od ukupnog broja osuđenih u promatranom šestogodišnjem razdoblju 39% je osuđeno za stavak 2. (941 osoba) dok je za stavak 3. osuđeno njih 10% (237 osoba).

U odnosu na broj osoba za koje je donesena odbijajuća presuda (289 osoba) više od polovice (157 osoba) se odnosi na stavak 1. dok je 111 odbijajućih presuda doneseno za stavak 2., a 21 odbijajuća presuda za 3. stavak. U odnosu na broj osoba za koje su donesene oslobađajuće presude, najveći je broj oslobađajućih presuda za stavak 1. (45 osoba), potom za stavak 2. (32 osobe) te za stavak 3. (6 osoba). Kazneni postupak je obustavljen za 204 osobe. Znatno veći broj obustava kaznenog postupka odnosi se na stavak 1. (53%).

6.4. Osuđene osobe

G-33. OSUĐENE OSOBE ZA KAZNENO DJELO ZAPUŠTANJA ILI ZLOSTAVLJANJA DJETETA ILI MALOLJETNE OSOBE. čl. 213. KZ-a OD 2001. DO 2006.

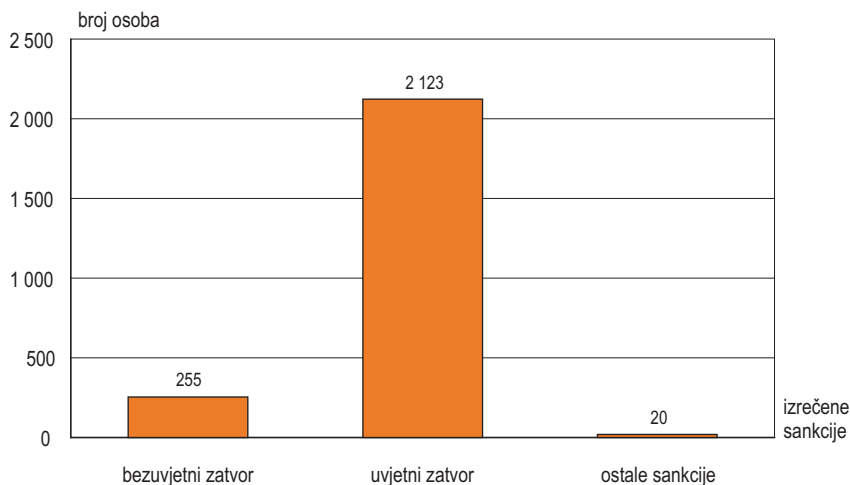
U grafikonu G-33. dan je prikaz broja osoba osuđenih za sve oblike kaznenog djela zapuštanja ili zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe iz čl. 213. KZ-a za razdoblje od šest godina (2001. - 2006.).

U promatranom razdoblju uočava se uzlazni trend izuzev neznatnog pada broja prijavljenih osoba u 2005.

Broj osuđenih osoba za kazneno djelo zapuštanja ili zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe u 2003. je dvostruko veći nego u 2001., a u 2004. gotovo dvostruko veći nego u 2002. godini.

Usporedbom broja osuđenih osoba na početku i na kraju promatranog razdoblja dolazi se do pokazatelja o tome da je broj osuđenih u 2006. za 1,5 puta veći nego u 2001. godini.

G-34. OSUĐENE OSOBE PREMA IZREČENIM SANKCIJAMA ZA KAZNENO DJELO ZAPUŠTANJA I ZLOSTAVLJANJA DJETETA ILI MALOLJETNE OSOBE, ČI. 213. KZ-a OD 2001. DO 2006.

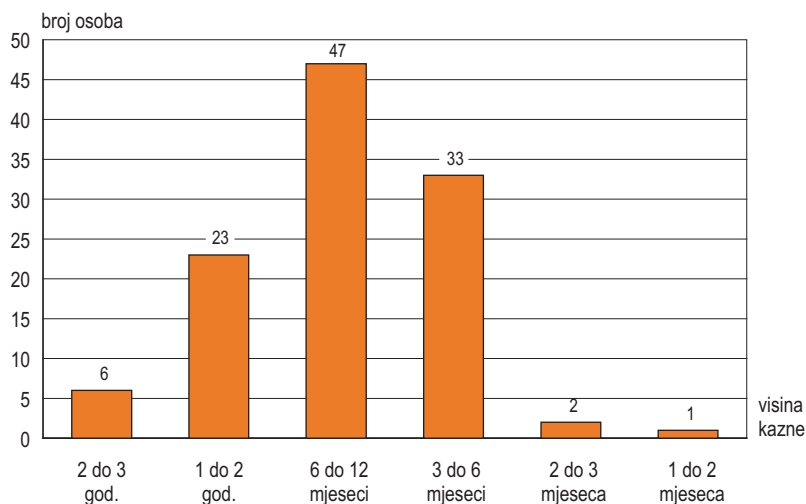
U grafikonu G-34. dani su podaci o strukturi izrečenih sankcija za kazneno djelo zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe iz čl. 213. KZ u promatranom razdoblju od 2001. do 2006.

Za 2 123 osobe izrečena je zatvorska kazna uz primjenu uvjetne osude dok je za 255 osoba izrečena bezuvjetna zatvorska kazna, a za 20 osoba ostale sankcije.

U odnosu na izrečene bezuvjetne kazne zatvora, 112 bezuvjetnih zatvorskih kazni je izrečeno za stavak 1. dok se njih 115 odnosi na stavak 2. Za stavak 3. članka 213. KZ-a izrečeno je 28 bezuvjetnih zatvorskih kazni.

U nastavku analize detaljno će biti prikazani rasponi izrečenih bezuvjetnih kazni zatvora za svaki pojedini stavak.

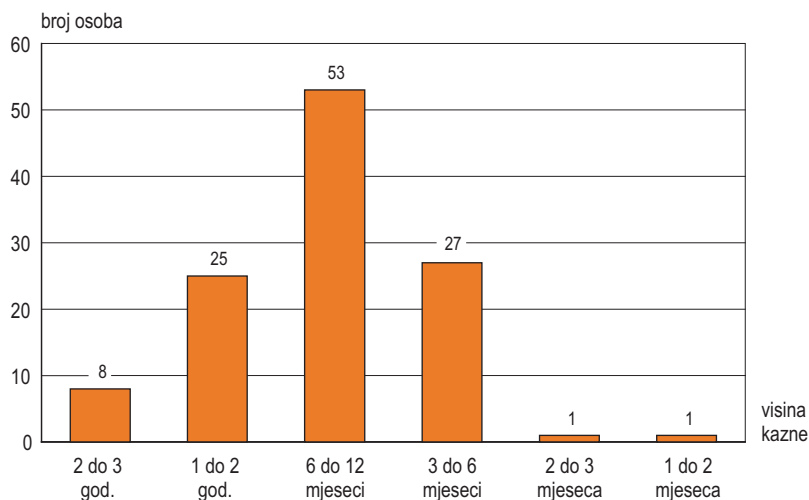
G-35. VISINA IZREČENE BEZUVJETNE KAZNE ZATVORA ZA KAZNENO DJELO ZAPUŠTANJA I ZLOSTAVLJANJA DJETETA ILI MALOLJETNE OSOBE, čl. 213. st. 1. KZ-a OD 2001. DO 2006.

U grafikonu G-35. dani su podaci o visini izrečene bezuvjetne kazne zatvora za kazneno djelo zapuštanja ili zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe iz stavka 1. članka 213. KZ-a za razdoblje od šest godina (2001. - 2006.). Kao što je prije navedeno, riječ je o najblažem obliku ovoga kaznenog djela.

Navedeni podaci pokazuju da je znatno većem broju osoba (njih 47) izrečena bezuvjetna zatvorska kazna u trajanju od 6 do 12 mjeseci. Za 33 osobe izrečena je kazna zatvora u trajanju od 3 do 6 mjeseci. Za 23 osobe izrečena je bezuvjetna zatvorska kazna u trajanju od 1 do 2 godine, a za 6 osoba kazna zatvora od 2 do 3 godine. Za 2 osobe izrečena je bezuvjetna zatvorska kazna od 2 do 3 mjeseca, a za 1 osobu kazna zatvora od 1 do 2 mjeseca.

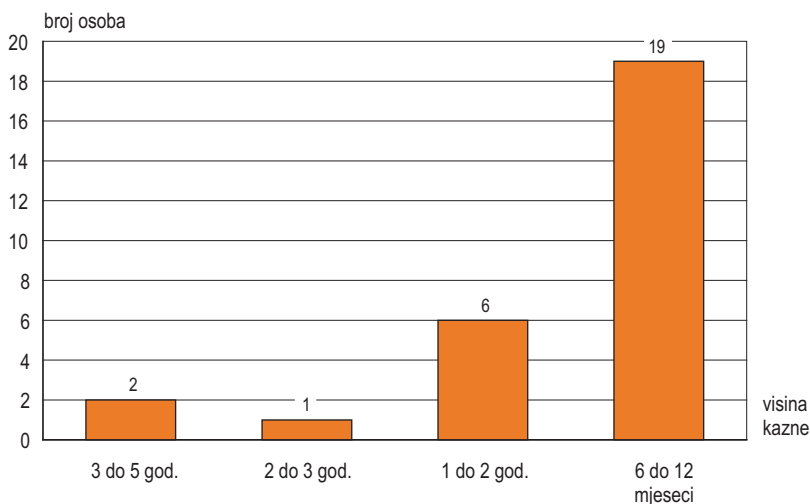
G-36. VISINA IZREČENE BEZUVJETNE KAZNE ZATVORA ZA KAZNENO DJELO ZAPUŠTANJA I ZLOSTAVLJANJA DJETETA ILI MALOLJETNE OSOBE, čl. 213. st. 2. KZ-a OD 2001. DO 2006.

Podaci u grafikonu G-36. pokazuju raspone izrečene bezuvjetne kazne zatvora za stavak 2. članka 213. KZ-a kaznenog djela zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe u promatranome šestogodišnjem razdoblju.

Podaci pokazuju da je za 53 osobe izrečena bezuvjetna kazna zatvora u trajanju od 6 do 12 mjeseci, a za 27 osoba kazna zatvora od 3 do 6 mjeseci. Za 25 počinitelja kaznenog djela izrečena je bezuvjetna zatvorska kazna od 1 do 2 godine, za 8 osoba kazna zatvora od 2 do 3 godine. Za 1 osobu izrečena je kazna zatvora u trajanju od 2 do 3 mjeseca, kao i kazna zatvora od 30 dana.

G-37. VISINA IZREČENE BEZUVJETNE KAZNE ZATVORA ZA KAZNENO DJELO ZAPUŠTANJA I ZLOSTAVLJANJA DJETETA ILI MALOLJETNE OSOBE, čl. 213. st. 3. KZ-a OD 2001. DO 2006.

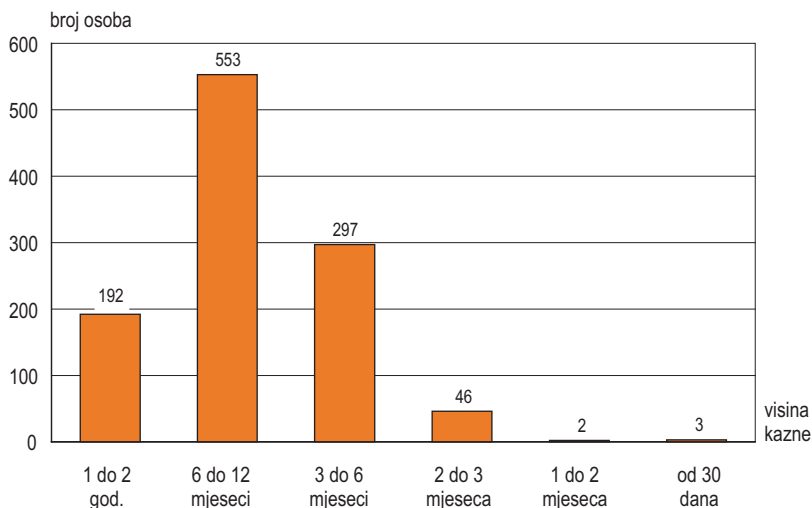
Podaci u grafikonu G-37. pokazuju raspone izrečene bezuvjetne kazne zatvora za najteži oblik kaznenog djela zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe iz st. 3. čl. 213. KZ-a u promatranome šestogodišnjem razdoblju od 2001. do 2006.

Znatno je najveći broj izrečenih bezuvjetnih kazni zatvora u rasponu od šest do dvanaest mjeseci. Bezuvjetna kazna zatvora od 6 do 12 mjeseci izrečena je za 19 počinitelja.

Kazna zatvora od jedne do dvije godine izrečena je za 6 počinitelja (prosječno jedna godišnje). U promatranome šestogodišnjem razdoblju kazna zatvora od dvije do tri godine izrečena je za jednog počinitelja dok su najteže kazne zatvora od 3 do 5 godina izrečene za dva počinitelja.

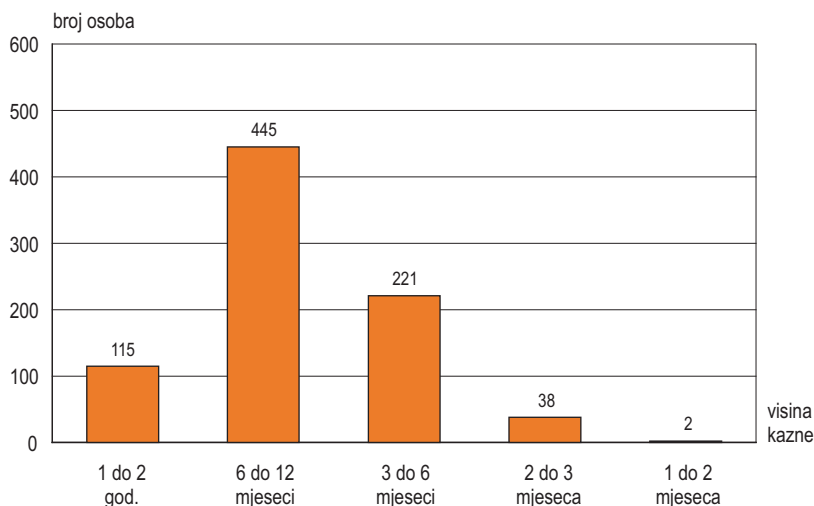
Promatrajući broj ukupno osuđenih osoba za ovo kazneno djelo može se zaključiti da sudovi znatno rjeđe izriču bezuvjetnu kaznu zatvora te da se broj izrečenih kazni kretao u donjim granicama Zakonom propisane kazne.

G-38. VISINA IZREČENE KAZNE ZATVORA NA KOJU JE PRIMIJENJENA UVJETNA OSUDA ZA KAZNENO DJELO ZAPUŠTANJA I ZLOSTAVLJANJA DJETETA ILI MALOLJETNE OSOBE , čl. 213. st. 1. KZ-a OD 2001. DO 2006.

Grafikon G-38. prikazuje raspone izrečenih kazni na koje je primijenjena uvjetna osuda za stavak 1. KZ-a u promatranom razdoblju od 2001. do 2006. Za stavak 1. članka 213. izrečene su 1 093 kazne zatvora na koje je primijenjena uvjetna osuda. Podaci pokazuju da je broj izrečenih kazni zatvora od 6 do 12 mjeseci na koje je primijenjena uvjetna osuda znatno najveći. Tako je za 553 osobe izrečena kazna zatvora od 6 do 12 mjeseci. Uvjetna osuda na kaznu zatvora od 3 do 6 mjeseci izrečena je za 297 osoba, uvjetna osuda od jedne do dvije godine za 192 osobe, a od 2 do 3 mjeseca za 46 osoba. Uvjetna osuda na kaznu zatvora od 1 do 2 mjeseca izrečena je za dvije osobe te uvjetna osuda na kaznu zatvora od 30 dana za 3 osobe.

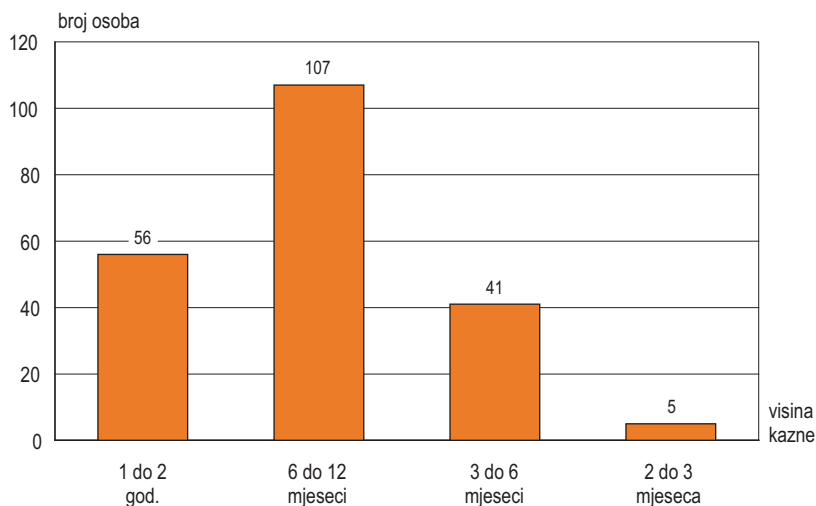
G-39. VISINA IZREČENE KAZNE ZATVORA NA KOJU JE PRIMIJENJENA UVJETNA OSUDA ZA KAZNENO DJELO ZAPUŠTANJA I ZLOSTAVLJANJA DJETETA ILI MALOLJETNE OSOBE, čl. 213. st. 2. KZ-a OD 2001. DO 2006.

U grafikonu G-39. prikazani su rasponi izrečene kazne zatvora na koju je primijenjena uvjetna osuda za kazneno djelo zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe iz stavka 2. članka 213. KZ-a u promatranom razdoblju od 2001. do 2006. Broj i visina izrečenih uvjetnih osuda za stavak 2. razmjeran je broju i visini izrečenih uvjetnih osuda za stavak 1. članka 213. KZ-a (G-38.).

U promatranom razdoblju izrečena je 821 uvjetna osuda, a od toga se više od polovice odnosi na uvjetnu osudu od 6 do 12 mjeseci zatvora (445 počinitelja). Uvjetna osuda od 3 do 6 mjeseci zatvora izrečena je za 221 počinitelja. Za 115 počinitelja izrečena je uvjetna osuda od 1 do 2 godine zatvora, dok je za 38 počinitelja izrečena uvjetna osuda od 2 do 3 mjeseca zatvora. Za dva počinitelja izrečena je uvjetna osuda od 1 do 2 mjeseca zatvora.

G-40. VISINA IZREČENE KAZNE ZATVORA NA KOJU JE PRIMIJENJENA UVJETNA OSUDA ZA KAZNENO DJELO ZAPUŠTANJA I ZLOSTAVLJANJA DJETETA ILI MALOLJETNE OSOBE, čl. 213. st. 3. KZ-a OD 2001. do 2006.

U grafikonu G-40. prikazani su rasponi izrečene kazne zatvora na koju je primijenjena uvjetna osuda za kazneno djelo zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe iz stavka 3. članka 213. KZ-a u promatranom razdoblju od 2001. do 2006. Kazneni okvir za najteži oblik kaznenog djela zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetnika je od tri mjeseca do pet godina.

Znatno veći broj kazni zatvora na koje je primijenjena uvjetna osuda odnosi se na raspon kazni od šest do dvanaest mjeseci (107 počinitelja). U odnosu na uvjetne osude za stavak 1. te stavak 2., znatno su manja odstupanja za stavak 3. kod raspona kazni od 1 do 2 godine (56 počinitelja) te od 3 do 6 mjeseci (46 počinitelja). Podaci pokazuju da su sudovi pri izricanju kazne na koju su primjenjivali uvjetnu osudu za stavak 3. članka 213. KZ-a razmjerno iskorištavali kazneni okvir kako je postavljen Zakonom.

7. PREGLED PO ŽUPANIJAMA – KAZNENO DJELO ZAPUŠTANJA I ZLOSTAVLJANJA DJETETA ILI MALOLJETNE OSOBE

Podaci o odlukama državnih odvjetništava po županijama uključuju odluke državnih odvjetništava koja imaju sjedište unutar navedene županije dok se podaci o optuženim i osuđenim osobama odnose na odluke sudova koji imaju sjedište unutar navedene županije.

Podaci o broju prijavljenih osoba za kazneno djelo zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe po županijama u promatranom šestogodišnjem razdoblju (2001.-2006.) pokazuju da je najveći udio prijavljenih osoba u Splitsko-dalmatinskoj županiji (10%), Gradu Zagrebu (9,1%), Osječko-baranjskoj županiji (8,9%), Sisačko-moslavačkoj (7,3%), Krapinsko-zagorskoj (6,5%) te Zagrebačkoj županiji (6%).

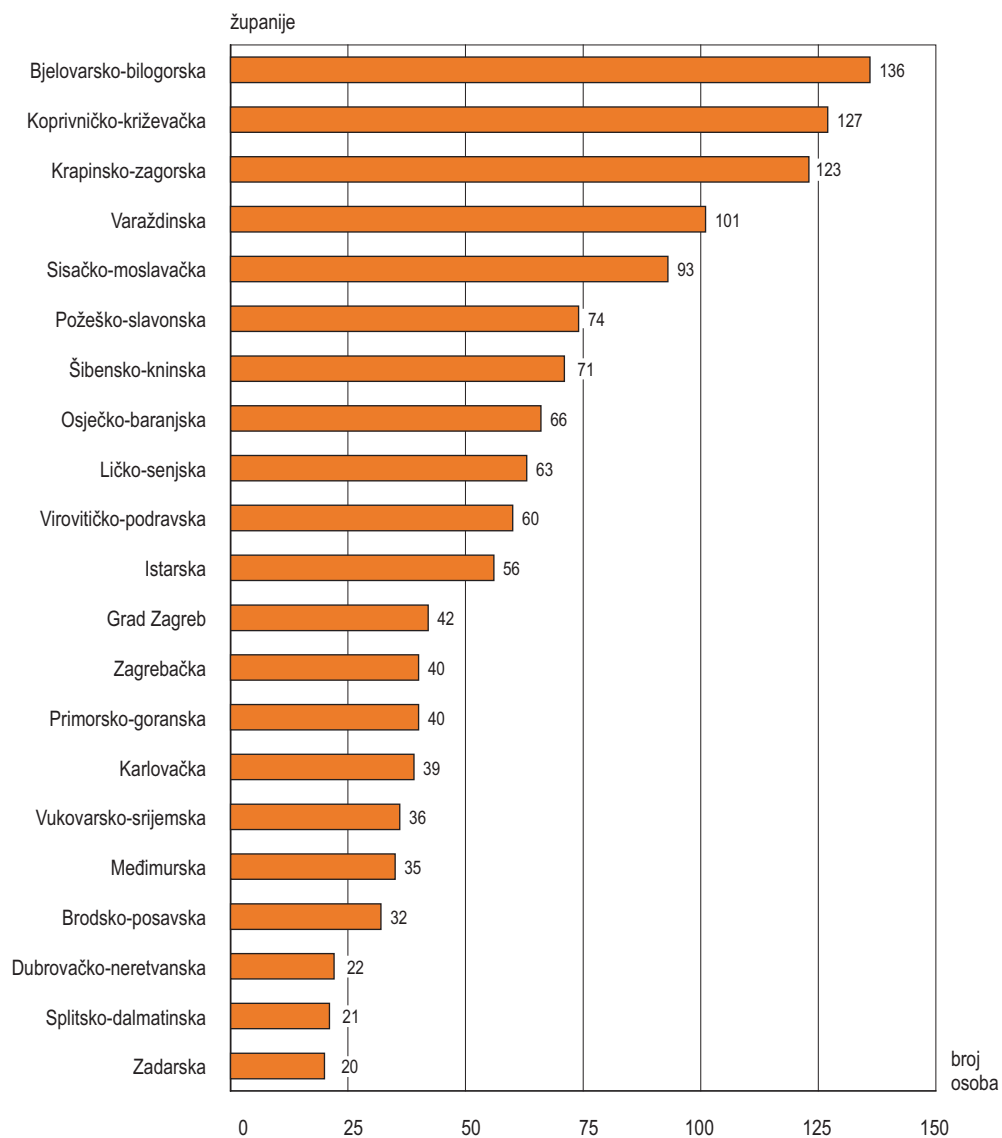
U odnosu na broj optuženih osoba po županijama najveći udio imaju Grad Zagreb (14,9%). Slijede županije: Osječko-baranjska (10,1%), Varaždinska (7,3%), Bjelovarsko-bilogorska (6,9%), Sisačko-moslavačka (6,7%) te Krapinsko-zagorska (6,7%).

U odnosu na broj osuđenih osoba po županijama najveći udio je na području Grada Zagreba (13,8%), Osječko-baranjskoj (9,1%), Varaždinskoj (7,8%), Bjelovarsko-bilogorskoj (7,6%), Krapinsko-zagorskoj (7,3%) te Sisačko-moslavačkoj županiji (7,2%).

Analizirajući indekse prijavljenih osoba za kazneno djelo zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe po županijama u promatranome šestogodišnjem razdoblju može se zaključiti da je riječ o znatnim oscilacijama kako po godinama promatranog razdoblja tako i po županijama. U zadnje dvije godine promatranog razdoblja (2005. i 2006.) u 4 županije su indeksi znatno veći u odnosu na indekse prijave za ostale županije. Tako je za Zadarsku županiju indeks prijave 160 u 2005. te 144 u 2006. godini. U Karlovačkoj županiji indeks prijave je 146, odnosno 154. U Varaždinskoj županiji indeks prijave je 130, odnosno 126 dok je u Primorsko-goranskoj županiji indeks prijave 121, odnosno 138.

Kod optuženih osoba na kraju promatranog razdoblja (2005. i 2006.), znatno veći su indeksi za sljedeće županije: Primorsko-goranska (136,203), Zagrebačku (165,200), Sisačko-moslavačku (200,108), Osječko-baranjsku (118,136) te Zadarsku (167,130). U odnosu na županije, indeksi za osuđene osobe imaju vrijednosti razmjerno iste kao i kod optuženih osoba. Tako su indeksi osuđenih osoba za Primorsko-goransku županiju 236,196, Zagrebačku 159,193, Sisačko-moslavačku 200,98, Osječko-baranjsku 127,145 Zadarsku županiju 167,140.

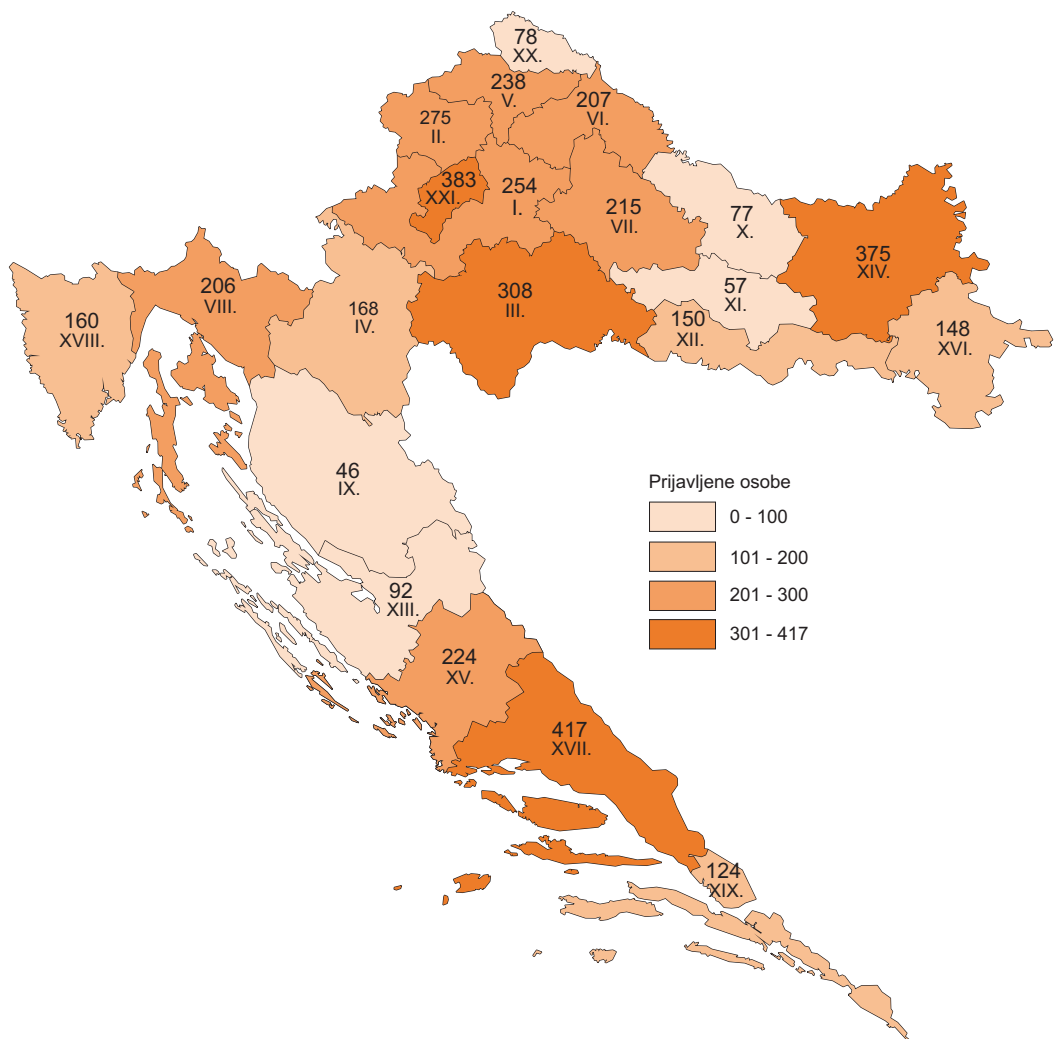
G-41. OSUĐENE OSOBE ZA KAZNENO DJELO ZAPUŠTANJA I ZLOSTAVLJANJA DJETETA ILI MALOLJETNE OSOBE, NA 100 000 STANOVNIKA OD 2001. DO 2006.

**Tablica 30. PRIJAVLJENE OSOBE ZA KAZNENO DJELO ZAPUŠTANJA I ZLOSTAVLJANJA
DJETETA ILI MALOLJETNE OSOBE, čl. 213. KZ-a, PO ŽUPANIJAMA**

	Ukupno		2001.		2002.		2003.		2004.		2005.		2006.	
	svega	%	svega	%	svega	%	svega	%	svega	%	svega	%	svega	%
Republika Hrvatska	4 202	100,0	492	100,0	550	100,0	593	100,0	752	100,0	885	100,0	930	100,0
Zagrebačka županija	254	6,0	26	5,3	38	6,9	16	2,7	69	9,2	54	6,1	51	5,5
Krapinsko-zagorska županija	275	6,5	39	8,0	29	5,3	26	4,4	55	7,3	68	7,7	58	6,2
Sisačko-moslavačka županija	308	7,3	25	5,1	35	6,4	26	4,4	46	6,1	113	12,8	63	6,8
Karlovačka županija	168	4,0	19	3,9	18	3,3	18	3,0	24	3,2	35	4,0	54	5,8
Varaždinska županija	238	5,7	41	8,3	50	9,1	41	6,9	27	3,6	35	4,0	44	4,7
Koprivničko-križevačka županija	207	4,9	22	4,5	42	7,6	38	6,4	34	4,5	30	3,4	41	4,4
Bjelovarsko-bilogorska županija	215	5,1	53	10,8	49	8,9	28	4,7	23	3,1	41	4,6	21	2,3
Primorsko-goranska županija	206	4,9	25	5,1	12	2,2	18	3,0	39	5,2	47	5,3	65	7,0
Ličko-senjska županija	46	1,1	5	1,0	10	1,8	10	1,7	9	1,2	9	1,0	3	0,3
Virovitičko-podravska županija	77	1,8	-	-	-	-	22	3,7	14	1,9	21	2,4	20	2,1
Požeško-slavonska županija	57	1,4	9	1,8	10	1,8	8	1,4	14	1,9	8	0,9	8	0,9
Brodsko-posavska županija	150	3,6	36	7,3	15	2,7	25	4,2	31	4,1	19	2,1	24	2,6
Zadarska županija	92	2,2	19	3,9	7	1,3	17	2,9	10	1,3	16	1,8	23	2,5
Osječko-baranjska županija	375	8,9	46	9,3	28	5,1	64	10,8	67	8,9	71	8,0	99	10,6
Šibensko-kninska županija	224	5,3	40	8,1	37	6,7	34	5,7	32	4,2	51	5,8	30	3,2
Vukovarsko-srijemska županija	148	3,5	3	0,6	8	1,4	11	1,9	34	4,5	32	3,6	60	6,4
Splitsko-dalmatinska županija	417	10,0	20	4,1	81	14,7	92	15,5	73	9,7	76	8,6	75	8,1
Istarska županija	160	3,8	25	5,1	24	4,4	34	5,7	21	2,8	33	3,7	23	2,5
Dubrovačko-neretvanska županija	124	3,0	16	3,2	12	2,2	16	2,7	25	3,3	29	3,3	26	2,8
Međimurska županija	78	1,9	9	1,8	7	1,3	23	3,9	12	1,6	12	1,3	15	1,6
Grad Zagreb	383	9,1	14	2,8	38	6,9	26	4,4	93	12,4	85	9,6	127	13,7

Kartogram 8. PRIJAVLJENE OSOBE ZA KAZNENO DJELO ZAPUŠTANJA I ZLOSTAVLJANJA DJETETA ILI MALOLJETNE OSOBE, ČL. 213. KZ-a OD 2001. DO 2006.

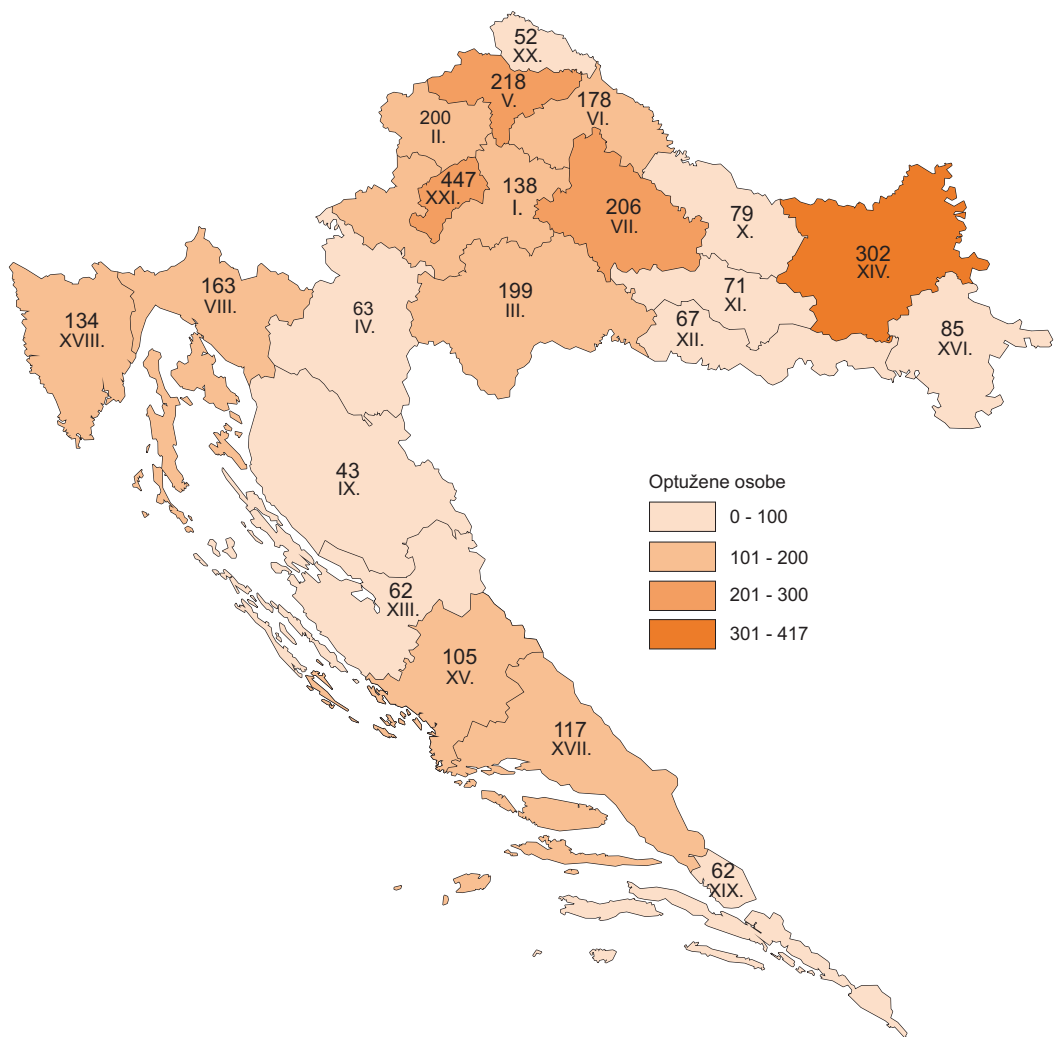
županije

I.	Zagrebačka	XI.	Požeško-slavonska
II.	Krapinsko-zagorska	XII.	Brodsko-posavska
III.	Sisačko-moslavačka	XIII.	Zadarska
IV.	Karlovačka	XIV.	Osječko-baranjska
V.	Varaždinska	XV.	Šibensko-kninska
VI.	Koprivničko-križevačka	XVI.	Vukovarsko-srijemska
VII.	Bjelovarsko-bilogorska	XVII.	Splitsko-dalmatinska
VIII.	Primorsko-goranska	XVIII.	Istarska
IX.	Ličko-senjska	XIX.	Dubrovačko-neretvanska
X.	Virovitičko-podravska	XX.	Međimurska
		XXI.	Grad Zagreb

Tablica 31. OPTUŽENE OSOBE ZA KAZNENO DJELO ZAPUŠTANJA I ZLOSTAVLJANJA DJETETA ILI MALOLJETNE OSOBE, čl. 213. KZ-a, PO ŽUPANIJAMA

	Ukupno		2001.		2002.		2003.		2004.		2005.		2006.	
	svega	%	svega	%	svega	%	svega	%	svega	%	svega	%	svega	%
Republika Hrvatska	2 991	100,0	274	100,0	342	100,0	527	100,0	574	100,0	590	100,0	684	100,0
Zagrebačka županija	138	4,6	6	2,2	15	4,4	16	3,0	17	3,0	28	4,7	56	8,2
Krapinsko-zagorska županija	200	6,7	-	-	12	3,5	73	13,8	47	8,2	34	5,8	34	5,0
Sisačko-moslavačka županija	199	6,7	20	7,3	17	5,0	28	5,3	26	4,5	52	8,8	56	8,2
Karlovačka županija	63	2,1	15	5,5	7	2,1	13	2,5	15	2,6	9	1,5	4	0,6
Varaždinska županija	218	7,3	43	15,7	28	8,2	40	7,6	36	6,3	22	3,7	49	7,2
Koprivničko-križevačka županija	178	6,0	26	9,5	16	4,7	36	6,8	46	8,0	24	4,1	30	4,4
Bjelovarsko-bilogorska županija	206	6,9	35	12,8	39	11,4	47	8,9	32	5,6	21	3,6	32	4,7
Primorsko-goranska županija	163	5,5	11	4,0	17	5,0	22	4,2	22	3,8	30	5,1	61	8,9
Ličko-senjska županija	43	1,4	1	0,4	6	1,7	6	1,1	15	2,6	11	1,9	4	0,6
Virovitičko-podravska županija	79	2,6	-	-	-	-	24	4,6	14	2,4	23	3,9	18	2,6
Požeško-slavonska županija	71	2,4	16	5,8	11	3,2	6	1,1	11	1,9	9	1,5	18	2,6
Brodsko-posavska županija	67	2,2	2	0,7	2	0,6	6	1,1	26	4,5	17	2,9	14	2,0
Zadarska županija	62	2,1	11	4,0	12	3,5	10	1,9	6	1,1	10	1,7	13	1,9
Osječko-baranjska županija	302	10,1	23	8,4	48	14,0	42	8,0	50	8,7	59	10,0	80	11,7
Šibensko-kninska županija	105	3,5	1	0,4	5	1,5	11	2,1	27	4,7	14	2,4	47	6,9
Vukovarsko-srijemska županija	85	2,8	4	1,4	8	2,3	10	1,9	12	2,1	32	5,4	19	2,8
Splitsko-dalmatinska županija	117	3,9	5	1,8	6	1,7	22	4,2	28	4,9	35	5,9	21	3,0
Istarska županija	134	4,5	20	7,3	12	3,5	19	3,6	17	3,0	35	5,9	31	4,5
Dubrovačko-neretvanska županija	62	2,1	5	1,8	9	2,6	4	0,8	11	1,9	14	2,4	19	2,8
Međimurska županija	52	1,7	1	0,4	3	0,9	3	0,6	16	2,8	16	2,7	13	1,9
Grad Zagreb	447	14,9	29	10,6	69	20,2	89	16,9	100	17,4	95	16,1	65	9,5

Kartogram 9. OPTUŽENE OSOBE ZA KAZNENO DJELO ZAPUŠTANJA I ZLOSTAVLJANJA DJETETA ILI MALOLJETNE OSOBE, ČL. 213. KZ-a OD 2001. DO 2006.

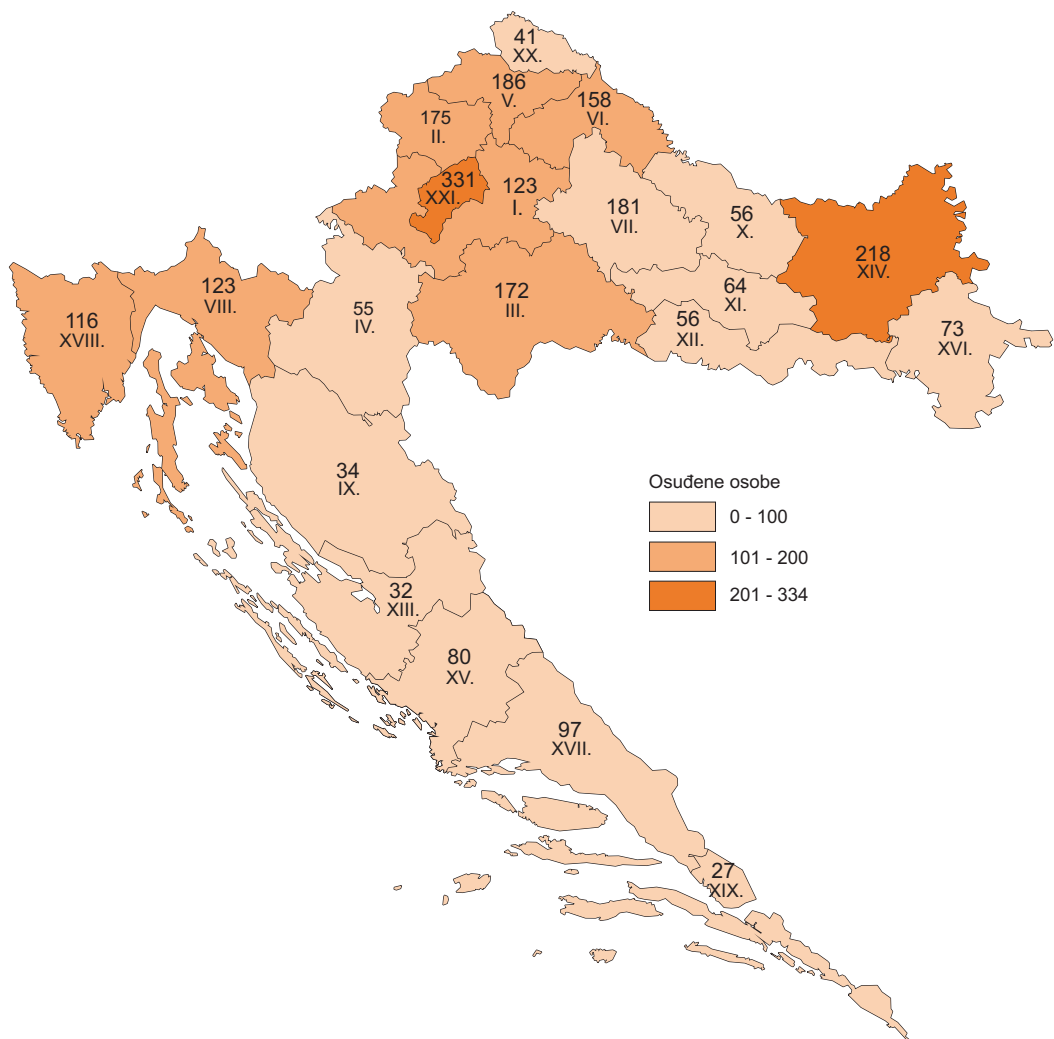
županije

I.	Zagrebačka	XI.	Požeško-slavonska
II.	Krapinsko-zagorska	XII.	Brodsko-posavska
III.	Sisačko-moslavačka	XIII.	Zadarska
IV.	Karlovačka	XIV.	Osječko-baranjska
V.	Varaždinska	XV.	Šibensko-kninska
VI.	Koprivničko-križevačka	XVI.	Vukovarsko-srijemska
VII.	Bjelovarsko-bilogorska	XVII.	Splitsko-dalmatinska
VIII.	Primorsko-goranska	XVIII.	Istarska
IX.	Ličko-senjska	XIX.	Dubrovačko-neretvanska
X.	Virovitičko-podravska	XX.	Međimurska
		XXI.	Grad Zagreb

**Tablica 32. OSUĐENE OSOBE ZA KAZNENO DJELO ZAPUŠTANJA I ZLOSTAVLJANJA
DJETETA ILI MALOLJETNE OSOBE, čl. 213. KZ-a, PO ŽUPANIJAMA**

	Ukupno		2001.		2002.		2003.		2004.		2005.		2006.	
	svega	%	svega	%	svega	%	svega	%	svega	%	svega	%	svega	%
Republika Hrvatska	2 398	100,0	213	100,0	252	100,0	430	100,0	479	100,0	473	100,0	551	100,0
Zagrebačka županija	123	5,1	3	1,4	12	4,8	12	2,8	17	3,6	27	5,7	52	9,4
Krapinsko-zagorska županija	175	7,3	-	-	12	4,8	73	17,0	39	8,1	27	5,7	24	4,4
Sisačko-moslavačka županija	172	7,2	14	6,6	17	6,7	27	6,3	23	4,8	46	9,7	45	8,2
Karlovačka županija	55	2,3	15	7,0	6	2,4	13	3,0	12	2,5	6	1,3	3	0,6
Varaždinska županija	186	7,8	35	16,4	22	8,7	37	8,6	34	7,1	16	3,4	42	7,6
Koprivničko-križevačka županija	158	6,6	21	9,9	15	5,9	34	7,9	40	8,3	23	4,9	25	4,5
Bjelovarsko-bilogorska županija	181	7,6	33	15,5	35	13,9	39	9,0	30	6,3	15	3,2	29	5,3
Primorsko-goranska županija	123	5,1	10	4,7	13	5,1	12	2,8	11	2,3	26	5,5	51	9,3
Ličko-senjska županija	34	1,4	1	0,5	5	2,0	3	0,7	15	3,1	7	1,5	3	0,6
Virovitičko-podravska županija	56	2,3	-	-	-	-	15	3,5	11	2,3	16	3,4	14	2,5
Požeško-slavonska županija	64	2,7	16	7,5	11	4,4	6	1,4	9	1,9	8	1,7	14	2,5
Brodsko-posavska županija	56	2,3	2	0,9	2	0,8	6	1,4	21	4,4	12	2,5	13	2,4
Zadarska županija	32	1,3	4	1,9	7	2,8	6	1,4	3	0,6	5	1,1	7	1,3
Osječko-baranjska županija	218	9,1	15	7,0	21	8,3	30	7,0	37	7,7	47	9,9	68	12,3
Šibensko-kninska županija	80	3,3	1	0,5	5	2,0	8	1,9	18	3,8	13	2,8	35	6,3
Vukovarsko-srijemska županija	73	3,1	2	0,9	6	2,4	7	1,6	11	2,3	31	6,5	16	2,9
Splitsko-dalmatinska županija	97	4,1	4	1,9	4	1,6	21	4,9	24	5,0	29	6,1	15	2,7
Istarska županija	116	4,8	16	7,5	11	4,4	18	4,2	17	3,6	28	5,9	26	4,7
Dubrovačko-neretvanska županija	27	1,1	2	0,9	2	0,8	2	0,4	8	1,7	6	1,3	7	1,3
Međimurska županija	41	1,7	1	0,5	3	1,2	3	0,7	14	2,9	11	2,3	9	1,6
Grad Zagreb	331	13,8	18	8,5	43	17,0	58	13,5	85	17,7	74	15,6	53	9,6

**Kartogram 10. OSUĐENE OSOBE ZA KAZNENO DJELO ZAPUŠTANJA I ZLOSTAVLJANJA
DJETETA ILI MALOLJETNE OSOBE, ČL. 213. KZ-a OD 2001. DO 2006.**

županije

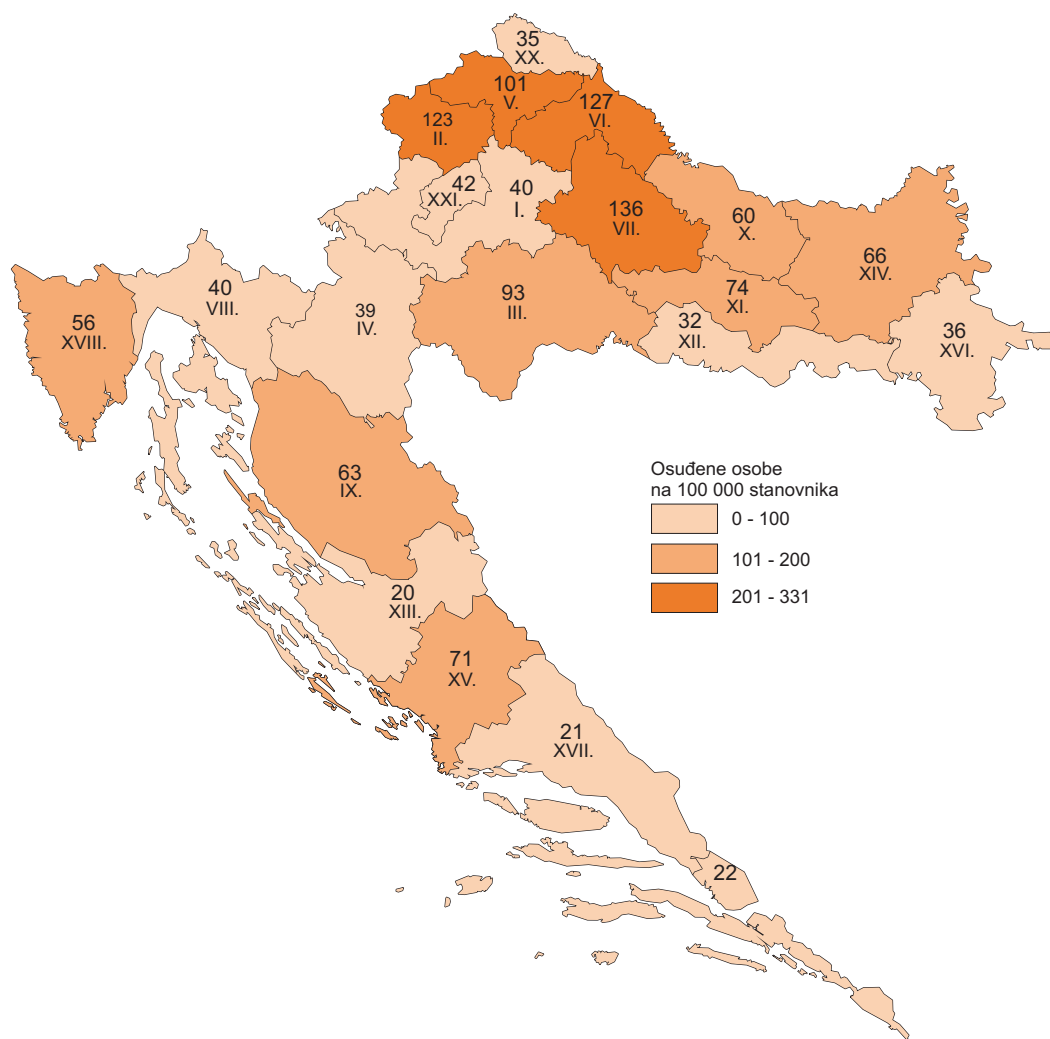
I.	Zagrebačka	XI.	Požeško-slavonska
II.	Krapinsko-zagorska	XII.	Brodsko-posavska
III.	Sisačko-moslavačka	XIII.	Zadarska
IV.	Karlovačka	XIV.	Osječko-baranjska
V.	Varaždinska	XV.	Šibensko-kninska
VI.	Koprivničko-križevačka	XVI.	Vukovarsko-srijemska
VII.	Bjelovarsko-bilogorska	XVII.	Splitsko-dalmatinska
VIII.	Primorsko-goranska	XVIII.	Istarska
IX.	Ličko-senjska	XIX.	Dubrovačko-neretvanska
X.	Virovitičko-podravska	XX.	Međimurska
		XXI.	Grad Zagreb

**Tablica 33. OSUĐENE OSOBE ZA KAZNENO DJELO ZAPUŠTANJA I ZLOSTAVLJANJA DJETETA
ILI MALOLJETNE OSOBE NA 100 000 STANOVNIKA PO ŽUPANIJAMA OD 2001. DO 2006.**

	Ukupno stanovnika ⁵³⁾	Osudene osobe za zapuštanje i zlostavljanje djeteta ili maloljetne osobe	Broj osuđenih osoba na 100 000 stanovnika
Republika Hrvatska	4 437 460	2 398	54
Zagrebačka županija	309 696	123	40
Krapinsko-zagorska županija	142 432	175	123
Sisačko-moslavačka županija	185 387	172	93
Karlovačka županija	141 787	55	39
Varaždinska županija	184 769	186	101
Koprivničko-križevačka županija	124 467	158	127
Bjelovarsko-bilogorska županija	133 084	181	136
Primorsko-goranska županija	305 505	123	40
Ličko-senjska županija	53 677	34	63
Virovitičko-podravska županija	93 389	56	60
Požeško-slavonska županija	85 831	64	74
Brodsko-posavska županija	176 765	56	32
Zadarska županija	162 045	32	20
Osječko-baranjska županija	330 506	218	66
Šibensko-kninska županija	112 891	80	71
Vukovarsko-srijemska županija	204 768	73	36
Splitsko-dalmatinska županija	463 676	97	21
Istarska županija	206 344	116	56
Dubrovačko-neretvanska županija	122 870	27	22
Međimurska županija	118 426	41	35
Grad Zagreb	779 145	331	42

53) Podaci Popisa stanovništva 2001., Državni zavod za statistiku (www.ds.hr)

Kartogram 11. OSUĐENE OSOBE ZA KAZNENO DJELO ZAPUŠTANJA I ZLOSTAVLJANJA DJETETA ILI MALOLJETNE OSOBE, NA 100 000 STANOVNIKA, OD 2001. DO 2006.

županije

I.	Zagrebačka	XI.	Požeško-slavonska
II.	Krapinsko-zagorska	XII.	Brodsko-posavska
III.	Sisačko-moslavačka	XIII.	Zadarska
IV.	Karlovačka	XIV.	Osječko-baranjska
V.	Varaždinska	XV.	Šibensko-kninska
VI.	Koprivničko-križevačka	XVI.	Vukovarsko-srijemska
VII.	Bjelovarsko-bilogorska	XVII.	Splitsko-dalmatinska
VIII.	Primorsko-goranska	XVIII.	Istarska
IX.	Ličko-senjska	XIX.	Dubrovačko-neretvanska
X.	Virovitičko-podravska	XX.	Međimurska
		XXI.	Grad Zagreb

Tablica 34. INDEKSI – PRIJAVLJENE OSOBE ZA KAZNENO DJELO ZAPUŠTANJA I ZLOSTAVLJANJA DJETETA ILI MALOLJETNE OSOBE, čl. 213. KZ-a, PO ŽUPANIJAMA

	Indeksi				
	<u>2002.</u> <u>2001.</u>	<u>2003.</u> <u>2002.</u>	<u>2004.</u> <u>2003.</u>	<u>2005.</u> <u>2004.</u>	<u>2006.</u> <u>2005.</u>
Republika Hrvatska	112	108	127	118	105
Zagrebačka županija	146	42	431	78	94
Krapinsko-zagorska županija	74	90	212	124	85
Sisačko-moslavačka županija	140	74	177	246	56
Karlovačka županija	95	100	133	146	154
Varaždinska županija	122	82	66	130	126
Koprivničko-križevačka županija	191	90	89	88	137
Bjelovarsko-bilogorska županija	92	57	82	178	51
Primorsko-goranska županija	48	150	217	121	138
Ličko-senjska županija	200	100	90	100	33
Virovitičko-podravska županija	-	-	64	150	95
Požeško-slavonska županija	111	80	175	57	100
Brodsko-posavska županija	42	167	124	61	126
Zadarska županija	37	243	59	160	144
Osječko-baranjska županija	61	229	105	106	139
Šibensko-kninska županija	93	92	94	159	59
Vukovarsko-srijemska županija	267	138	309	94	188
Splitško-dalmatinska županija	405	114	79	104	99
Istarska županija	96	142	62	157	70
Dubrovačko-neretvanska županija	75	133	156	116	90
Međimurska županija	78	329	52	100	125
Grad Zagreb	271	68	358	91	149

Tablica 35. INDEKSI – OPTUŽENE OSOBE ZA KAZNENO DJELO ZAPUŠTANJA I ZLOSTAVLJANJA DJETETA ILI MALOLJETNE OSOBE, čl. 213. KZ-a, PO ŽUPANIJAMA

	Indeksi				
	<u>2002.</u> <u>2001.</u>	<u>2003.</u> <u>2002.</u>	<u>2004.</u> <u>2003.</u>	<u>2005.</u> <u>2004.</u>	<u>2006.</u> <u>2005.</u>
Republika Hrvatska	125	154	109	103	116
Zagrebačka županija	250	107	106	165	200
Krapinsko-zagorska županija	-	608	64	72	100
Sisačko-moslavačka županija	85	165	93	200	108
Karlovačka županija	47	186	115	60	44
Varaždinska županija	65	143	90	61	223
Koprivničko-križevačka županija	62	225	128	52	125
Bjelovarsko-bilogorska županija	111	121	68	66	152
Primorsko-goranska županija	155	129	100	136	203
Ličko-senjska županija	600	100	250	73	36
Virovitičko-podravska županija	-	-	58	164	78
Požeško-slavonska županija	69	55	183	82	200
Brodsko-posavska županija	100	300	433	65	82
Zadarska županija	109	83	60	167	130
Osječko-baranjska županija	209	88	119	118	136
Šibensko-kninska županija	500	220	245	52	336
Vukovarsko-srijemska županija	200	125	120	267	59
Splitško-dalmatinska županija	120	367	127	125	60
Istarska županija	60	158	89	206	89
Dubrovačko-neretvanska županija	180	44	275	127	136
Međimurska županija	300	100	533	100	81
Grad Zagreb	238	129	112	95	68

Tablica 36. INDEKSI – OSUĐENE OSOBE ZA KAZNENO DJELO ZAPUŠTANJA I ZLOSTAVLJANJA DJETETA ILI MALOLJETNE OSOBE, čl. 213. KZ-a, PO ŽUPANIJAMA

	Indeksi				
	<u>2002.</u> <u>2001.</u>	<u>2003.</u> <u>2002.</u>	<u>2004.</u> <u>2003.</u>	<u>2005.</u> <u>2004.</u>	<u>2006.</u> <u>2005.</u>
Republika Hrvatska	118	171	111	99	116
Zagrebačka županija	400	100	142	159	193
Krapinsko-zagorska županija	-	608	53	69	89
Sisačko-moslavačka županija	121	159	85	200	98
Karlovačka županija	40	217	92	50	50
Varaždinska županija	63	168	92	47	263
Koprivničko-križevačka županija	71	227	118	58	109
Bjelovarsko-bilogorska županija	106	111	77	50	193
Primorsko-goranska županija	130	92	92	236	196
Ličko-senjska županija	500	60	500	47	43
Virovitičko-podravska županija	-	-	73	145	88
Požeško-slavonska županija	69	55	150	89	175
Brodsko-posavska županija	100	300	350	57	108
Zadarska županija	175	86	50	167	140
Osječko-baranjska županija	140	143	123	127	145
Šibensko-kninska županija	500	160	225	72	269
Vukovarsko-srijemska županija	300	117	157	282	52
Splitško-dalmatinska županija	100	525	114	121	52
Istarska županija	69	164	94	165	93
Dubrovačko-neretvanska županija	100	100	400	75	117
Međimurska županija	300	100	467	79	82
Grad Zagreb	239	135	147	87	72

Podaci o osuđenim osobama za kazneno djelo zapaštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe na 100 000 stanovnika pojedine ųupanije u promatranom razdoblju od 2001. do 2006. (tablica 33.) pokazuju da je najveći broj osuđenih osoba u sljedećim ųupanijama: Bjelovarsko-bilogorskoj (136), Koprivničko-kriųevačkoj (127) te Krapinsko-zagorskoj (123). Najmanji broj osuđenih osoba za kazneno djelo zapaštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe je u Zadarskoj (20), Splitsko-dalmatinskoj (21) te Dubrovačko-neretvanskoj ųupaniji (22).

LITERATURA

Berislav Pavišić, Petar Veić, Komentar Kaznenog zakona, MUP, Zagreb, 1999.

Božica Cvjetko, Đurđa Križ, Lidija Čačić, Lidija Schaperl, Nasilje u obitelji i uloga državnog odvjetnika za mladež u predistražnom postupku, Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, broj 1/2004.

Cathy Zimmerman and Charlotte Watts, WHO Ethical and Safety Recommendations for Interviewing Trafficked Women, World Health Organization, Geneva, 2003.

Dankwort R. P., Evaluating criminal justice interventions for domestic violence, Crime&Delinquency, 2000.

Davor Krapac, Zakon o kaznenom postupku i drugi izvori hrvatskog kaznenog postupnog prava (VI. izmijenjeno i dopunjeno izdanje), Narodne novine, Zagreb, 2006.

Gondolf E.W. Men who batter: An intergrated approach for stopping wife abuse, Holmes Beach, 1998., Learning Publication

Hirjan F., Singer M., Komentar Zakona o sudovima za mladež i kaznenih djela na štetu djece i maloljetnika, MUP, Zagreb, 1998.

Kovačić Antonija, Prekršajno sankcioniranje nasilja u obitelji, Aktualna pitanja kaznenog zakonodavstva 2005. godine, Inženjerski biro d.d.

Ksenija Turković, Kaznena djela protiv braka, obitelji i mladeži, Posebni dio kaznenog prava (ur. Petar Novoselec), Zagreb, 2007.

Marko Rašo, Ivo Josipović, Posebni režimi prekršajnopravne zaštite od nasilničkog ponašanja u obitelji, Aktualna pitanja kaznenog zakonodavstva 2007., Inženjerski biro d.d.

Marina Ajduković, Psihosocijalne intervencije s počiniteljima nasilja u obitelji, Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, broj 1/2004.

Marina Ajduković, Nasilje u obitelji, Nacionalna obiteljska politika, Državni zavod za zaštitu obitelji materinstva i mladeži, Zagreb, 2003.

Mirjana Grubišić-Ilić, Dragica Kozarić-Kovačić, Nasilje u obitelji, Medicinski i pravni mehanizmi za zaštitu od zloporabe sredstava ovisnosti i zlostavljanja, Zagreb 2001.

Mullender A., Rethinking domestic violence: The social work and probation response, London, 1997.

Nacionalni plan aktivnosti za prava i interese djece 2006.-2012., Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, 2006.

Nacionalna strategija zaštite od nasilja u obitelji od 2008. do 2010., Narodne novine br. 126/07.

Nacionalna strategija zaštite od nasilja u obitelji od 2005. do 2007., Narodne novine br. 182/04.

Pavleković G.,(ur.): Nasilje nad ženom u obitelji, Društvo za psihološku pomoć, Zagreb

Pavleković G., Ajduković M., Mamula M., Nasilje nad ženom u obitelji: osobni, obiteljski ili javnozdravstveni problem, Zagreb, 2000.

Petar Novoselec, Opći dio kaznenog prava, drugo, izmijenjeno izdanje, Zagreb, 2007.

Pojmovnik rodne terminologije prema standardima Europske unije, biblioteka ONA, Centar za ženske studije, Zagreb, 2007.

Singer M., Kovčo Vukadin I., Cajner Mraović I., Kriminologija, Nakladni zavod Globus i Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2002.

Report of the World Conference to Review and Appraise the Achievements of the United Nations Decade for Women: Equality, Development and Peace, UN publication (E.85.IV.10.)

Millennium Project; Taking Action: Archiving Gender Equality and Empowering Women, London, Earthscan, 2005.

Report of the expert group meeting on violence against women: a statistical overview, challenges and gaps in data collection and methodology and approaches to overcoming them., Geneva 2005.

Report of the Fourth World Conference on Women, UN publication (E.96.IV.13.), chapter I., resolution 1., annex II, 1995.

The Word's Women 2005.: Progress in Statistics, UN publication, 2005.

UN(1993.), Deklaracija UN-a o eliminaciji nasilja nad ženama prihvaćena na Općoj skupštini UN-a 1. prosinca 1993.

UNICEF (1994.), Women and gender in countries in transition: A UNICEF perspective, New York: Regional Office for Central and Eastern Europe

UNICEF (2000.), Domestic violence against women and girls, Florence, Italy: Innocenti Research Centre

Vijeće Europe (1992.), Recommendation (92)16 of the Committee of Ministers to Member states on the European rules on community sanctions and measures

Vijeće Europe (2002.), Recommendation (2002)5 The protection of women against violence

WHO (2002.), World report on violence and health. World Health Organization, Geneva, 2002.

WHO, Putting women first: ethical and safety recommendations for research on domestic violence against women (WHO/FCH/GWH/01.1.), Geneva, 2001.

Željko Horvatić, Osnove kriminologije, MUP, 1998.

Statistička izvješća broj 1178., Punoljetni počinitelji kaznenih djela, prijave, optužbe i osude u 2001., Državni zavod za statistiku, Zagreb, 2002.

Statistička izvješća broj 1212., Punoljetni počinitelji kaznenih djela, prijave, optužbe i osude u 2002., Državni zavod za statistiku, Zagreb, 2003.

Statistička izvješća broj 1245., Punoljetni počinitelji kaznenih djela, prijave, optužbe i osude u 2003., Državni zavod za statistiku, Zagreb, 2004.

Statistička izvješća broj 1278., Punoljetni počinitelji kaznenih djela, prijave, optužbe i osude u 2004., Državni zavod za statistiku, Zagreb, 2005.

Statistička izvješća broj 1309., Punoljetni počinitelji kaznenih djela, prijave, optužbe i osude u 2005., Državni zavod za statistiku, Zagreb, 2006.

Statistička izvješća broj 1339., Punoljetni počinitelji kaznenih djela, prijave, optužbe i osude u 2006., Državni zavod za statistiku, Zagreb, 2007.

Statistička izvješća broj 1180., Počinitelji prekršaja u 2001., Državni zavod za statistiku, Zagreb, 2002.

Statistička izvješća broj 1214., Počinitelji prekršaja u 2002., Državni zavod za statistiku, Zagreb, 2003.

Statistička izvješća broj 1247., Počinitelji prekršaja u 2003., Državni zavod za statistiku, Zagreb, 2004.

Statistička izvješća broj 1280., Počinitelji prekršaja u 2004., Državni zavod za statistiku, Zagreb, 2005.

Statistička izvješća broj 1311., Počinitelji prekršaja u 2005., Državni zavod za statistiku, Zagreb, 2006.

Statistička izvješća broj 1341., Počinitelji prekršaja u 2006., Državni zavod za statistiku, Zagreb, 2007